శ్రీ శివరహస్యమ్

భీమాంశః-అష్టమాంశః

I

విషయాలు

|| ప్రథమోఽధ్యాయః || 3

|| ద్వితీయోఽధ్యాయః || 6

|| తృతీయోఽధ్యాయః || 12

|| చతుర్థోఽధ్యాయః || 15

|| పఞ్చమోఽధ్యాయః || 19

|| షష్ఠోఽధ్యాయః || 23

|| సప్తమోఽధ్యాయః || 28

|| అష్టమోఽధ్యాయః || 31

|| నవమోఽధ్యాయః || 35

|| దశమోఽధ్యాయః || 38

|| ఏకాదశోఽధ్యాయః || 41

|| ద్వాదశోఽధ్యాయః || 44

|| త్రయోదశోఽధ్యాయః || 48

|| చతుర్దశోఽధ్యాయః || 52

|| పఞ్చదశోఽధ్యాయః || 55

|| షోడశోఽధ్యాయః || 58

|| సప్తదశోఽధ్యాయః || 62

|| అష్టదశోఽధ్యాయః || 65

|| ఏకోనవింశోఽధ్యాయః || 68

|| వింశోఽధ్యాయః || 71

|| ఏకవింశోఽధ్యాయః || 74

|| ద్వావింశోఽధ్యాయః || 76

|| త్రయోవింశోఽధ్యాయః ||......79

|| చతుర్వింశోఽధ్యాయః ||......81

|| పఞ్చవింశోఽధ్యాయః ||......84

|| షడ్వింశోఽధ్యాయః ||......87

|| సప్తవింశోఽధ్యాయః ||......91

|| అష్టావింశోఽధ్యాయః ||......95

|| ఏకోనత్రింశోఽధ్యాయః ||......98

|| త్రింశోఽధ్యాయః ||......105

|| శ్రీమహా గణపతయే నమః ||

|| శ్రీ సామ్బశివాయ నమః |||

|| శ్రీగురుభ్యో నమః ||

|| శ్రీ శివరహస్యమ్ ||

|| భీమోఽష్టమాంశః||

|| ప్రథమోఽధ్యాయః ||

దిఙ్నాగబృన్దసదృశాననాగభూష-
    ప్రేమాస్పదాఙ్గమగజానుఖపద్మమిత్రమ్ |
తం నోనుమః ప్రణతవిఘ్నహరం గణేశ-
    మీశాత్మజం శరవణోద్భవవన్ద్యమాద్యమ్ || 1 ||

శ్రీ సూతః ఉవాచ -

జైగీషవ్యః ప్రణమ్యాన్యం ప్రశ్నం చక్రే మునీశ్వరాః |
స్కన్దం నన్దితమన్దారబృన్దం సంహృతతారకమ్ || 2 ||

జైగీషవ్యః ఉవాచ -

శృతం తే తారకారాతే ఆనన్దవనవైభవమ్ |
సహస్రనామ యచ్ఛమ్భోర్దివ్యం రుద్రసమన్వితమ్ || 3 ||
క్షేత్రాణాం మహిమా శమ్భోః శివధర్మాః సనాతనాః |
విష్ణోశ్చ పుష్పదన్తస్య మహిమ్నం శృతముత్తమమ్ || 4 ||
సప్తమాంశే కథాశ్చిత్రాస్త్వత్తః శివతనూభవ |
అష్టమాంశే కథాః శమ్భోరష్టమూర్తేర్వదస్వ మే || 5 ||
శేషేణ చ తపస్తప్తం శివపాదార్చకేన హి |
సర్వైశ్చ పూజితః శమ్భురిత్యుక్తం ప్రథమాంశకే || 6 ||
కాలకాలకథాఖ్యానైర్నేయః కాలోఽధునా మయా |
కృపయా త్వత్పదామ్భోజమనులోకే వదస్వ మే || 7 ||
యథా త్వయా శృతం దేవ్యా వదనస్పన్ది సన్మధు |

మచ్చిత్తభ్రమరో నిత్యం పాతుమిచ్ఛతి షణ్ముఖ || 8 ||
శమ్భోశ్చరిత్రం పాపఘ్నం వద తారకసంహర |
తత్కృపాపాత్రభూతో యః స త్రిణేత్రప్రియో భవేత్ || 9 ||
శృతిశ్రవణభూషస్య చరిత్రం పాతకౌఘభిత్ |
వదైవ(తత్) శూరసంహార మారమారప్రియాత్మజ || 10 ||

సూత ఉవాచ -

తదానీం శామ్భవస్యాస్య వచః శృత్వా హరాత్మజః |
అకథిష్టోదన్తమేతం శివవిష్ణకథాశ్రయమ్ || 11 ||
నాగైః ప్రపూజనం శమ్భోర్నాగభూషస్య చేశితుః |
కద్రూసుపర్ణిసంవాదో గరుడేన పరాభవః || 12 ||
శివధర్మప్రసఙ్ఖ్యానం గరుడాయ దృఢార్థదమ్ |
కశ్యపస్య చ సంవాదో గరుడేన మునీశ్వరాః || 13 ||
యథాపర్ణాముఖే దూత్యం కథితం రహః |
పుణ్యం శివరహస్యాఖ్యం మధు శైవాఙ్ఘపుష్టిదమ్ || 14 ||
శామ్భవాః షట్పదా ఏవ తజ్జఘృక్షవ ఉత్తమాః |
మునిం ప్రాహ తదా స్కన్దో గణేన్ద్రానమరోత్తమాన్ || 15 ||
నమస్కృత్య మహాదేవమమ్బాం హేరమ్బమేవ చ |
దధ్యై చిరం ప్రసన్నాత్మా స్వహృత్పఙ్కజసంస్థితమ్ || 16 ||
పురుషం పరమేశానం సర్వభూతగుహాశయమ్ |
వ్యాప్య వ్యాపకతాహీనం కారణానాం చ కారణమ్ || 17 ||
పతీనాం పతిమీశానముమాపతిమనామయమ్ |
గణానాం చ పతిం దేవం శివం గృత్సపతిం ప్రభుమ్ || 18 ||
కులుఞ్చానాం పతిం శమ్భుం హరం వ్రతపతిం విభుమ్ |
దిశాం చ పతిమీశానముగ్రం దేవం కపర్దినమ్ || 19 ||
అమ్బికేశం పశుపతిం పథీనాం పతిమీశ్వరమ్ |
అన్నానాం చ పతిం దేవం బభ్లూశం మీడుషం శివమ్ || 20 ||
భవోద్భవం మహాదేవం పుష్టానాం పతిమీశ్వరమ్ |
జగతాం పతిమాశాస్యం వనానాం చ పతిం భవమ్ || 21 ||
క్షేత్రాణాం చ పతిం భీమం వృక్షాణాం శర్వమీశ్వరమ్ |
కక్షాణాం చ పతిం వ్యోమకేశం కోశాదివర్జితమ్ || 22 ||
జగతాం చైవ విశ్వేశమోషధీనాం మహేశ్వరమ్ |

పత్తీనాం మేరుధనుషం సత్వానాం బాణధారకమ్ || 23 ||
సహమానం మహేశానమావ్యాధిపతిమీశ్వరమ్ |
సర్వేషాం తస్థుషాణాం (షాం చైవ) చ జఙ్గమానాం పతిం ప్రభుమ్ || 24 ||
సర్వైశ్వర్యేణ సమ్పన్నం నామ్నా సర్వేశ్వరం శివమ్ |
అనామరూపం దేవేశం సర్వావాసం చ దూరగమ్ || 25 ||
సర్వభూతైకశరణం శరణ్యం శరణార్థినామ్ |
మహాకారుణికం సామ్బం భక్తానామభయప్రదమ్ || 26 ||
సర్వేన్ద్రియార్థసహితం విషయాదివివర్జతమ్ |
సర్వేన్ద్రియగుణాతీతం సర్వాధారమనామయమ్ || 27 ||
సర్వస్య ప్రభుమీశానం నాత్యకించిన్తమం స్తవైః |
ధ్యాత్వా హృత్పఙ్కజే దేవముమయా సహితం శివమ్ || 28 ||
సర్వేన్ద్రియార్థరహితం మహానన్దామ్బుమగ్నధీః |
అవశేన జగాదేదం స్కన్దో నన్దామ్బుమగ్నధీః || 29 ||

స్కన్ద ఉవాచ -

లోకానుగ్రహవిగ్రహ త్రిజగతాం సంహారకోగ్ర ప్రభో
యస్తం మామహినేవ సోమమగజాకాన్తోరుపాపాత్మనా |
భక్తే చాపి భవాననుగ్రమనసా పశ్యాద్య నిగ్రాహ్యమ-
ప్యగ్రాహ్యం శశిశేఖరార్చకమహాఙ్గ్రాహ్యగ్రగణ్యే న కిమ్ || 30 ||
ఆతార్యాలాద్య శమ్భో భవ హర భగవన్ రుద్ర భద్ర త్రిణేత్ర
భీమోగ్రాధ్వరదక్షపక్షసురతాఽఽమిక్షాభుజాం శిక్షక |
ఉక్షాధీశ్వరవాహ కక్షవసతే శమ్భో భగాక్షిక్షయ
ధ్వాఙ్క్షాక్షిప్రభ దక్షదీక్షితమహాదీక్షావినాశావ మామ్ || 31 ||
|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే జైగీషవ్యప్రశ్నే స్కన్దధ్యానం నామ
ప్రథమోఽధ్యాయః ||

|| ద్వితీయోఽధ్యాయః ||

స్కన్ద ఉవాచ -

శృణు తూర్ణ కృపామ్భోధేః కథాఖ్యానం మునీశ్వర |
జైగీషవ్య మహాశైవ జితషడ్వైరివిక్రమ || 1 ||
పఞ్చేషుమత్తమాతఙ్గ హర పఞ్చాస్యవిక్రమ |
అపర్ణారమణార్చానాం భవానభ్యర్ణ ఏవ హి || 2||
మయా షడ్వదనామ్భోజశ్రవణైః శ్రుతమైశ్వరమ్ |
మాహాత్మ్యం పరమేశస్య మహిమానం(నో) మహోఘభిత్ || 3 ||
దివ్యోత్ఫుల్ల-ముఖామ్భోజ-మరన్దస్యన్ది-సున్దరమ్ |
పుణ్యం శివరహస్యాఖ్యం మధుముత్తమముత్తమమ్ || 4 ||
అమృతాదపి విప్రేన్ద్ర సారభూతమిదం ధ్రువమ్ |
కిం చామృతస్య పానేన నైవ ముక్తిర్భవిష్యతి || 5 ||
ఏతచ్ఛివరహస్యాఖ్యామృతపానం విముక్తిదమ్ |
త్వమేవ పాత్రం విప్రేషు శ్రవణే తే ధృతా మతిః || 6 ||
అమీ గణేన్ద్రవిప్రేన్ద్రసురేన్ద్రాశ్చ యథాసుఖమ్ |
ఆనన్దఘనకన్దస్య మహిమానం మహేశితుః || 7 ||
అస్మిన్నంశే మహాదేవ్యై మహేశేనోపవర్ణితః |
భీమోఽష్టమాంశః కథితో దేవేశస్య ప్రసాదకృత్ || 8 ||
భీమేన కథితో దేవ్యై అఘోరాస్యేన శాఙ్కర |
శృణు కర్ణసుఖాఖ్యానం సహైభిర్మునిపుఙ్గవైః || 9 ||
చరితం తత్ త్రిణేత్రస్య పవిత్రం పాపనాశనమ్ |
విచిత్రం పుణ్యదం స్వర్గ్యం స్మరణాదస్య సత్తమ || 10 ||
శృణ్వతాం శ్రవణైస్తూర్ణం ముక్తిరేవ భవిష్యతి |
నిస్తీర్ణః స తు సంసారాద్భవోద్భవకృపారసైః || 11 ||
భవిష్యత్యేవ సహసా భీమపాదామ్బుజాశ్రయాత్ |
యో మహేశకథాసిన్ధుతరఙ్గాప్లావిమానసః || 12 ||
స్వమనః పద్మసద్మోత్థసముల్లానన్దమేదురః |
భవేజ్జన్మసహస్రేషు కశ్చిచ్ఛామ్భసత్తమః || 13 ||
భావీ భవానీరమణపదధ్యానహతాశుభః |
భవత్యత్యన్తభాగ్యాయ భవనాశాయ కేవలమ్ || 14 ||

భుక్తిముక్తిప్రదం పుంసామేతస్య శ్రవణం సదా |
యోఽమ్యాస్యాధ్యాయపాదం వా శ్లోకార్ధం శృణుయాద్యది || 15 ||
స ఏవ శామ్భవో లోకే సదా శర్వపదాశ్రయః |
ఇదమేవ పరం శ్రేయో మఙ్గలానాం చ మఙ్గలమ్ || 16 ||
మఙ్గలాపదపాదాబ్జభక్తిదం ముక్తిసేతుదమ్ |
అమఙ్గలహరం పుంసాం పుమర్థదమనుత్తమమ్ || 17 ||
ఇదం శివరహస్యాఖ్యం శశిశేఖరభాషితమ్ |
దేవ్యై దేవేన కథితమష్టమూర్తిప్రియం సదా || 18 ||
నాఽశామ్భవైః శ్రావ్యమేతద్ భావైః శ్రావ్యమిదం మునే |
అశామ్భవే వదన్ విప్రః శివద్రోహమవాప్నుయాత్ || 19 ||
పురా చిత్రరథో నామ గన్ధర్వాధిపతిః కిల |
వీర్యవాన్ బలసమ్పన్నః సదాస్త్రీజనవల్లభః || 20 ||
తరుణో రూపసమ్పన్నో గానవృత్తవిశారదః |
పుష్పకేణ సదా విప్ర సపక్షేణ ముదా సదా || 21 ||
పర్యటన్ పృథివీం చైవ సురలోకేషు సత్తమః |
స గన్ధర్వకులశ్రేష్ఠో దదర్శాశ్రమముత్తమమ్ || 22 ||
ముఞ్జపృష్ఠే సదారమ్యం ఫలపుష్పసమాకులమ్ |
లతావితానబహులం మృగపక్షిగణాకులమ్ || 23 ||
హౌణ్డిర్నామ మునిస్తత్ర ఉవాస శివభావనః |
భస్మరుద్రాక్షసమ్పన్నస్త్రిపుణ్డ్రోజ్జ్వలఫాలకః || 24 ||
ఫాలాక్షధ్యాననిరతః శర్వార్చనపరాయణః |
తాదృశైరేవ మునిభిరావృతో హారసత్తమైః ||25 ||
తస్యాసీద్రూపసమ్పన్నా కన్యా కమలలోచనా |
రూపయౌవనసమ్పన్నా సదా సౌదామినీవ సా || 26 ||
తాం దృష్ట్వా రూపసమ్పన్నాం చకమే కామమోహితః |
పితుర్లిఙ్గార్చనార్థాయ పుష్పాపచయతత్పరామ్ || 27 ||
వనవాటీషు రమ్యాసు రహో వాచోరువిక్రమః |

గన్ధర్వః ఉవాచ -

అయి రమ్భోరు కాసి త్వం కస్య కన్యా వదస్వ మే || 28 ||
తావద్య సఙ్గమం యాచే ఫుల్లాసు వనరాజిషు |
కుసుమేషుశరా(భృశా)ర్తం మాం పరిత్రాతుమిహార్హసి || 29 ||

ఇత్యున్మత్తవచః శ్రుత్వా గన్ధర్వస్య ద్విజాత్మజా |
తమాహ నమ్రవదనా భీత్యా చాలోకయన్(ద్)దిశః ||30 ||

కన్యోవాచ -

హౌణ్డేరహం శామ్భవస్య కన్యా గన్ధర్వసత్తమ |
తమేవ శరణం గచ్ఛ తదాదిష్ఠా త్వయా సహ || 31 ||
సమన్త్రదత్తా కన్యాహం త్వాం వరం వరయే పతిమ్ |
ఇత్యుక్తం స తదా శ్రుత్వా తామాకర్షితుమాగతః || 32 ||
మూఢో దృఢం శరైర్విద్ధో మారస్య నితరాం మునే |
సా భీతా ప్రాద్రవద్వేగాత్త్యక్త్వా పుష్పాణి కన్యకా || 33 ||
పితరం సాశ్రుపూర్ణాక్షీ ప్రాహ గన్ధర్వచేష్టితమ్ |
తదా స శామ్భవో హైణ్డిః శశాప మునిసత్తమః || 34 ||

హైణ్డిరువాచ -

యస్మాన్మత్కన్యకాం పాప ప్రాధర్షీః కామమోహితాః |
అపస్మారగృహీతస్త్వం భవేతి మునిరాహ హి || 35 ||
స గన్ధర్వో మునేః శాపాన్మదోన్మత్తో విచేతనః |
బభ్రామ స పిశాచార్తో వదన్నున్మత్తవత్తదా || 36 ||
రహః ఉవాచ ఉరువిక్రమః ఇతి వక్తవ్యోఽయం శబ్ద ప్రయోగః |
సఖా తస్యాభవద్విప్ర తుమ్బురుః శివవల్లభః |
కైలాసే శఙ్కరం నత్వా తస్య నిష్కృతిమాహ వై || 37 ||

తుమ్బురుః ఉవాచ -

శమ్భో విశ్వేశ విశ్వాత్మన్ సఖా చిత్రరథో మమ |
తేన శామ్భవవర్యస్య కన్యాపహృతచేతసా || 38 ||
అనుష్ఠితమిదం శమ్భో తముద్ధర మహేశ్వర |
భగవానపి దేవేశస్తుమ్బురుం ప్రాహ హర్షితః || 39 ||

ఈశ్వరః ఉవాచ -

మద్ద్రోహశామ్భవద్రోహౌ తుల్యౌ హి తుమ్బురో |
తస్మాత్త్వద్భావితః ప్రీత్యా తద్గన్ధర్వవిమోచనే || 40 ||
ఉపాయమేకం వక్ష్యామి మన్నామ్నాం స్మృతిమాత్రతః |
అపస్మారగ్రహాన్ముక్తః స భవిష్యతి తుమ్బురో || 41 ||
ఇత్థం శమ్భోర్వచః శ్రుత్వా స ప్రణమ్య మహేశ్వరమ్ |

యయౌ చిత్రరథో యత్ర స్థితోఽపస్మారసంయుతః || 42 ||
ఉన్మత్తభూతో వికృతకరాళోన్నతకేశవాన్ |
తం బద్ధ్వా వల్లకీహస్తో జగౌ కర్ణరసాయనమ్ || 43 |

తుమ్బురుః ఉవాచ -

శర్వ గర్వపరిపూరితకామ-
స్తోమబాణవినివారక శమ్భో |
త్వత్పదాబ్జకలనేన న కాలః
కామకాయ దమనావ్యయమూర్తే || 44 ||
శ్రీమత్ త్రియమ్బక సదాశివ వేదవేద్య
వైద్యోత్తమ ప్రథమనాథ సురాసురేడ్య |
శ్రీవిశ్వనాథ మమ నాథ సముద్ధరాశు
దుర్వారపాదపదవదగ్ధమిమం కృపాలో || 45 ||
స్వర్ణవర్ణకృతనేత్రకర్ణజా-
పారహార గగనాన్తరసంస్థ |
ఊర్ణనాభిరివ త్వద్గతమేత-
జ్జాగతం విసృజసేఽత్సి చ తూర్ణమ్ || 46 ||
శమ్భుకర్ణభరిత స్తుతిజాతే
భద్రకర్ణకృతశఙ్ఖనినాదైః |
నన్దివాద్యభరతానుగతాప్తైః
ర్నృత్తరఙ్గమపి తే హృదయాన్తః || 47 ||
ఇత్థం తత్స్తుతిజాతేన వీతపాపోఽభవత్క్షణాత్ |
స తు చిత్రరథో విప్ర క్షణాద్గన్ధర్వరూపధృక్ || 48 ||
ఏవం కథాప్రభావేణ నామ్నాం శమ్భోః ప్రసాదతః |
నన్దీ(న్ది)బృఙ్గ్యాదయోఽప్యేవం సమారాధ్య మహేశ్వరమ్ || 49 ||
గణేశత్వం చ సమ్ప్రాప్య మోదన్తి శివసన్నిధౌ |
తమాహ వినయానమ్రం నన్దికేశం మహేశ్వరః || 50 ||

ఈశ్వరః -

స్కన్దే విఘ్నాధిపే వా తవ సదృశగుణం నాభినన్దామి నన్దిన్
విశ్వానన్దప్రదస్త్వం మమ తనయవరో దేవసఙ్ఘైకవన్ద్యః |
గౌర్యాశ్చాపి ప్రియస్త్వం తవ శతయజుషాం సారజప్యైః ప్రియం మాం
విద్ధి త్వయ్యేవ రక్తం గణవరవినుతం సత్యమిత్యబ్రవీత్తమ్ || 51 ||

మత్సారుప్యఘరో వసాద్య హృదయద్వారే చ కైలాసకే
ప్రాప్తో మద్గణపుఙ్గవస్య పదవీం హస్తాగ్రవేత్రాగ్రధృక్ |
విష్ణుబ్రహ్మమహేన్ద్రముఖ్యమకుటీనీరాజితాశా హి తే
లోకేషు ప్రచరిష్యతీతి నిపుణం త్వం మే శరీరం పరమ్ ||52 ||

నన్దీ ఉవాచ -

భస్మాభ్యక్తతనుర్భవే భసితయుక్పుణ్డ్రాఙ్కగాత్రో భవే,
భావోఽక్షాదివిభూషితః శివమునివ్యాహారమాత్రాదరః |
రుద్రాధ్యాయజపానురక్తహృదయో లిఙ్గార్చనే సాదరో
భూయాం జన్మశతేషు ఏషవిహితస్త్వత్పాదపద్మేఽఞ్జలిః || 53 ||
ఇత్థం నన్దివచః సునన్దితహృదా స్మేరాననః శఙ్కరః
ప్రాహానన్దభరేణ వాక్యమధునా సంవీక్ష్య పూర్వోదితమ్ |
తన్మూర్ధ్ని స్వకరామ్బుజం చ విదధన్నుచ్చైర్వదన్తం హరః
సర్వేషాముపశృణ్వతాం సురగణేన్ద్రాణాం మునీనామపి || 54 ||
ఏవం ప్రదక్షిణవిధౌ నిరతః స భృఙ్గీ
భృఙ్గోపమో రవిరివోదయపర్వతేన్ద్రే |
స్తుత్వా చ తేష్య భగవన్తముమాసహాయం
లేభే గణేన్ద్రపదవీమితరాతిదూరామ్ || 55 ||

స్కన్దః ఉవాచ –

పుంసాం పుమర్థదమనుత్తమమీశపాద-
ధ్యానానురక్త హృదయైః పరిసేవనీయమ్ |
మాన్యం చ ధుర్యమిదమేవ వదాన్యధుర్య-
మాధుర్యధుర్యవచనైః పరమేవ సారమ్ || 56 ||
పుణ్యం పరం శివరహస్యమధు ప్రకృష్ట-
ముత్కృష్టభక్తిజనకం శిపివిష్టపాదే |
కష్టాని నాశయతి పుష్టిమిదం దదాతి
పుష్టిం ప్రయచ్ఛతి సదైవ విముక్తిగృష్టిః || 57 ||
భ్రష్టశ్రియామపి సదైవ తనుప్రకృష్ట-
ముత్కృష్టరాజతనయాధికసౌఖ్యదాయి |
కిం భాగభాగ్య నికరైర్వరదన్తిబృన్దై-
ర్వాజ్యుత్తమైర్వరథైర్ధనధాన్యగోభిః || 58 ||
కిం నశ్వరైర్వరమహేశ్వరభక్తిభావం

వాఞ్ఛన్తి నైవ సుకుతైరకృతైః కృతార్థాః || 59 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే చిత్రరథశాపనివృత్తిర్నామ

ద్వితీయోఽధ్యాయః ||

|| తృతీయోఽధ్యాయః ||

స్కన్ద ఉవాచ –

శృణు త్వమగజాకాన్తపాదభక్తివివర్ధనమ్ |
భవభక్తికథోదారం వరం మధు మహోఘభిత్ || 1 ||
హృత్తమోవారణం సద్యో ముక్తికారణమద్భుతమ్ |
త్వత్తో న పాత్రముద్దిశ్య గ్రహణే ధారణే మునే || 2||
రహస్యమేతద్భగవానగజాపతిరేవ హి |
కైలాసే స్వాఙ్కసంస్థాయై ప్రీత్యా ప్రాహ స శఙ్కరః || 3 ||
తదన్తికస్థేన మయా శృతమేతద్వదామి తే |
అష్టమూర్తేః ప్రియం చైతదష్టమాంశమిదం తవ || 4 ||
కథయిష్యే మునిశ్రేష్ఠ శృణ్వేభిర్మునిపుఙ్గవైః |
శ్రవణేఽధృతో౾సి త్వం భవానేవమతో౾ద్య మే || 5 ||
కురు చిత్తమిహైకాగ్రముగ్రాఖ్యానం మనోహరమ్ |
భవానాం భవశాన్త్యర్థం భవేనైవ ప్రకాశితమ్ || 6 ||
భవద్భవచరిత్రేషు విశ్రాన్తాః కిల శాఙ్కరాః |
అవిశ్రాన్తముమాకాన్త కథయా శ్రాన్తివర్జితాః || 7 ||
భవతాన్తా అపి సదా నితరాం శాన్తమానసాః |
క్షణం త్ర్యక్షప్రసాదేన కురు కర్ణే కథారసమ్ || 8 ||
తూర్ణమభ్యర్ణమాముక్తిర్భవిష్యతి కృపావశాత్ |
శమ్భోర్విచిత్రలీలస్య మహేశస్య పినాకినః || 9 ||
స గౌరీహృదయానన్ద ఆనన్దామ్బునిధిః స్వయమ్ |
భక్త్యా భక్తైః స్తుతో నిత్యం వేదవేద్యో మహేశ్వరః || 10 ||
దదాతి మోక్షసామ్రాజ్యం ప్రాజ్యం దేవశిఖామణిః |
రాజ్యం వా శివభక్తానాం మన్నామాజ్యప్లుతం సదా || 11 ||
వాణీపతేరయం ప్రాదాద్వేదజాలం కృపాబలాత్ |
శర్వాణీపతిరేవాథ చారుచన్ద్రలసచ్ఛిరాః || 12 ||
రమారమణహారీశః స గౌరీరమణో హరః |
దదాత్యేవ హి భక్తేషు శామ్భవేషు కృపావశాత్ || 13 ||
స ఏవ గీయతే వేదైర్వేదాంతైరపి శఙ్కరః |
స ఏవ సర్వదేవేశో మృత్యుఞ్జయ ఉమాపతిః || 14 ||

స ఏవ భగవాఞ్ఛమ్భుః శృతశ్చాథర్వణే శివః |
యస్యైశ్వర్యస్య నాస్తోఽస్తి సర్వగః సర్వదా ప్రభుః || 15 ||
యద్ధ్యానేన పరా ముక్తిః సులభా శామ్భవోత్తమే |
స గౌరీరమణో దేవః కాలకామాన్ధనాశనః || 16 ||
స తు మృత్యుఞ్జయో నిత్యమపారవిభవాశ్రయః |
యస్య ప్రసాదలేశేన విష్ణుబ్రహ్మేన్ద్రపూర్వకాః || 17 ||
ధిష్టితాని వృతాః సర్వే శిపిచిష్టపదార్చకాః |
ఉదారతరగమ్భీరో భవమాయామలాపహః || 18 ||
సర్వదుఃఖహరో దేవో రుద్రో వై నీలలోహితః |
య ఏనం విదురీశానం అనృతాస్తే సదా మునే || 19 ||
అథేతరే దుఃఖమేవ ప్రాప్నువన్తి పదే పదే |
యస్య వామాఙ్కగా దేవీ యా సా సర్వేశ్వరీ శివా || 20 ||
యన్మాయయా మోహితా వై బ్రహ్మేన్ద్రాఃశ్చాప్యధోక్షజః |
యస్యాః ప్రసాదలేశేన న జానన్తి మహేశ్వరమ్ || 21 ||
స్వాత్మానం సర్వగం శాన్తం సచ్చిన్మయముమాధవమ్ |
యస్య పుత్రో గణాధీశః సర్వవిఘ్ననివారకః || 22 ||
యస్య పుత్రోఽహమేవాద్య సాక్షాజ్-జ్ఞనాత్మకో మునే |
యస్య నన్ద్యాదయో విప్రగణః శఙ్కరపుఙ్గవాః || 23 ||
యస్య ధర్మో మహాబాహో యుగపాదోఽమితద్యుతిః ||
యస్యాష్టమూర్తిభిర్వ్యాప్తం జగదేతచ్చరాచరమ్ || 24 ||
యస్య లిఙ్గం సదా కాలం పూజయన్తి మరుద్గణాః |
బలప్రమథనం సామ్బం భక్తసంసారమోచకమ్ || 25 ||
కారణం జగతామీశమానన్దఘనమద్వయమ్ |
యో వై రుద్రో మహాదేవః శఙ్కరః శశిశేఖరః || 26 ||
యో వై రుద్రో మహాదేవః భూతం భవ్యం భవజ్జగత్ |
విశ్వం భూతం చ భవనం విచిత్రం స హి శఙ్కరః || 27 ||
భీమో రుద్రో మహేశానో గీతశృతిషు స స్థిరః |
సర్వాభయప్రదో విప్రో విశ్వాధిక ఉమాసఖః || 28 ||
పతిత్వేన స్తుతో వేదైః సర్వేషామేవ శఙ్కరః |
భయాపహోఽయం భక్తేషు శామ్భవేషు మహాత్మసు || 29 ||
సర్వోపాస్యో హ్యమేయాత్మా సర్వేషాం హృదయాన్తరః |

సర్వభూతగుహావాసో వాసితాజగతాం త్రయే || 30 ||
ఈశావాస్యమిదం సర్వం జగత్ త్రిభువనాత్మకమ్ |
యస్య రూపం చ పృథివీ సూర్యచన్ద్రమసౌ మునే || 31 ||
పృథివీదేవతాః సర్వా న విదన్తి మహేశ్వరమ్ |
ప్రియోఽయం సర్వభూతేషు నాస్త్యస్మాజ్జగదేవ హి || 32 ||

స్కన్ద ఉవాచ -

విభ్రాజమానమిదమేతదదభ్రరూప -
ముద్భ్రాన్తచిత్తకుదశా జగదేవ సత్యమ్ |
విభ్రాజతేఽభ్రచదివ హృదభ్రగోష్ఠి-
నటస్య చరణార్చనహీనదృష్టేః || 33 ||
నో విష్ణుర్నో విధాతా హరిసురనికరాభూసురా భాసురా యే
వీరా వాప్యసురాః సుకిన్నరవరాః సంసారకారాగృహే |
భ్రామ్యన్తోఽపి న జానతే శివపదం కిం తు ప్రసాదాద్విభోః
నో బిభ్యన్తి భయేషు శఙ్కరపదధ్యానానురాగాదరాః || 34 ||
|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే తృతీయోఽధ్యాయః ||

|| చతుర్థోఽధ్యాయః ||

స్కన్ద ఉవాచ -

విజ్ఞానాత్మా పరాత్మాయం సర్వాత్మాఽయం మహేశ్వరః |
యేషాం తు హృదయారామ ఏవ భూతపతిః శివః || 1 ||
స ఏవ పరమానన్దో రసోఽయమమృతో హరః |
ఏష విప్రైర్మహాదేవః సర్వదాభిష్టదో మునే || 2 ||
ఏనమేకే వదన్త్యగ్నిం బ్రహ్మాణం హరిమిన్ద్రకమ్ |
ఏకో రుద్రో మహాదేవో న ద్వితీయోఽస్తి కశ్చన || 3 ||
ఋతం సత్యం పరం బ్రహ్మ పురుషః కృష్ణపిఙ్గలః |
ఊర్ధ్వరేతా విరూపాక్షో విశ్వరూపో మహేశ్వరః || 4 ||
యో వేదాదౌ స్వరః శమ్భుః వేదాన్తేషు ప్రతిష్ఠితః |
ఈశానః సర్వవిద్యానాం సర్వభూతాదిరీశ్వరః || 5 ||
బ్రహ్మవిష్ణ్వాది దేవానామధిపో విశ్వతోముఖః |
జనితా బ్రహ్మవిష్ణూనాం రుద్రేన్ద్రాణాం మహేశ్వరః || 6 ||
యమానిలానలార్కాణాం దివః పృథ్వ్యా మహేశ్వరః |
బ్రహ్మాణం యో వ్యాధాదగ్రే తస్మై వేదానుపాదిశత్ || 7 ||
విశ్వతశ్చక్షురీశాన విశ్వతో బాహురీశ్వరః |
విశ్వతః పాణిపాదోఽయం సహస్రాక్షః సహస్రపాత్ || 8 ||
అత్యతిష్ఠదిదం సర్వమీశానోఽయం దశాఙ్గలమ్ |
యద్భూతం యచ్చ వై భవ్యం వర్తమానం మహేశ్వరః || 9 ||
ఏతావానస్య మహిమాఽతో జ్యాయాంశ్చ పూరుషః |
భీషైవ పవతే వాయుః భీషైవోదేతి భానుమాన్ || 10 ||
భీషైవ అగ్నిరిన్ద్రాద్యా మృత్యుర్ధావతి భీతితః |
అపాణిపాదో జవనో గ్రహీతాఽచక్షురీశ్వరః || 11 ||
స వేత్తి వేద్యజాతం చ న తం వేత్తీహ కశ్చన |
తమాహురేకం పురుషం జ్యోతిషాం జ్యోతిరీశ్వరమ్ || 12 ||
హిరణ్యబాహుమీశానం సర్వాఙ్గేణ హిరణ్మయమ్ |
ఏషోఽన్తరాదిత్యగతో నీలగ్రీవో విలోహితః || 13 ||
బభ్రుశ్చాయం మహాదేవ ఉగ్రోఽయం చ సుమఙ్గలః |
యో వై రుద్రః స భగవాన్గీతశ్చాథర్వణోత్తమైః || 14 ||

అన్నానాం చ పతిః శమ్భుః క్షేత్రాధిపతిరీశ్వరః |
మిత్రాధిపో మహాదేవస్థథా ధనపతిః శివః || 15 ||
భూమానన్దఘనో హ్యాత్మా సామగీతో మహేశ్వరః |
ఏష బ్రహ్మైష ఏవేన్ద్రః ఋగ్భిర్గీతో హరోఽవ్యయః || 16 ||
నమస్తే రుద్ర ఇత్యాదివాక్యైశ్చ యజుషోద్భవైః |
ఇతిహాసపురాణేషు ఈశో గీతః పురాతనైః || 17 ||
మహోపనిషదాంసారైరయమేవ హి గీయతే |
భిద్యతే హృదయగ్రన్థిశ్ఛిద్యతే సర్వసంశయః || 18 ||
హృత్తమోనాశనం తస్య జ్ఞానాదేవ హి జాయతే |
న ప్రాణో న మనశ్చాయమసఙ్గీ సఙ్గివత్ స్థితః || 19 ||
సహైవ సన్తమప్యేనం న దేవా న మహర్షయః |
న విదుర్బ్రహ్మవిష్ణ్వాద్యాః సేన్ద్రరుద్రార్కవాయవః || 20 ||
స ధ్యేయః పరమేశాన ఆకాశే దహరే హరః |
సర్వే భీతాః ప్రముహ్యన్తి ద్యావాభూమ్యోర్య ఆన్తరః || 21 ||
అనన్తో హ్యవ్యయాత్మాయం పురుషః ప్రకృతేః పరః |
యమజ్ఞాత్వా మహాదేవం మోహితాః ససురాసురాః || 22 ||
ఆత్మానం మన్యతే సర్వే దేహాహఙ్కారసంవృతాః |
మాయయా దేవదేవస్య చిత్రలీలస్య వర్ణినః || 23 ||
జితమాయః స ఏవేశ స కారణముమాపతిః |
స నిత్యో నిత్యభూతానాం చేతనానాం చ చేతనః || 24 ||
స కారణం కారణానాం పతీనాం పతిరీశ్వరః |
జగతః కాలరూపస్య కాలకాలో మహేశ్వరః || 25 ||
నహ్యగ్రాసోఽయమీశానో యస్యోదనమహర్నిశమ్ |
బ్రహ్మక్షత్రాత్మకం విశ్వం మృత్యుర్యస్యోపచేతనమ్ || 26 ||
యదా చర్మవదాకాశం వేష్టయిష్యన్తి మానుషాః |
తదా శివమవిజ్ఞాయ దుఃఖస్యాన్తో భవిష్యతి || 27 ||
యదా తమస్తన్న దివా న రాత్రిః స శివః స్వయమ్ |
స చాక్షరో నిత్యమాత్మా విధాతా పరమోఽసదృక్ || 28 ||
ప్రపఞ్చపఞ్చీకరణే నిరతా యే శివం వినా |
తే వాఞ్ఛితా మహేశేన సర్వే చైవ సురాసురాః || 29 ||
పరవఞ్చక ఈశానో దేవదేవస్త్రిశూలభృత్ |

య ఏనం విదురీశానమమృతాస్తే భవన్తి వై || 30 ||
అథేతరే దుఃఖయుక్తాః సంసారవశవర్తినః |
జరామరణసంయుక్తాః షడ్వైరిపరిమోహితాః || 31 ||
దేహాత్మవాదినః సర్వే దూషణాభిర్విమోహితాః |
తాపత్రితయమధ్యస్థా భ్రాన్తిమోహసమాకులాః || 32 ||
జాయన్తే చ మ్రియన్తే చ కీటా ఇవ సురా నరాః |
వానరా ఇవ సర్వేఽపి పామరా దుఃఖభాగినః || 33 ||
యస్య రూపం మునే సర్వం జగదేతచ్చరాచరమ్ |
భూమిరాపోఽనిలో వాయురాకాశం వ్యోమకేశభాక్ || 34 |
కే హి తద్దేవదేవస్య మహిమానం పినాకినః |
యజన్తి యాగైర్న్ యతా యజమానా మహేశ్వరమ్ || 35 ||
భిక్షవః కక్షవత్సన్తి వేదాన్తైశ్చ విజానతే |
యోగినో యుఞ్జతే యోగం యద్విజ్ఞానార్థమేవ హి || 36 ||
నానావర్ణాశ్రమైర్ధర్మైరిష్టాపూర్తైరుపాసతే |
మన్త్రైర్మన్త్రవిదః సామ్బముపాసన్తే మహేశ్వరమ్ || 37 ||
లేభిరే స్వపదాన్యేవ యస్య లిఙ్గార్చనేన హి |
బ్రహ్మవిష్ణ్వాదయో రుద్రా మునయో మానవః సురాః || 38 ||
అసురా నృపవర్యాశ్చ గన్ధర్వాప్సరసోరగాః |
విపద్భ్యఃమోచితా ఏవ సమ్పద్భిశ్చ నియోజితాః || 39 ||
సర్వ విశ్వాధికస్యైవ నిఃశ్వాసాజ్జాయతే జగత్ |
జాతం చ వర్ధతే నిత్యం స్థీయతే లీయతేఽస్తి చ || 40 ||
యస్యాష్టమూర్తిభిర్వ్యాప్తం జగదేతత్ త్రిశూలినః |
అగ్నిః శివ ఉమా సోమో ఆభ్యాం వ్యాప్తం జగత్ త్రయమ్ || 41 ||
అగ్నీషోమాత్మకం విశ్వం జానన్తి పరమర్షయః |
న దేవాఙ్కయుతం చైవ భగలిఙ్గాఙ్కితం సదా || 42 ||
పుంప్రకృత్యోరిదం రూపం తస్మాచ్ఛివమయం జగత్ |
అనఙ్గమాతఙ్గహరో హరాణాం హృదయే స్థితః || 43 ||
స పరః పురుషః ప్రాణః పరమాత్మా సదాశివః |
అద్వైతోఽయం చతుర్థోఽయం పఞ్చకోశాతిగోహ్యయమ్ || 44 ||
యస్మాద్బ్రహ్మా తథా రుద్రో విష్ణుర్విశ్వం ప్రజాయతే |
సర్వమన్యత్పరిత్యజ్య ధ్యేయః సామ్బస్త్రిలోచనః || 45 ||

ఉమాసహాయో భగవాన్మాయాయా ఈశ ఈశ్వరః |
మఙ్గలాపతిరీశానో భక్తానాం మఙ్గలప్రదః || 46 ||
అమఙ్గలం హరత్యేవ భక్త్యా భక్తైరుపాసితః |
సర్వేశ్వరో మహాదేవః సర్వైశ్వర్యసమన్వితః || 47 ||
జితమాయో మహాదేవస్తన్మాయావిజితాః సురాః |
క్షేత్రాణాం చ పతిర్దేవః పశుపాశవినాశకః || 48 ||
మయా పాశైర్నిబధ్నాతి జగత్సురమానుషమ్ |
మోచయేదమ్బికానాథః పశుభ్యః సచరాచరమ్ || 49 ||
భక్త్యా ప్రసాదితో దేవః సాక్షాత్పశుపతిః శివః |
యస్య నిఃస్వసనం వేదానామనన్తి మునీశ్వరాః || 50 ||
యః సోమభార్యైరిజ్యేత సోమః సోమార్ధశేఖరః |
పార్వతీనాథకో నేతా స్థావరస్య చరస్య చ || 51 ||
యస్యాంశలేశం హి జగత్ భూతం భావి భవత్తథా |
సర్వం శివమయం విశ్వం నాశివం విద్యతే మునే || 52 ||

సూతః

సర్వం శివాత్మకతయా ప్రతిభాతి విశ్వం
విశ్వాత్మకస్య కృపయా ఖలు సర్వమేతత్ |
జానీహి శమ్భుకృరయా పరివర్తతేదం
భూమ్యాబ్ధికాననసురాసురమానవం చ || 53 ||
నాన్యద్భూతభవం జగత్సురనరం క్ష్మాప్తేజవాయ్వాదిఖం |
జ్యోతిర్జాలజలం జడాజడజగద్ ద్యావాపృథివ్యోత్తరమ్ || 54 ||
ఈశావాస్యమిదం తదేవ విహితం వ్యాప్యం వ్యయం వ్యాపకం |
చైకానేకపరమ్పరాప్రముదితం జానీష్వ సర్వం శివమ్ || 55 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే చతుర్థోఽధ్యాయః ||

|| పఞ్చమోఽధ్యాయః ||

జైగీషవ్యః ఉవాచ

ధన్యోఽస్మ్యహం తారకారే శృతం సార్వాత్మ్యమీశితుః |
తత్సోపనిషదం సోమం పృచ్ఛామి పురుషం పునః || 1 ||
కథమీశస్య చరితం విస్మయావహముత్తమమ్ |
సర్వే సురనరాః సర్వే మునయశ్చ తపోధనాః || 2 ||
చిత్రలిఙ్గస్య దేవస్య విశ్వేశస్య కృపావశాత్ |
తరన్తి దుస్తరం స్కన్ద అఘోరం భవసాగరమ్ || 3 ||
యత్కృపాలేశ సమ్భూతం జగదేతచ్చరాచరమ్ |
మహాకారుణికః శమ్భుః సర్వేషాం చ ప్రసాదకృత్ || 4 ||
కథం దేవస్య చరితం వద మహ్యం కృపావశాత్ |
నూనం మే (మద్) విస్మయప్రాప్తిహేతుకం భక్తివర్ధనమ్ || 5 ||
ఉమాపతిపదామ్భోజభక్తిదం ముక్తిదం మమ |
వద త్వం తారకారాతే కథాం కథయ మే శుభమ్ || 6 ||
సహైభిర్మునిభిశ్చైవ గణేన్ద్రైః సురసత్తమైః |
శ్రోతుముత్కణ్ఠితం చేతస్తన్మహ్యం కృపయా వద || 7 ||

సూతః

ఇత్యుక్తం తద్వచః శృత్వా మునిం స్కన్దోఽభ్యువాచ హ |
మహేశ్వరస్య చరితం శృణ్వతామఘనాశనమ్ || 8 ||
స తు షడ్వదనామ్భోజసమ్భవైర్లోచనోత్పలైః |
కృపావలోకనేనైవ వీక్ష్య శామ్భవపుఙ్గవమ్ || 9 ||
గణేశానమరేన్ద్రాంశ్చ ప్రశస్యాహ ప్రసన్నవాన్ |

స్కన్ద ఉవాచ -

భవత్సు నైవ గోప్యం మే శామ్భవేషు మహాత్మసు || 10 ||
ఈశాఙ్గసఙ్గో భఙ్గాయ దుఃఖానామేవ కేవలమ్ |
భవతీశప్రసాదేన భవనాశో మహామునే || 11 ||
శమ్భోః కథాకర్ణనేన కర్ణౌధన్యతరౌ తవ |
మమ వక్త్రాణి ధన్యాని లోచనావలిరేవ మే || 12 ||
శివలిఙ్గాలోకనేన కైలాసే శఙ్కరాలయే |
తూర్ణమభ్యర్ణగా ముక్తిరపర్ణాపతిపూజయా || 13 ||

పాపారణ్యమహాదావః శఙ్కరస్యైవ పూజనమ్ |
న వినా శఙ్కరస్యార్చా సంసారోత్తరణం భవేత్ || 14 ||
భస్మాఙ్గరాగో యో భూయాద్భావో భవపదార్చకః |
భావభావం భజత్యేవ భావ ఏవ హి భాగ్యవాన్ || 15 ||
శఙ్గలిఙ్గార్చనేనైవ పాపభఙ్గః ప్రజాయతే |
అనఙ్గమాతఙ్గహరపాదార్చకజనప్రియః || 16 ||
భవత్యేవ విశేషణ శమ్భువో భువి భాగ్యవాన్ |
మహాదేవస్మృతిః సాద్యో విద్యోతయతి తం నరమ్ || 17 ||
సురం వా కిన్నరం వాపి ఉరగం యక్షమేవ వా |
గన్ధర్వం గరుడం వాపి కీటం పతగమేవ వా || 18 ||
కరోతి శఙ్కరకృపా మోక్షాయైవ న సంశయః |
న కిం దదాతి సామ్రాజ్యం ప్రాజ్యం భక్తేషు కేవలమ్ || 19 ||
యదుదారకథాసారసారసానాం మహాత్మనామ్ |
భవన్తి సమ్పదో నిత్యం సర్వేషు సుఖహేతవే || 20 ||
భావైకసులభో దేవో భక్తవశ్యో భయాపహః |
భావగ్రాహ్యోహ్యనిగ్రాహ్య ఇత్యాహాథర్వణీ శృతిః || 21 ||
తేనైవ సర్వముక్త్యర్థ సృష్టం శఙ్కరపూజనమ్ |
నాస్త్యన్యత్తారణం నృణాం వినా విశ్వేశపూజనమ్ || 22 ||
కః సన్తరేత భవదామసారాం సారవాసనామ్ |
తాం మృత్యుఞ్జయపూజార్థముపయుజ్య సుఖీ భవేత్ || 23 ||
తాం వినాన్యత్ర ధర్మైజ్యాకరణే మాస్తు తే పదమ్ |
శ్రీమృత్యుఞ్జయపూజైవ సులభా మోక్షదాయినీ || 24 ||
న పూజా పూజకోవాఽస్య స్వతన్త్రస్యేశ్వరస్య హి |
కిం తు సర్వాభయార్థం హి సృష్టం వై లిఙ్గపూజనమ్ || 25 ||
లిఙ్గేఽర్చితో మహాదేవో దదాతి విపులాం శ్రియమ్ |
విముక్తిజనకం జ్ఞానం దదాత్యేవ మహేశ్వరః || 26 ||
యః సకృద్బిల్వపత్రేణ ద్విత్రైర్వా పూజయేద్భావమ్ |
భవో భవహరో భూయాద్భావనాం నాత్ర సంశయః || 27 ||
యస్య సమ్పూజనాదేవ బ్రహ్మవిష్ణ్వాదయః సురాః |
సేన్ద్రాః సవరుణా దేవా నివసన్తి త్రివిష్ఠపే || 28 ||
అసురా యక్షరక్షాంసి మునయో మనవస్తథా |

ప్రియం లిఙ్గార్చనం శమ్భోర్నాన్యత్కిఞ్చిన్మునీశ్వర || 29 ||
న దానైర్నైవ తపసా న వర్ణాశ్రమధర్మతః |
ఏతద్ధి సార్థకం శ్రౌతం శ్రీమహాదేవపూజనమ్ || 30 ||
విశ్వేశపూజయా విశ్వం సర్వం సమ్పూజితం భవేత్ |
విశ్వాధికో మహాదేవః సర్వవేదాన్తసంస్తుతః || 31 ||
స్మృతః సమ్పూజితో నిత్యం ధ్యాతో వా ముక్తిదాయకః |
దర్శనం స్పర్శనం లిఙ్గే "అయం మే" ఇతి మన్త్రతః || 32 ||
సర్వపాపక్షయాయైవ ముక్తయే భవతే నృణమ్ |
యో మహేశం సకృద్ధ్యాత్వా స్వహృదమ్భోజమధ్యగమ్ || 33 ||
ఉమాసహాయం త్ర్యక్షం చ నీలకణ్ఠం స సత్యభాక్ |
మాన్యః సురాణాం సర్వేషాం మునీనామపి వై మునే || 34 ||
మన్యే మహామన్యుసమో న దేవః కరుణాకరః |
అపరాధిషు భక్తేషు సహమానః స ఏవ హి || 35 ||
చులుకం జలమాత్రం వా త్రుటితం బిల్వజం దలమ్ |
దదాతి నియమాద్యో వై తస్మై ముక్తిం ప్రయచ్ఛతి || 36 ||
బ్రహ్మాదిదుర్లభం జ్ఞానం దదాత్యేవ మహేశ్వరః |
విశ్వనాథో హ్యనాథం తం సనాథం కురుతే నరమ్ || 37 ||
స్వభక్తం మన్మథారాతిరనాథజనవత్సలః |
తస్యైవ భక్త్యా సులభో మోక్షో నో ధర్మకోటిభిః || 38 ||
తస్యేశస్య ప్రసాదార్థం సృష్టా హి వివిధాః క్రియాః |
జపహోమార్చనధ్యానవ్రతకృచ్ఛ్రాణి సత్తమ || 39 ||
యోగః సఙ్ఖ్యం చ తన్త్రాణి స్మృతయో నిగమా అపి |
ఆగమాశ్చాపి వివిధా యన్త్రతన్త్రపరాణి చ || 40 ||
శ్రుతయః స్మృతయః సర్వా వర్ణాశ్రమనిబన్ధనాః |
బన్ధనాయైవ సర్వేషాం న ముక్త్యై(క్తేః) కార్ణం (సాధనం) భవేత్ || 41 ||
ప్రసాదకారణాన్యేవ న ప్రసాదో భవేద్ధి తైః |
ప్రసాదకారణం శమ్భోర్భక్తిర్యా నిశ్చలా శివే || 42 ||
భక్త్యైవ భవపాశేభ్యో మోచనం జాయతే నృణామ్ |
భక్తిరేవ విరూపాక్షే సదా కార్యా మునీశ్వర || 43 ||
భస్మాభ్యక్తతనుర్భావో భవలిఙ్గం సమర్చయన్ |
కాలమృత్యోశ్చ ముచ్యేత సంసారోద్ధతసర్పతః || 44 ||

రుద్రాక్షమాలాభరణో రుద్రసూక్తజపాదరః |
పఞ్చాక్షరపరో నిత్యం సర్వదా శివపూజకః || 45 ||
స ఏవ ముక్తికాన్తాయాః పతిరీశేన కల్పితః |
రుద్రక్షేత్రాదినిరతో విరతో భవసాగరాత్ || 46 ||
జాగరూకః సదాఽతన్ద్రో భవతీశ్వరచిన్తకః |
జరామృత్యుజగజ్జన్మ సుఖదుఃఖాకులం జగత్ || 47 ||
పశ్యన్మా ప్రమదో భూయాద్విశ్వేశపదపూజనే |
ఆయుర్యాత్యేవ నియతమామకుమ్భే యథా పయః || 48 ||
సమ్పదో విపదస్తా హి స్వర్గే ధర్మే తు నశ్వరాః |
శోకమోహసమాక్రాన్తాః ససురాసురమానవాః || 49 ||
ధనం క్షయాన్తం సర్వేషాం ప్రియాణాం విప్రయోగితా |
పరీక్ష్య సర్వం దుఃఖాన్తం విరజ్యేతేతి హి శ్రుతిః || 50 ||
నాయురాయాతి హి గతం ధర్మాద్యార్థానుచిన్తయా |
స్వస్థో హృత్స్థం శివం ధ్యాయేత్తేన దుఃఖైర్విముచ్యతే || 51 ||

సూతః

కః సన్తరేత భవమేతమసారసారం
మూఢాత్మనాం మృగదృశాం పరిచిన్తనం యత్ |
దుఃఖాయతభ్రమవతాం పరిధావితం యత్
తృష్ణాహరం భవతి కిం మృగతృష్ణికాభ్యః || 52 ||

స్కన్దః ఉవాచ -

ప్రకాశ్యతే నైవాయం విధిరపి కదాచిద్ ద్విజపశౌ
ప్రదేయోఽయం శాన్తేష్వసమభవభక్తేషు నియతమ్ |
శివం స్మృత్వా శ్రుత్వావగతమిదమేవాద్య మధురం
శృణు త్వం భక్త్యైవ శ్రుతిగతమిదం జ్ఞానమధునా || 53 ||
|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే స్కన్దజైగీషవ్య సంవాదోనామ
పఞ్చమోఽధ్యాయః ||

|| షష్ఠోఽధ్యాయః ||

వక్ష్యామ్యద్య మునిశ్రేష్ఠ నాగానాం తపసః క్రియామ్ |
అపర్ణాపతిపాదాబ్జధ్యానసక్తాః సుపర్ణజాః || 1 ||
భయం త్యక్త్వా విజహ్రుస్తే హ్యాకల్పా అభవఞ్ఛివే |
ఇమమర్థం పురా దేవీ కైలాసే ప్రాహ శఙ్కరమ్ || 2 ||
విస్మితాతీవ సా వీక్ష్య భీతా పన్నగసత్తమాన్ |

దేవ్యువాచ

నాగైరేతైర్మహాదేవ దేవదేవ జగత్పతే || 3 ||
తవాఙ్గసఙ్గజనకం పుణ్యదం కిముపార్జితమ్ |
కిమేభిః శఙ్గలిఙ్గార్చా భుజఙ్గైః కిం కృతా శివా || 4 ||
తన్మే వద విశేషేణ కరుణాకర శఙ్కర |
ఇత్థం గౌర్యా హరః పుష్టస్తదుత్తరమువాచ హ || 5 ||

శ్రీమహాదేవ ఉవాచ

శృణు దేవి ప్రవక్ష్యామి నాగానాం పూజనం మయి |
ఆకల్పాహ్యభవంస్తేఽద్య తేసర్పా భాగ్యగౌరవైః || 6 ||
మమ ప్రియతరాః సర్వే కన్దర్పారాతిపూజయా |
కద్రూః సుపర్ణీ చ పురా వివదేత్ శివే కిల || 7 ||
అశ్వవాలాన్తతః కృష్ణాంశ్చకార కుటిలేన హి |
ఆశీవిషవిషేణైవ ఫణితా సాఽన్యయా కిల || 8 ||
వ్రీడాయుక్తా సపత్నీ సా సుపర్ణీ దాస్యభావతః |
సా దుఃఖితా సుతం ప్రాహ స్వస్య దాస్యవిమోక్షణే || 9 ||
అమృతాహరణార్థాయ గరుత్మన్తం తదా మునే |
కద్రూకౌటిల్యతః పుత్ర తత్పుత్రైశ్చ విషోల్బణైః || 10 ||
ఫణితేన మయా పూర్వం దేవగన్ధర్వవాలకే |
నిత్యం శ్వేతా ఇతి మయా కృష్ణా ఇతి తయా పునః || 11 ||
దాస్యం తదావయోర్వాక్యాత్సత్యభూతం భవత్వితి |
దృష్ట్వా పుత్రైః కృతా తస్యాః వాలానామసితాక్రియా || 12 ||
దాస్యభావం సమాపన్నా సపత్న్యాః పుత్ర నాశయ |
అమృతాహరణేనైవ త్వయా తీర్థాణ్డజేశ్వర || 13 ||
ఏతదర్థం హి పితరౌ పుత్రం కాఙ్క్షయతః సుత |

పుంనామ్నో నరకాత్ త్రాతా పుత్ర ఏవ న సంశయః || 14 ||
యదామృతం తే దాస్యామి తదా దాస్యాం న చైవ మే |
ఇతి ప్రోక్తం మయా తస్యై తత్పుత్ర పరిపాలయ || 15 ||
యో దుఃఖాత్ త్రాయతే పుత్రః పితరౌ స సుతోత్తమః |
అస్మాత్ దుఃఖామ్బుసంరోధాత్సముత్తారయ మాం ద్రుతమ్ || 16 ||
ఇతి మాతుర్వచః శృత్వా గరుడః పతతాం వరః |
ప్రాహ ప్రణమ్య తాం దేవీమేవమస్త్వితి దర్పితః || 17 ||
గతః స కాశ్యపిస్తస్మాన్మేరోః శిఖరముత్తమమ్ |
నానాద్రుమలతోపేతం ఫలపుష్పావనామితమ్ || 18 ||
మృగాణ్డజవరైర్యుక్తం స గత్వా పితురాశ్రమమ్ |
తపస్యన్తం తపోరాశిం పితరం కాశ్యపం తదా || 19 ||
భస్మరుద్రాక్షసమ్పన్నం శివారాధనతత్పరమ్ |
శామ్భవైర్మునిభిర్యుక్తం రుద్రసూక్త-జపాదరమ్ || 20 ||
ప్రణమ్య వినయేనైవ స్థితస్తస్యైవ సన్నిధౌ |
తేనానుమోదితస్తత్ర నిషసాదణ్డజేశ్వరః || 21 ||
తం దృష్ట్వా సంవసుతం విప్రో గరుడం ఖిన్నమానసమ్ |
ఉవాచ వినయోదారం కశ్యపోఽబ్జజసమ్భవః || 22 ||
కుతః సమాగతం వత్స క్వ వాసం ప్రతిగచ్ఛసి |
కిం చికీర్షురిహ ప్రాప్తః పరిక్లిష్టోఽభి దృశ్యతే || 23 ||
తత్పితుర్వచనం శృత్వా ప్రాఞ్జలిః ప్రాహ తం మునిమ్ |
భగవంస్తపతాం శ్రేష్ఠ సాక్షాదబ్జజసమ్భవ || 24 ||
మాత్రోర్వివదతోరేవం దాస్యభావేన ఖేదితః |
మాతుర్దాస్యవిమోక్షాయ త్వత్సకాశమిహాగతః || 25 ||
భవాన్ పితా శామ్భవశ్చ మహాత్మా శివభావనః |
అమృతాహరణే యత్నం కర్తుమిచ్ఛామి సామ్ప్రతమ్ || 26 ||
మాతురానృణ్యమిచ్ఛామి కృత్వా దాస్యవిమోచనమ్ |
కేన ప్రాప్తిర్భవేన్మహ్యం తదుదాహర మాం ప్రతి || 27 ||
తదద్య భగవానేవ బ్రవీతు కృపయా మయి |
కం యాయం శరణం లోకే విహాయైకం ప్రజాపతిమ్ || 28 ||
ఇత్యణ్డజవచః శృత్వా కాశ్యపో జ్ఞానచక్షుషా |
సమీక్ష్య పత్న్యాః కౌటిల్యం కనీయస్యాః మునీశ్వరః || 29 ||

ఉవాచ తపసాం శ్రేష్ఠః శిపివిష్టపదాశ్రయః |
సాపత్న్యం నామ లోకేషు పుత్ర కౌటిల్యదం సదా || 30 ||
సాపత్న్యాది మహద్దుఃఖం దేవైర్దైత్యైః పురా సుత |
సజ్వరోఽఙ్గారసదృశః ప్రాప్తః స్వర్గేఽణ్డజాశ్రయ || 31 ||
ధ్రువో దాశరథిశ్చైవ పాణ్డవా దుఃఖభూమయః |
సాపత్న్యేనైవ కౌటిల్యాత్క్షత్రియా భ్రంశితాః పదాత్ || 32 ||
నలోఽపి పుష్కరేణైవ విజితో నృపనన్దనః |
పునరభ్యర్చ్య దేవేశం స్వరాజ్యం లేభిరే నృపాః || 33 ||
బాహ్యాశ్చ శత్రవస్త్వన్యే సపత్న్యోహ్యాన్తరాః స్మృతాః |
కాద్రవేయైః కృతం కర్మ మాతుస్తే దాస్యకారణమ్ || 34 ||
అమృతాహరణార్థాయ సురాణాం విజయాయ చ |
ఉపాయం తే ప్రవక్ష్యామి విజయాయ రణే ద్విజ || 35 ||
అనర్చిత <u>మహేశనో</u> జయం నైవాప్స్యతి ధ్రువమ్ |
సమభ్యర్చ్య మహాదేవం సురాశ్చ జితశత్రవః || 36 ||
తస్మాదారాధయేశానం జేతారమపరాజితమ్ |
క్షయద్వీరం మహాదేవం శఙ్కరం శరణం వ్రజ || 37 ||
యది దేవః శరణ్యశ్చ జయస్తస్య న దుర్లభః |
పురా విష్ణుశ్చ దైతేయపీడితామరచోదితః || 38 ||
జగామ శరణం సామ్బం దేవదేవం కపర్దినమ్ |
సహస్రం శరదం వత్స భస్మరుద్రాక్షభృత్స్వయమ్ || 39 ||
పఞ్చాక్షరజపాసక్తః పఞ్చాస్యధ్యానపూర్వకమ్ |
సమభ్యర్చ్యామ్బుజవరైర్నేత్రేణాభ్యర్చ్య శూలినమ్ || 40 ||
శిపివిష్టాత్స్వయం తుష్టాచ్చక్రం లేభే సుదర్శనమ్ |
తేనాజౌ నిహతా దైత్యాః కోటిశో బలవత్తరాః || 41 ||
హిరణ్యాక్షశ్చ కశిపుః కాలకంజ్యాః పులస్త్యజాః |
మధుకైటభసంజ్ఞాశ్చ మురకంసాదయః పురా || 42 ||
కర్మదేవేషు స శ్రేష్ఠ్యమవాప జ్యేష్ఠపూజయా |
బ్రహ్మణాపి మహాదేవః పూజితో భక్తిభావతః || 43 ||
అలభత్సృష్టిసామర్థ్యం వేదజాలం మహేశ్వరాత్ |
ఇన్ద్రోఽపి వజ్రం లేభే వై శ్రీమహాదేవపూజయా || 44 ||
వృత్రాసురేసముద్ధర్తా బ్రహ్మహత్యామవాప హ |

దద్యో సమ్పూజయన్ సామ్బం తస్మాత్పాపాద్విమోచితః || 45 ||
గురోర్భార్యాపహరణాత్స్వభార్యాణాం వివర్జనాత్ |
రోహిణ్యామతికామేన జాయేన్యం సమపద్యత || 46 ||
చన్ద్రో యక్ష్మవినిర్ముక్తః సూర్యః కుష్ఠాద్విమోచితః |
దక్షో వినిన్దనాత్కుమ్భో లిఙ్గార్చాతో విమోచితః || 47 ||
దదీచిర్మఙ్కణో గార్గ్యః కణ్వో మేధాతిథిర్మునిః |
గౌతమః కవషో ధౌమ్య ఉపమన్యుర్మహాద్యుతిః || 48 ||
క్షీరవారిధిమాసాద్య మోదతే శఙ్కరార్చకః |
<u>మాకణ్డేయో</u> విజిగ్యేఽథ యమం సర్వభయప్రదమ్ || 49 ||
విశ్వనాథార్చనేనైవ సోఽబ్ధిపః కలశోద్భవః |
దుర్వాససస్తపోవృద్ధిరీశానుగ్రహతో ద్విజ || 50 ||
తథైవాన్యే నృపతయః సోమసూర్యాన్వయోద్భవాః |
విముక్తాస్తే సమభ్యర్చ్య మహాదేవస్య పూజనమ్ || 51 ||
న వినా శఙ్కరస్యార్చాం భుక్తిముక్తి హి సిధ్యతః |
స్వర్గం పుత్ర్యం యశస్యం చ మహాదేవస్య పూజనమ్ || 52 ||
భక్త్యా బిల్వైః సమభ్యర్చ్య భాస్మరుద్రాక్షభూషణః |
మహాపాపైర్విముచ్యేత కిం పునశ్చోపపాతకైః || 53 ||
భృగురుజ్జీవయామాస స్వభార్యా నిహతాం పురా |
విష్ణుర్హి ఛద్మనా పూర్వం సురకార్యర్థసిద్ధయే || 54 ||
శశాప విష్ణుం విప్రోఽసౌ సదా భర్గపదాశయః |
మునయో గణపాశ్చైవ అన్యే చైవ సురాసురాః || 55 ||
లేభిరే వఞ్ఛితాన్యేవ తస్మాత్త్వమపి పూజయ |
శివస్య లిగం దయితం బిల్వైః (బిల్వ) భస్మాక్ష భూషణః || 56 ||
విష్ణుస్త్రీవధనిర్ఘృణో జనిజరానాశప్రదం శాపక-
మాగద్దైత్యవరైః సురాజివిజితైః సమ్ప్రార్థితోఽసౌభృగుః |
తేషు స్థానవరం దిదేశ కృపయా తద్విష్ణురాలోక్య వై
చక్రీకృత్య తదీయభావభవతోన్యర్వాక్ పరావర్తత || 57 ||
తాముజ్జీవ్య భృగుః శశాప హరిమప్యాజౌ హి భర్గార్చకో
యోనిష్వప్యతికుత్సితాసు నితరాం దేవైస్తదా ద్రుద్రువే |
దైత్యానాహ గతవ్యథాశ్చ నిరుజాః ప్రాపద్యథాతో ద్రుతం
పాతాలే నివసన్తు భోగినిలయే శమ్భోః పదాబ్జార్చకాః || 58 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే షష్ఠోఽధ్యాయః ||

|| సప్తమోఽధ్యాయః ||

కశ్యపః ఉవాచ

అమృతం రక్షితం దేవైర్నాకసద్మని సర్వదా |
ఉదాయుధధరా దేవాస్తద్రక్షన్త్యనఘం ద్విజా || 1 ||
నిద్రాతన్ద్రాదిరహితాః శక్రస్యాజ్ఞావశేన హి |
తజ్జయోపాయమేతత్తే కథయామ్యణ్డజేశ్వర || 2||
త్రిపురా వఞ్చితాస్తేన విష్ణునా వఞ్చితో బలిః |
మోహయామాస తన్త్రేణ కుశాస్త్రేణ సురాస్తదా || 3 ||
పాషణ్డాంస్తాన్ స్వయం చక్రే శివభక్తాఞ్జితేన్ద్రియాన్ |
శివార్చనపరిభ్రష్టాన్ భస్మరుద్రాక్షవర్జితాన్ || 4 ||
పఞ్చాక్షరోజ్ఝితాంశ్చక్రే రుద్రాధ్యాయవివర్జితాన్ |
కృత్వైవ యోధయామాస విజిగ్యే తాన్ హరిః పురా || 5 ||
స్వయం గర్వేణ తత్యాజ శివచిహ్నాని శూలినః |
వీరభద్రేణ నిహతో దక్షయజ్ఞే పురా హరిః || 6 ||
తృతీయాంశే స కథితో విస్తారశ్చాణ్డజేశ్వర |
తేన పాపేన స హరిర్నిహతః శూలపాణినా || 7 ||
మత్స్యకూర్మవరాహాదినారసింహతనుష్వపి |
యః శామ్భవాచారహీనాన్ పాషణ్డాన్ కురుతే నరాన్ || 8 ||
కుతర్కవాక్యైర్యో మర్త్యో విప్రో వా నరకం వ్రజేత్ |
అధోముఖోర్ధ్వపాదోఽసౌ లమ్బతేఽహర్నిశం బలైః || 9 ||
సర్వేషాం నిష్కృతిః ప్రోక్తా పాపానాం నరకాపహా |
శివద్రోహః <u>శమ్భవానాం</u> ద్రోహో వా నరకావహః || 10 ||
నరకోత్తారణం నృణాం నైవ జాతు భవిష్యతి |
శివద్రోహేషు సర్వేషు శరణ్యః శివ ఏవ హి || 11 ||
స మోచకో మహాదేవః శివద్రోహేషు సత్తమ |
సహమానతయా సర్వం భక్తానాం పాపనాశకమ్ || 12 ||
నాన్యేషాం నిష్కృతిః ప్రోక్తా శివద్రోహేషు సత్తమ |
తస్మాత్తం శరణం యాహి సర్వాం సిద్ధిం ప్రయచ్ఛతి || 13 ||
విద్యాం హృద్యాం దదామ్యేవ తవ పఞ్చాక్షరాత్మికామ్ |
పఞ్చాక్షరపరో మర్త్యః శివజ్ఞానాయ కల్పతే || 14 ||

తేన ముక్తో భవత్యేవ విద్యయా ద్యోతతోఽణ్డజ |
పితేవోపదిశేన్మన్త్రం గాయత్ర్యాః సమమేవ హి || 15 ||
గాయన్తం త్రాయతే యస్మాత్ గాయత్రీ భర్గచిహ్నితా |
సంసారభర్జకో భర్గః శివ ఏవేతి నిశ్చిను || 16 ||
పఞ్చాక్షరం చ గాయత్రీ శ్రౌతమన్త్రద్వయం స్మృతమ్ |
ఉభయోర్దైవతం యస్మాత్ మహాదేవో మహేశ్వరః || 17 ||
విప్రైరేవ సదా మన్త్రో జపనీయః ప్రయత్నతః |
స్త్రీశూద్రాణాం నమోఽన్తేన జపః పఞ్చాక్షరః పరః || 18 ||
అభావే తు పితుః పుత్రస్తత్పితా పుత్ర ఏవహి |
యథైవోపనయేచ్ఛాస్త్రం తథా పఞ్చాక్షరోఽపి చ || 19 ||
గాయత్రీవత్సదా జప్యో మన్త్రరాజోఽయముత్తమః |
తస్మాత్త్వోపదేక్ష్యామి మన్త్రం పఞ్చాక్షరం పరమ్ || 20 ||
మిత్రేణానేన దేవేశం యః పూజయతి శఙ్కరమ్ |
సర్వపాపవిముక్తశ్చ జాయతే నాత్ర సంశయః || 21 ||
పఞ్చాక్షరం సతారం యః ప్రజపేత్ప్రీతిపూర్వకమ్ |
స తు ముక్తో భవత్యేవ షడక్షరసమాశ్రయాత్ || 22 ||
పఞ్చాస్యధ్యాననిరతః పఞ్చాక్షరజపాదరః |
మహాపాపయుతో వాపి యుక్తో వాప్యుపపాతకైః || 23 ||
విముచ్యతే సద్య ఏవ రాహుముక్త ఇవోడురాట్ |
న గాయత్ర్యాః పరో మన్త్రో న చ పఞ్చాక్షరాన్మనుః || 24 ||
ద్విజత్వేనైవ సా ప్రోక్తా గాయత్రీ భర్గదేవతా |
శివప్రసాదసిద్ధ్యర్థం శ్రీమత్పఞ్చాక్షరో మనుః || 25 ||
ద్విజానాముభయో మన్త్రః సర్వేషామేవ కామ్యకః |
పరస్త్రీభిశ్చ శూద్రైశ్చ నమోఽన్తేన మహామనుః || 26 ||
గాయత్రీతి ద్విజాతీనామేవం త్రైవర్ణికేష్వపి |
నాన్యేషాం శూద్రజాతీనాం అఙ్గనానాం జపః సమృతః || 27 ||
శూద్రో జప్త్వా తు గాయత్రీం నరకే పచ్యతే చిరమ్ |
వేదమాతా చ గాయత్రీ వేదమధ్యగతే స్వయమ్ || 28 ||
తస్మాన్మన్త్రద్వయం దేవి సర్వథా శృతిమధ్యగమ్ |
ప్రలయే సమనుప్రాప్తే వేదా లియన్తి యత్ర వై || 29 ||
గాయత్ర్యామేవ గాయత్రీ భర్గశబ్దే శివాత్మకే |

శివః పఞ్చాక్షరాకారః పఞ్చవర్ణాః శివస్య ఖే || 30 ||
వర్ణపఞ్చాక్షరస్యాస్య పఞ్చాస్యక్రమతః శివే |
లీయన్తే కిల కల్పాన్తే ప్రణవో హృదయే శివే || 31 ||
తస్మాచ్ఛ్రుతిషు సర్వత్ర శివో గీతః సదాశివో |
ఈశానః సర్వవిద్యానామీశ్వరః సర్వభూతకృత్ || 32 ||
బ్రహ్మైవ సర్వదా శమ్భుః బ్రహ్మణోఽధిపతిః శివః |
నకారశ్చ లయం యాతి సద్యోజాతాస్యకే శివే ||
మకారోఽపి లయం యాతి వామదేవాస్యకే శివే |
శికారోఽపి హి లీయేత అఘోరాస్యే మహేశ్వరే || 34 ||
వకారోఽపి చ లీయేత శివే తత్పురుషాత్మకే |
యకారోఽపి చ లీయేత సర్వాఙ్గేఽపి చ శఙ్కరే || 35 ||
ఏవమేవ మహామన్త్రమవిముక్తే విశేషతః |
సతారస్తారకో మన్త్రః శైవేభ్య ఉపదిశ్యతే || 36 ||
స న జీవేభ్య ఏవైశ ఈశానేన దయాలునా |
నాతః పరతరో మన్త్రస్తారకః పారమైశ్వరః || 37 ||
యస్మాదుచ్చార్యమాణేన శివరూపం విభాసతే |
శివస్వరూపభావేన స తు సాక్షాచ్ఛివే భవేత్ || 38 ||
వర్ణేభ్యోఽపి పరం సారం తారం శివమయం విదుః |
అవిద్యాకర్మపాశేభ్యస్తారణాత్తారమేవ హి || 39 ||
వర్ణాస్త్వన్యే తు సగుణా నిర్గుణం తారమేవ హి |
సతారం వర్ణసహితం శివరూపావభాసకమ్ ||
సంశీలయన్ పరం యాతి శివమేవ హి నిర్గుణమ్ || 40 ||
గాయత్రీమన్త్రసారం ద్విజకులతిలకాకార సిద్ధత్వదాయి |
మన్త్రోఽయం శివతోషకృత్ సువిహితో వేదాన్తభాగేష్వపి |
తారోఽయం పరనిగుణప్రవటనే శబ్దాదిరేవైష వై-
భిక్షూణామథ శామ్భవాత్మకహృదా సంశీలితో ముక్తిదః || 41 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే సప్తమోఽధ్యాయః ||

|| అష్టమోఽధ్యాయః ||

పతఙ్గః -

ప్రదేహి పరమం మన్త్రం సంసారో నారకం గురో |
యేన ముక్తో భవామ్యద్య <u>సంసారదఘసాగరాత్</u> || 1 ||
సిద్ధిం చ సాధయే కామ్యం ప్రసాదాత్పరమేష్ఠినః |
మాతురానృణ్యమిచ్ఛామి ప్రసాదాదేవ శూలినః || 2 ||
త్వత్తో మన్త్రమిమం లబ్ధ్వా తవ శమ్భోః ప్రసాదకృత్ |
యః పుత్రః పితరం త్యక్త్వా శామ్భవం జ్ఞానపారగమ్ || 3 ||
పఞ్చాక్షరం చాన్యముఖాల్లబ్ధ్వా సమ్పూజయేచ్ఛివమ్ |
శనైర్వ్యాధిక్కృతో భూయాత్ప్రసాదాత్పరమేష్ఠినః || 4 ||
తత్త్వవిద్భిశ్చ కథితం శివోఽప్యాహైవమేవ హి |
అశామ్భో యద్దయితో పుత్రశ్చేచ్ఛామ్భవో భవేత్ || 5 ||
శామ్భవాదేవ గృహ్ణీయాత్తన్మన్త్రం వైదికోత్తమాత్ |
నావిద్వత్పితృతో మన్త్రమిత్యాహ పరమేశ్వరః || 6 ||
తస్మాచ్ఛివోదితో మార్గో హేరమ్బాయ పురా మునే |
దదౌ శివాయై చ తథా స్కన్దాయ ప్రదదౌ శివః || 7 ||
గణానాం ప్రదౌ మన్త్రం పఞ్చాక్షరమౌత్తమమ్ |
భర్తుః సకాశాద్భార్యాపి లబ్ధ్వా మన్త్రం శివం యజేత్ || 8 ||
నమోఽన్తేనైవ శూద్రోఽపి యతః స్త్రీ సమముచ్యతే |
శూద్రాణాం నైవ మన్త్రేషు అధికారో మునే కిల || 9 ||
పఞ్చాక్షరే న వై శూద్రానధికృత్య వదేద్గురుః |
తన్మే వద విశేషేణ సంశయేఽస్మిన్ హి కశ్యప || 10 ||
తతః పతగరాజస్య శృత్వా వచనమీదృశమ్ |
పద్మజాతసుతః ప్రాహ తదుద్బోధకరం వచః || 11 ||
సత్యముక్తం త్వయా పుత్ర గుహ్యాద్గుహ్యతరం వచః |
తదద్య సమ్ప్రవక్ష్యామి యథాశివమనోరథమ్ || 12 ||
విరక్తానాం తు శూద్రాణాం శామ్భవాచారవర్త్మనామ్ |
గురుత్వేన ద్విజః శూద్రైః పరిగ్రహ్యో న శూద్రజః || 13 ||
విప్రోఽపి శామ్భవో యుక్తం శూద్రం భస్మాక్షధారణమ్ |
పరీక్ష్య నియతం ధర్మ్యం గ్రామ్యం వా సఙ్కరం న చ || 14 ||

శివాలయతలే గత్వా శివతీర్థం నిషేవ్య చ |
సన్నిధౌ దక్షిణామూర్తేః భూర్జపత్రే లిఖేన్మనుమ్ || 15 ||
త్రివారం వాచయేద్విప్ర శూద్రాద్విధవయాపి చ |
నమోఽన్తం విధవాశూద్రౌ తథాన్యే ద్విజవత్-స్మృతాః || 16 ||
న స్వయం తద్వదేత్కర్ణే శూద్రస్య ద్విజసత్తమః |
స చ శిష్యో భవేచ్ఛూద్రో గురుర్విప్రో న సంశయః || 17 ||
ఏవమాహుః పురాచార్యాః శివాభిమతముత్తమమ్ |
స్త్రియోఽపి భర్తృముఖతః ప్రాప్యమన్త్రమిమం జపేత్ || 18 ||
అన్యే వర్ణాస్త్రియోఽప్యేవం పితుః ప్రాప్య మహామనుమ్ |
జపేయుః పూజయేయుశ్చ మన్త్రేణానేన శఙ్కరమ్ || 19 ||
బిల్వపత్రైః ప్రసూనైర్వా త్రివారం సకృదేవ వా |
మృల్లిఙ్గే రసలిఙ్గే వా ధాతుజే నార్మదేఽపి వా || 20 |
రత్నలిఙ్గేషు వా సమ్యక్స్థావరే వా చరేఽపి వా |
స్వాయమ్భువే వా దైవే వాప్యర్షే వా మానవైః కృతే || 21 ||
ఉత్తరోత్తరతోత్కర్షాత్పూజనీయః సదాశివః |
లిఙ్గేష్వేతేషు భక్త్యైవ నియమాచ్ఛఙ్కరార్చకః || 22 ||
స్ఫాటికే పూజితః శమ్భుః ప్రదదాతి చ వాఞ్ఛితమ్ |
లిఙ్గార్చనేన సకలం వాఞ్ఛితం ప్రాప్యతే నృభిః || 23 ||
సర్వే లిఙ్గార్చనేనైవ ప్రాప్యన్తే హి మనోరథాః |
శివస్య లిఙ్గపూజైవ ముక్తిదా శృతిదర్శితా || 24 ||
ఆమనన్త్యణ్డజశ్రేష్ఠ జాబాలశృతయో ధ్రువమ్ |
శివలిఙ్గమనభ్యర్చ్య న పేయం జలమప్యణు || 25 ||
ఫలం వా యద్యదా భోజ్యమన్నం వా శఙ్కరార్పితమ్ |
భుఞ్జీయాచ్ఛ్రీమహేశాయ యన్నివేదితముత్తమమ్ || 26 ||
అనభ్యర్చ్య మహాదేవం యోఽశ్నీయత్ఫలమమ్బు వా |
స పాపి నరకే ఘోరే తిష్ఠత్యాభూతసమ్ప్లవమ్ || 27 ||
యద్యదహ్నోచ్చరేత్పాపం యచ్చ తాపత్రయాత్మకమ్ |
తదహ్నోత్ప్రతిముచ్యేత శివలిఙ్గార్చనేన హి || 28 ||
ప్రదోషే యః శివం దృష్ట్వా పరిపూజ్య స ముక్తిభాక్ |
ద్విత్రైర్వా బిల్వపత్రైర్వా నీరైర్వాపి మహేశ్వరమ్ || 29 ||
సోమవారే తథా సాయం శతజన్మఘనాశనమ్ |

కాలాష్టమ్యాం కాలకాలం సాయమభ్యర్చ్య శఙ్కరమ్ || 30 ||
భూతాయాం వై భూతనాథం సాయమభ్యర్చ్య శఙ్కరమ్ |
నైవేద్యం నిశి భుక్త్వైవ సర్వథా గణపో భవేత్ || 31 ||
సంసారరోగనిర్ముక్తో ముక్తయే కల్పతే నరః |
తథా పర్వస్వపి శివం గ్రహణే సోమసూర్యయోః || 32 ||
సమభ్యర్చ్యామరశ్రేష్ఠం సర్వకాలేష్వపి ధ్రువమ్ |
యావజ్జీవం సమభ్యర్చ్య జీవన్ముక్తో భవేన్నరః || 33 ||
ప్రమాదాదేకదా త్యక్త్వా శివలిఙ్గార్చనం సుత |
వాపయిత్వా శిరః కేశాన్ ప్రాశ్య గవ్యాదిపఞ్చకమ్ || 34 ||
రుద్రైర్హోమం హునేదేవం చరుణా సర్పిషా ద్విజః |
స్వసూత్రోక్తేన మార్గేణ కృత్వా పూర్వాపరక్రమమ్ || 35 ||
శామ్భవం భోజయిత్వైకముపోష్యాభ్యర్చ్య శూలినమ్ |
పూర్వాహ్ణాపరాహ్ణే చైవ కృత్వా పూజేదయం పునః || 36 |
భుఞ్జీత శామ్భవైః సార్ధం నైవేద్యం యచ్ఛివార్పితమ్ |
తత్పాపముక్తో భవతి ఇత్యాహ పరమేశ్వరః || 37 ||
శివార్చనపరిత్యాగే మహాపాపం ప్రకీర్తితమ్ |
నిష్కృతిర్విహితా శాస్త్రే మహాపాపే క్వచిద్ ద్విజ || 38 ||
ప్రాణాన్తం న తతో ఘోరం నరకం ప్రాప్నుయాన్నరః |
గృహీత్వా నియమం విప్రో శివలిఙ్గార్చనాక్రమే || 39 ||
వరం ప్రాణపరిత్యాగశ్ఛేదనం శిరసో ద్విజ |
అనభ్యర్చ్య మహాదేవమన్నం నాశ్నీత కశ్చన || 40 ||
ఏవం నియమమాస్థాయ త్యక్త్వైతచ్ఛఙ్కరార్చనమ్ |
త్యక్తప్రాణో న శుధ్యతే మృతో నరకమృచ్ఛతి || 41 ||
తస్మాదతన్ద్రితో లిఙ్గే పూజనీయః సదాశివః |
శివప్రసాదజనకం శివలిఙ్గస్య పూజనమ్ || 42 ||
భుక్తిదం ముక్తిదం చాపి జ్ఞానదం సర్వదా నృణామ్ |
అవశ్యం తద్ ద్విజాతీనామిత్యాహ శశిశేఖరః || 43 ||
నాన్యదేవైః సమం శమ్భుం పూజయేద్విశ్వనాయకమ్ |
పశవో బ్రహ్మవిష్ణ్వాద్యాస్తైః సమం పతిపూజనమ్ || 44 ||
న కార్యం సర్వథా సర్వైర్న ప్రసాదకరం హి తత్ |
మా త్వా రుద్రేతి మన్త్రేణ శ్రుతిః పూజాం నిషేధతి || 45 ||

సహోహ్వానార్చనం శమ్భోర్భైవ కుర్యాత్సురాన్తరైః |
నరకావాహమేవాద్య నాత్ర కార్యా విచారణా || 46 ||
విశ్వాకారాః సర్వ ఏవ స తు విశ్వాధికః శివః |
ఏకః శివస్తథాద్వైతో ద్వైతవార్తాపి తత్ర న || 47 ||
తస్మాత్సమ్పూజయేత్సామ్బం లిఙ్గమేవ పినాకినః |
శివలిఙ్గార్చనేనైవ శివస్తుష్యతి నాన్యథా || 48 ||
అన్యేఽపి బహవో ధర్మాః శివప్రోక్తాః ప్రసాదతః |
సాక్షాత్ప్రసాదజనకం శివలిఙ్గార్చనం ద్విజ || 49 ||
లిఙ్గేఽర్చితో మహాదేవో దారిద్ర్యాద్యైర్విశేషతః |
భక్తానాం సకలాభీష్టం ప్రదదాతి మహేశ్వరః || 50 ||
అన్యేపి శైవధర్మా యే బహ్వాయాసార్థనాశకాః |
కరోతు వా యథాజోషం నైతత్త్యాజ్యం కదాపి హి || 51 ||
ఇత్యేవ సమయం కృత్వా వరమాప్రాణసఙ్క్షయమ్ |
పూజనీయః శివో లిఙ్గే జ్ఞానముక్త్యభికాఙ్క్షిభిః || 52 ||
యః పూజయేచ్ఛశికలావిలసత్సుమౌలి-
లిఙ్గం మహాశపథపూర్వకమేవ విప్రైః |
ప్రాశ్యం జలం న చ ఫలం న చ భోజ్యమన్నం
లిఙ్గార్చనోజ్ఝితరహో నరకాయ లోకః || 43 ||

స్కన్ద ఉవాచ -

గరుడస్య వచః శృత్వా కశ్యపః ప్రాహ తం మునిః |
వినతాతనయం దృష్ట్వా వినతం నియతో మునిః || 44 ||
కః సన్తేరదుభయమేతదసారసారం
శమ్భోః పదామ్బుజసమర్చనతో విహీనః |
త్యక్త్వా సురాన్తరమనుత్తమ చన్ద్రమౌలి-
లిఙ్గార్చనేన సకలం శ్రియమశ్నుతే చ || 45 ||

||ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే అష్టమోఽధ్యాయః ||

|| నవమోఽధ్యాయః ||

గరుడ ఉవాచ -

కిం వా ప్రసాదజనకం మహాదేవస్య వై మునే |

తచ్చరిష్యామి భక్త్యైవ తద్వద త్వం గురో మయి || 1 ||

కాశ్యపః (ఉవాచ)

భస్మాభ్యక్తతనుర్నిత్యం పూజయేదిన్దుశేఖరమ్ |

భస్మధారణహీనానాం ప్రసాదో నైవ శామ్భవః || 2 ||

భవేజ్జన్మశతేష్వేవ ద్విజస్యాపి విశేషతః |

భస్మధారణహీనానాం జ్ఞానం నైవోపజాయతే || 3 ||

జ్ఞానాఙ్గత్వదిదం భస్మ సృష్టమీశేన ముక్తిదమ్ |

భస్మభస్మేతి యో బ్రూయాత్స తు పాపైః ప్రముచ్యతే || 4 ||

భస్మనా పాదపర్యన్తం యః స్నాతి నియతం సదా |

స తు సన్తరతే ఘోరం సంసారం దుఃఖదం నరః || 5 ||

ద్విజో వణిగ్గృహస్థో వా యతిర్వాపి వనాశ్రమీ |

త్రికాలం భస్మనిరతో దేవదేవప్రసాదభాక్ || 6 ||

భస్మస్నాన విహీనాత్మా కృత్వా కర్మాణ్యపి ద్విజః |

నైవ తత్ఫలమాప్నోతి కుర్వన్నత్యిఙ్కిఞ్చిదప్యసౌ || 7 ||

ప్రత్యవైతి ద్విజో వాపి భవత్యేవ న సంశయః |

భస్మప్రభావో వేదాన్తైః సర్వదా ప్రతిపాద్యతే || 8 ||

అథర్వశిరసి స్పైరం భస్మ ప్రోక్తం హి పావనమ్ |

శిరోధృతమిదం భస్మస్నానమాపాదమస్తకమ్ || 9 ||

అగ్నిరిత్యాదిభిర్మన్త్రైః స్నాత్వా పాపైః ప్రముచ్యతే |

యో వా కోవాఽన్త్యజో వాపి నిత్యం భస్మతనుర్భవేత్ || 10 ||

స మహేశప్రసాదస్య పాత్రం భవతి నిశ్చితమ్ |

ద్విజో వాప్యుత్తమాచారో భస్మస్నానవివర్జితః || 11 ||

యో భస్మధారిణం దృష్ట్వా నాభినన్దతి దుర్మతిః |

తస్యోత్పత్తౌ స సాఙ్కర్యమనుమేయం విపశ్చితా || 12 ||

యతిర్వేదాన్తనిష్ఠోఽపి నైవ తద్-జ్ఞానమాప్నుయాత్ |

పఠన్ వా పాఠయన్వాపి నైవ తద్-జ్ఞానమాప్నుయాత్ || 13 ||

జీవాత్మైక్యం పరం జ్ఞానం భస్మస్నానేన జాయతే |

భస్మాభ్యక్తతనుర్నిత్యం త్రిపుండ్రపరిచిహ్నితః || 14 ||
స తపస్వీ స దానార్హః సర్వకర్మార్హకో భవేత్ |
త్రినేత్రదయయా పాత్రం పవిత్రో భవతి ధ్రువమ్ || 15 ||
మిత్రభూతః సురాణాం చ భవత్యేవ న సంశయః |
భస్మధారణహీనో యః శివలిఙ్గం సమర్చయేత్ || 16 ||
న తస్య పూజాం గృహ్ణాతి మహాదేవః పరాఙ్ముఖః |
భవిష్యతి న సన్దేహః ప్రత్యుత ప్రత్యవైతి చ || 17 ||
సర్వదా సర్వకాలేషు భస్మధృక్పావనః శుచిః |
యః స్నాతి స్నానదశకైర్విద్యా బుద్ధ్యాపి మానవః || 18 ||
భస్మస్నానాదినిర్ముక్త సోఽశుచిః సర్వకర్మణి |
పవిత్రం పరమేతద్ధి భస్మైవ శృతిచోదితమ్ || 19 ||
శ్రౌతానలోద్భవం భస్మ మహాపాపనివర్తకమ్ |
ముక్తిదం జ్ఞానదం పుంసామగ్నిరుత్యాదిమన్త్రితమ్ || 20 ||
భస్మధృత్వైవ సంధ్యాయామధికారీ న సంశయః |
అధృత్వా యది తద్భస్మ సన్ధ్యాం కుర్యాద్ ద్విజాధమః || 21 ||
భస్మధృత్వా పునః సన్ధ్యామాచరేత్సన్ధ్యయోర్ద్వయోః |
శ్రాద్ధం యజ్ఞస్తథా హోమో వివాహోపనయాదికమ్ || 22 ||
దేవతాభ్యర్చనం నిత్యం కామ్యం <u>స్వధ్యాయతర్పణమ్</u> |
సర్వం భస్మధృగేవాశు సర్వేషాం ఫలమశ్నుతే || 23 ||
స తపస్వీ సదా పాత్రం సర్వాన్సన్తారయేన్నరాన్ |
భస్మధారణమన్త్రేణ దుఃఖం తరతి మానవః || 24 ||
అశుచిర్భిన్నమర్యాదో భస్మధృక్పావనో భవేత్ |
అభక్ష్యభక్షణం కృత్వా గత్వాఽగమ్యామపి ద్విజః || 25 ||
భస్మనః స్నానమాత్రేణ సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే |
వరాహం మూషకం బాలమున్మత్తం శ్వానరాసభమ్ || 26 ||
స్పృష్ట్వా దృష్ట్వా ద్విజో నిత్యం భస్మస్నానం సమాచరేత్ |
ఉదక్యాం సూతికాం దృష్ట్వా యస్తపస్యతి భస్మనా || 27 ||
భస్మస్నానేన పాపానాం రాశిర్వైభస్మసాద్భవేత్ |
భస్మధృక్సర్వదా పూజ్యో యథా(యతః) శివమయో హి సః || 28 ||
సన్ధ్యయోరథ మధ్యాహ్నే నిశియే భస్మధృగ్భవేత్ |
సాచారోఽపి దురాచారో భస్మధృక్పావనో భవేత్ || 29 ||

భస్మత్రిపుణ్డ్రసహితో నిత్యమర్చతి శఙ్కరమ్ |
తేన దత్తం జలం పత్రం సాక్షాద్గృహ్ణాతి శఙ్కరః || 30 ||
హవ్యం గృహ్ణన్తి చ సురాః కవ్యం పితృగణాః స్మృతాః |
భస్మధారణమాత్రేణ శమ్భుస్తస్మై ప్రసీదతి || 31 ||
ప్రసాదః శఙ్కరో యస్మిన్ముక్తిస్తస్య కరే స్థితా |
దానం యద్దీయతే దాత్రా యో గృహ్ణాత్యపి వై ద్విజః || 32 ||
భస్మధారణమాత్రేణ ఉభయోర్వర్ధతే ఫలమ్ |
ప్రాతః స త్యజ్యతే విప్రో భస్మనాఽఽపాదమస్తకమ్ || 33 ||
త్రిపుణ్డ్రధృక్సమస్తైశ్చ చరితైర్నిశి పాతకైః |
త్రియాయుషం త్రిపుణ్డ్రాఙ్కః రాత్రిపాపం వ్యపోహతి || 34 ||
మధ్యాహ్నేఽపి తథా ప్రాతః పాతకైః ప్రవిముచ్యతే |
సాయఙ్కాలే భస్మధారీ అపరాహ్ణోదఘాత్సదా || 35 ||
ముక్తో భవతి గౌరీశప్రియకృత్స భవిష్యతి || 36 ||
భస్మాభ్యక్తతనుర్భవేదథ మహారుద్రాక్షమాలాధరో
రుద్రాధ్యాయజపాదరః శివమహాపఞ్చాక్షరే సాదరః |
శ్రీమత్ త్ర్యమ్బకపాదపఙ్కజవరే ధ్యాయన్విముక్తో భవే -
త్పాపౌఘాద్భవసాగరాద్ధర మహాదేవాశ్రయాద్భావతః || 37 ||
లిఙ్గం శాన్తమపారబిల్వజదలై రక్తామ్బుజైరర్చయన్ |
దుర్భక్షప్రభవం మహచ్చ దురితం తూలానలోవై భవేత్ || 38 ||
విఘ్నాద్రిం త్వథ నాశయేజ్జానిజరా రోగప్రాణశో భవేత్ || 39 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే నవమోఽధ్యాయః ||

|| దశమోఽధ్యాయః ||

కాశ్యప ఉవాచ -

భస్మనః పఞ్చ నామాని శృతిగీతాని వై ద్విజ |
విభూతిర్భసితం భస్మ క్షారం రక్షేతి చ క్రమాత్ || 1 ||
భాసకజ్ఞానదానేన భస్మైతత్కీర్తితం సదా |
ఐశ్వర్యదానాత్సా భూతిర్భసితం పాపనాశనాత్ || 2 ||
క్షారం రక్షా చ వై పాపక్షరణాద్రక్షణాత్తథా |
జాబాలైర్నితరాముక్తం భస్మ పాపభయాపహమ్ || 3 ||
భస్మ ముక్తిప్రదత్వాచ్చ ప్రాసాదకరణం మహత్ |
యో భస్మరహితో విప్రః స ఏవ శ్వపచోఽన్త్యజః || 4 ||
స నిత్యసూతకీ భూయాద్భస్మధారణవర్జితః |
తేనాధీతం తథైవేష్టం జప్తం సర్వం చ నిష్ఫలమ్ || 5 ||
ఆమనన్తి సదా భస్మ శ్వేతాశ్వతర శాఖినః |
ఆమనన్తి సదా భస్మ అథర్వశిరసి స్థితాః || 6 ||
ఆమనన్తి సదా భస్మ బృహజ్జాబాలశాఖినః |
శ్రుతయో భస్మమాహాత్మ్యం వదన్తి బహుధా ద్విజ || 7 ||
మునయో బ్రహ్మవిష్ణ్వాద్యా భస్మమాహాత్మ్యవేదినః |
దేవైః సదైవ సుధృతం భస్మేదం పావనం పరమ్ || 8 ||
బ్రహ్మణా విష్ణునేన్ద్రేణ ధృతం రుద్రైః సదైవ హి |
దేవస్త్రీభిర్ధృతం భస్మ సర్వదా తత త్రిపుణ్డ్రవత్ || 9 ||
దేవ్యా చ గణపేనైవ స్కన్దేన చ ధృతం పరం |
స్త్రీభిర్ధార్యమిదం భస్మ మఙ్గలం తదుభ్రువోఽన్తరా || 10 ||
సభర్తృకాభిః సతతం శివారాధనసాధనమ్ |
జ్ఞానాఙ్గత్వేన కథితం సర్వదా పావనం పరమ్ || 11 ||
శ్రౌతం త్రిపుణ్డ్రమేవేదం త్యక్త్వైతన్నరకం వ్రజేత్ |
ఊర్ధ్వపుణ్డ్రం మృదా కుర్వన్ ద్విజోఽపి శ్వపచాధమః || 12 ||
ఊర్ధ్వపుణ్డ్రం భ్రమేణాపి నైవ కుర్యాత్ ద్విజః సదా |
అశ్రౌతమూర్ధ్వపుణ్డ్రం స్యాన్న ధార్యం సర్వదా ద్విజైః || 13 ||
ఊర్ధ్వపుణ్డ్రేణ యః కుర్యాచ్ఛివలిఙ్గస్య పూజనమ్ |
స పాపభాగ్భవత్యేవ నాత్ర సన్దేహకారణమ్ || 14 ||

శివప్రసాదజనకం భస్మధారణముత్తమమ్ |
శివప్రసాదజనకం త్రిపుండ్రపరిధారణమ్ || 15 ||
శిరోలలాటవక్షస్సుదోర్ద్వయే యస్త్రిపుణ్డ్రధృక్ |
స ఏవ ప్రియకృచ్ఛేష్ఠో మహేశస్య గణేశ్వరః || 16 ||
యో భస్మధారణం త్యక్త్వా మృదోర్ధ్వపుణ్డ్రధృఙ్నరః |
స నరో దుర్భగో విప్రః స ఏవ శ్వపచాధమః || 17 ||
భస్మనా పూతఫాలో యః స తపస్వీ స తు ద్విజః |
స ఏవ ప్రేమసదనం మదనాన్తకరస్య చ || 18 ||
భస్మధృక్ పూయతే పాపైర్మహద్భిరపి కృత్స్నశః |
భస్మఫాలం త్రిపుణ్డ్రాఙ్కం దృష్ట్వా భీతో యమః సదా || 19 ||
నృగణాశ్చ పిశాచాశ్చ గ్రహాశ్చైవ వినాయకాః |
తం నరం నోపసర్పన్తి సర్వదా భస్మధారిణమ్ || 20 ||
భస్మధారణమాత్రేణ సదా శామ్యన్తి వై గ్రహాః |
పఞ్చాక్షరేణ యో భస్మ అభిమన్త్ర్యైవ ధారయేత్ || 21 ||
ఆర్ద్రైః శుష్కైస్తథా పాపైర్ముచ్యతే నాత్ర సంశయః |
భస్మైవ పరమం తూర్యం పావనం జ్ఞానభాసకమ్ || 22 ||
యో వినిన్దతి భస్మేదం స నిన్ద్యాం యోనిమాప్నుయాత్ |
భస్మయుక్తం త్రిపుణ్డ్రాఙ్కం భోజయిత్వా తు శామ్భవమ్ || 23 ||
స భోజయతి గౌరీశం తేన తుష్టో మహేశ్వరః |
పవిత్రాణాం పవిత్రం హి భస్మైవ ద్విజపుఙ్గవ || 24 ||
న భస్మాత్ (భస్మనః) పావనతరం త్రిషు లోకేషు విద్యతే |
న భూత్యా(యై) ప్రమదేత్యైవ ఇతి శృత్యనుశాసనమ్ || 25 ||
భస్మనా పూజయేల్లిఙ్గం త్ర్యమ్బకేణ స ముచ్యతే |
సర్వేభ్యోహ్యపి పాపేభ్యో స ముక్తో మోచయన్పురా || 26 ||
స జీవన్ శివతామేతి సాక్షాద్రుద్రసమో భవేత్ |
నిత్యాశుచిరయం దేహో భస్మనా శుచి(శౌచ) భాక్ భవేత్ || 27 ||
భస్మైతచ్చ విహాయైవమన్యపుణ్డ్రధరో యది |
ముక్తిం విన్దేత చేత్తస్మాత్సాగరః సంప్లవిష్యతి || 28 ||
విషపానేన నిత్యత్వం యది విన్దేత మానవః |
భస్మస్నానవిహీనోయః స భవేన్మాయయా వృతః || 29 ||
యో భస్మస్నానయుక్తో భవతి సురనరో స ద్విజో వాऽధమో వా |

నైవాన్యద్భగవత్ప్రమోదజనకం జ్ఞానం మహత్ప్రాప్నుయాత్ || 30 ||
ధృత్వోర్ధ్వం ఫలకే లలాటతటకే పాప్మా మృదా.....
నిర్దగ్ధాఖిలవంశసఙ్కరమహాపాపౌఘదుఃఖౌఘయుక్ |
యో భస్మాభ్యక్తదేహో భవతి జనిజరానాశపాపద్విహీనః
పాపై స్తాపజదుఃఖభాగనికరం జ్ఞానం మహద్విన్దతి || 31 ||
భుక్త్వా సౌఖ్యమతీవ శఙ్కరగణశ్రేష్ఠః సురమ్యాకృతి-
ర్భూయాదేవ మహాప్రభావసహితో విప్రఽథ ముక్తో భవేత్ || 32 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే దశమోఽధ్యాయః ||

|| ఏకాదశోఽధ్యాయః ||

కాశ్యప ఉవాచ -

రుద్రాక్షధారణం పుణ్యం శివప్రీతికరం సదా |
ప్రసాదజనకం సాక్షాత్ శమ్భోర్నిత్యం పినాకినః || 1 ||
రుద్రనేత్రసముద్భూతం రుద్రాక్షతరవోఽభవన్ |
బిన్దవస్త్రిపురే యుద్ధే మీలితాక్షేణ శమ్భునా || 2 ||
పతితా భూతలే వత్స భూమౌ తరవోఽభవన్ |
ద్వాత్రింశదక్షజాతీయాః సకణ్టాః సుషిరావృతాః || 3 ||
బ్రాహ్మణాః క్షత్రియా వైశ్యాః శుద్రాక్షా ఇతి విశ్రుతాః |
బ్రాహ్మణాః స్వేతజాతీయా క్షత్రియా రక్తవర్ణకాః || 4 ||
వైశ్యాః పీతాస్తు విజ్ఞేయా శూద్రాః కృష్ణాః ప్రకీర్తితాః |
తత్తద్వర్ణక్రమేణైవ ధార్యా వర్ణైరనుక్రమాత్ || 5 ||
బ్రాహ్మణో బిభృయాన్మూర్ధ్ని సర్వాఙ్గేషు విశేషతః |
క్షత్రియోఽపి చ వక్షస్సు బాహ్వోరపి విశేషతః || 6 ||
వైశ్యః కణ్ఠే వక్షసి చ శూద్రో మూర్ధని ధారయేత్ |
బ్రాహ్మణోఽపి చ సర్వాఙ్గే ధారయేత్ త్ర్యమ్బకేన తు || 7 ||
అఘోరేణైవ మన్త్రేణ క్షత్రియో ధారయేచ్ఛుభాన్ |
వామదేవేతి మన్త్రేణ వైశ్యైర్ధార్యాః సదాక్షకాః || 8 ||
శూద్రః శివేతి నామ్నైవ ధృత్వా ముక్తో భవిష్యతి |
యతిస్తు ప్రణవేనైవ స్త్రీణాం పఞ్చాక్షరేణ తు || 9 ||
సభర్తృకా కణ్ఠదేశే ధృత్వైకం చాక్షముత్తమమ్ |
పాకాదికరణే యోగ్యా రజసాపి పరిప్లుతా || 10 ||
రత్నైః స్వర్ణైశ్చ ధార్యాస్తే రాజతేనాథవా సదా |
సూత్రేణ క్షౌమజేనాపి సర్వైర్ధాయా యథారుచి || 11 ||
అశుచిర్వా శుచిర్వాపి సర్వావస్థాం గతోఽపి వా |
రుద్రాక్షమాలాభరణాః పవిత్రో నాత్రసంశయః || 12 ||
త్రిణేత్రప్రియపాత్రం స ఇతి శాస్త్రవిదాం మతమ్ |
ఏకాననః శివః సాక్షాత్తం ధృత్వా శివసాద్భవేత్ || 13 ||
ద్విముఖం పార్వతీ శమ్భుస్తం ధృత్వా పాపమోచితః |
త్రిముఖం వహ్నిరూపాత్మా తం ధృత్వాఽభక్ష్య పాపభుక్ || 14 ||

చతుర్వక్త్రస్స్వయం బ్రహ్మా తం ధృత్వా బ్రహ్మలోకగః |
పఞ్చవక్త్రః స్వయం శమ్భుస్తం ధృత్వా పఞ్చపాతకైః || 15 ||
విముచ్యతే క్షణేనైవ సాక్షాత్ త్ర్యక్షప్రసాదభాక్ |
షడ్వక్త్రం స్కన్దదైవత్యం ధృత్వా స్కన్దసలోకగః || 16 ||
సప్తాననం స్వయం దేవీ తం ధృత్వా వహ్నిలోకగః |
అష్టాననం తు రుద్రాక్షం అష్టమూర్తేః ప్రియం సదా || 17 ||
తద్ధారణాదష్టవసులోకేఽసౌ మోదతే చిరమ్ |
నవాననం స్వయం భీమో భీమపాపైః ప్రముచ్యతే || 18 ||
దశాస్యం చ సదా ధృత్వా న యామీం యాతి యాతనామ్ |
ఏకాదశాననం రౌద్రం తల్లోకే నివసేచ్చ ధృక్ || 19 ||
ద్వాదశాస్యం సోమధామ ప్రదోషాఘవినాశనమ్ |
త్రయోదశాస్యం పాపఘ్నం ధృత్వా విష్ణుపదప్రదమ్ || 20 ||
చతుర్దశాస్యం రుద్రాక్షం శివజ్ఞానప్రదం శుభమ్ |
ఏవం చతుర్దశముఖం రుద్రాక్షం ధారయేత్క్రమాత్ || 21 ||
సర్వపాపైర్వినిర్ముక్తః పశ్చాన్ముక్తో భవిష్యతి |
ద్విజో వా శ్వపచో వాపి యో రుద్రాక్షాణి ధారయేత్ || 22 ||
స తరస్వీ స మూర్ధన్యో వదాన్యో ముక్త ఏవ హి |
సదా శివప్రసాదస్య పాత్రం నాత్ర విచారణా || 23 ||
ముఖం ముఖేన సంయోజ్య ధార్యా రుద్రాక్షమాలికా |
నోచేత్స్వతపసో హానిర్భవిష్యతి శివాజ్ఞయా || 24 ||
ద్వాత్రింశత్కణ్ఠస్థానే తు షట్ షట్ కర్ణయుగే తథా |
బాహ్వోః షోడశా ధార్యాణి మణిబన్ధే తు ద్వాదశా || 25 ||
వక్షస్యష్టాధికశతం భ్రువోశ్చైకం శిఖాస్వపి |
ద్విచత్వారింశతిర్మూర్ధ్ని సఙ్గ్రహోఽయం ప్రకీర్తితః || 26 ||
సహస్రం విభృయాన్నిత్యం మాలా వా యావతీ భవేత్ |
కఞ్చుకం వా తథా జోషం మకుటం మూర్ధ్ని ధారయే || 27 ||
సహస్రమధమం ప్రోక్తమిన్ద్రలోకప్రదాయకమ్ |
దశసాహస్రధృఙ్మర్త్యః సోమలోకమవాప్నుయాత్ || 28 ||
అయుతం సూర్యలోకస్య లక్షం తుబ్రహ్మలోకగః |
కోటిం విభర్తి యో దక్షః స చ విష్ణుమయో భవేత్ || 29 ||
అనన్తాక్షధరో యస్తు శివ ఏవ భవిష్యతి |

రుద్రాక్షమాలయా జప్తో మన్త్రో౽నన్తఫలప్రదః || 30 ||
రుద్రాక్షధారణే లజ్జా యేషామస్తి స్వభావతః |
తే సర్వే దుర్భగా జ్ఞేయా అబ్రహ్మణ్యాః సదైవ హి || 31 ||
రుద్రాక్షేతి వదన్మర్త్యో దశగోదానజం ఫలమ్ |
ప్రాప్నోతి శివసారూప్యం తేన దేహేన ముచ్యతే || 32 ||
మృణ్మయేనాపి రుద్రాక్షం కృత్వా యత్నేన ధారయేత్ |
రుద్రాక్షధారణాద్రుద్రో భవత్యేవ న సంశయః || 33 ||
తేషామేవాత్మవిజ్ఞానే యే వై రుద్రాక్షధారిణః |
భిక్షవో౽పి చ రుద్రాక్షాన్ ధృత్వా ముక్తా భవన్తి హి || 34 ||
రుద్రాక్షమాలాభరణః శివలిఙ్గం ప్రపూజయేత్ |
తత్కృతామేవ తాం పూజాం గృహ్ణాతి పరమేశ్వరః || 35 ||
అరుద్రాక్షకృతాం పూజాం న గృహ్ణాతి మహేశ్వరః |
యో భస్మధారీ నియతం స రుద్రాక్షధరో భవేత్ || 36 ||
నాన్యపుణ్డ్రధరస్యాపి న రుద్రాక్షాణి ధారయేత్ |
పుణ్డ్రాన్తరం యో ధృత్వైవ రుద్రాక్షమపి ధారయేత్ || 37 ||
ప్రత్యుక్తో నారకీ భూయాదితి జాబాలికీ శ్రుతిః || 38 ||
యో రుద్రాక్షోసహారోసితభసితమహాపుణ్డ్రోమస్తోరుబాహు
సమ్పూజ్య ప్రమథాధినాథమజరం భక్తో౽థ ముక్తిం లభేత్ |
భూయాచ్ఛఙ్కరకిఙ్కరో౽పి సుమహారుద్రాక్షభస్మాఙ్గకో
మారారాతిపదామ్బుజార్చనరతః కిం కిం న విన్దేత్స హి || 39 ||
యో రుద్రాక్షోరువాక్షాః సితభసిత-లసత్ఫాల-బాహ్వక్షిమూలో
లీలాశీలాహి కాలజ్వలదనకులవ్యాలమాలాత్తశూలమ్ |
ధ్యాయన్నుబుద్ధ్యా౽నిశం ధ్యాయతి గతిదహృదా ధన్యమాన్యోరుమన్యుం
లోకాధ్యక్షానుశిక్షాక్షపితకలుషధీర్ముక్తయే శామ్భవో యః || 40 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే రుద్రాక్షమహిమా ఏకాదశో౽ధ్యాయః ||

|| ద్వాదశోఽధ్యాయః ||

మునిరువాచ

శ్రీరుద్రమన్త్రాన్ప్రజపన్నియతం భస్మధార్యపి |
రుద్రమన్త్రాన్ జపన్విప్రో ధ్యాయేద్దేవముమాపతిమ్ || 1 ||
వేదానాం మధ్యగం సాక్షాద్యజుషాం మధ్యగాం పరమ్ |
శతశాఖాతంత్వేతద్రుద్రమన్త్రః శివప్రియః || 2 ||
రుద్రప్రియకరం సాక్షాద్రుద్రమన్త్రం శృతిః శృతమ్ |
రుద్రాధ్యాయార్థవిజ్ఞానీ పదార్థజ్ఞానవాన్నరః || 3 ||
నమోఽన్తేన శివం ధ్యాయన్సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే |
నమోఽన్తేన చ తద్రూపధారీ శివాయ ఏవ హి || 4 ||
ధ్యాయన్మహేశం తద్రూపం పతీనాం పరమేశ్వరమ్ |
సర్వేషామప్యుమాకాన్తం నితాన్తం శాన్తమవ్యయమ్ || 5 ||
రుద్రాధ్యాయగతైర్మన్త్రైర్నమోఽన్తైరుభయైరపి |
ఏకద్విత్రినమస్కారైర్ధ్యాయేద్దేవం పినాకినమ్ || 6 ||
సర్వదేవాధిదేవేశం విశ్వేశం రుద్రసూక్తతః |
ధ్యాయన్మన్త్రాఞ్జపేద్రుద్రాంస్తత్తదర్థావబోధతః || 7 ||
శ్రీరుద్రమన్త్రం ప్రజపేద్భస్మధారణపూర్వకమ్ |
భస్మధార్యధికారీ చ తథా రుద్రాక్షధార్యపి || 8 ||
రుద్రాధ్యాయ జపే యోగ్యాస్త ఏవ భువనే ద్విజాః |
నాన్యపుణ్డ్రధరాః సర్వే నాధికారిణ ఏవ హి || 9 ||
ప్రత్యూషే రుద్రమన్త్రాంశ్చ ప్రజపన్ పాపభాగ్భవేత్ |
యస్తు రుద్రాఞ్జపేన్నిత్యం ధ్యాయమానో మహేశ్వరమ్ || 10 ||
సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా శివత్వముపగచ్ఛతి || 11 ||
స్తేయం కృత్వా బ్రహ్మహత్యాం చ కృత్వా
మద్యం పీత్వా గురుదారాంశ్చ గత్వా |
భస్మఛన్నో భస్మశయ్యాం శయానో
రుద్రద్యాయీ ముచ్యతే సర్వపాపైః || 12 ||
ఏకవారం జపన్ రుద్రం పపైర్ముక్తో భవిష్యతి |
ద్వివారం చ ప్రజప్యైవ రుద్రం ధ్యాయన్మహేశ్వరమ్ || 13 |
గాణపత్యమవాప్నోతి శివస్య పరమాత్మనః |

తృతీయవారం ప్రజపఞ్ఛివే సంలీయతే సదా || 14 ||
ఏకాదశానువారం యో రుద్రమన్త్రం జపేద్బుధః (ద్విజః) |
శం చ మే ఇత్యాది చ జపన్ క్రమాదేకాదశావృతమ్ || 15 ||
జపాల్లిఙ్గేఽభిషేకో వై శమ్భోః ప్రియతమో మతః |
వస్త్రపూతేన తోయేన అవిచ్ఛిన్నాం ప్రకల్పయేత్ || 16 ||
ధారాం ప్రీత్యా ప్రకల్పేత శివలిఙ్గే ద్విజోత్తమః |
జపాదప్యుత్తమః సేకః శ్రీరుద్రాధ్యాయపూర్వకః || 17 ||
జపాద్దశగుణః ప్రోక్తో హ్యభిషేకో మహేశితుః |
వన్దనైర్బిల్వపత్రైశ్చ పూజయేదిన్దుశేఖరమ్ || 18 ||
రుద్రైః స్తువీత దేవేశం సామ్బం సంసారభేషజమ్ |
స్తుత్వా రుద్రైర్మహాదేవ సన్నిధౌ గణపో భవేత్ || 19 ||
రుద్రహోమం ప్రకుర్వీత చరుణామధుసర్పిషా |
నామభిర్దేవదేవస్య స్వాహాన్తైశ్చ పృథక్ పృథక్ || 20 ||
గ్రహారిష్టే సముత్పన్నే ఉత్పాతే క్ష్మాదికమ్పనే |
దేశోపసర్గే దుర్భిక్షే రాజచోరాద్యుపద్రవే || 21 ||
ప్రజాపశుమృతౌ చాపి జపహోమార్చనం చరేత్ |
రుద్రైర్మన్త్రైరయుతశో ధ్యాయన్దేవం పినాకినమ్ || 22 ||
బ్రాహ్మణైః శామ్భవైరేవ భస్మరుద్రాక్షధారిభిః |
కారయేద్విధివద్రాజా ధనాఢ్యో వాపి కశ్చన || 23 ||
గావో భూమిర్హిరణ్యాద్యాః ప్రదేయాః శక్తిసారతః |
శామ్భవేభ్యః సదా రోగతాపపాపైః ప్రముచ్యతే || 24 ||
రుద్రమన్త్రజపే యోగ్యాః శామ్భవా ఏవ కేవలమ్ |
అతిరుద్రవిధానం వా మహారుద్రమథాపి వా || 25 ||
కుర్యాత్సర్వోపసర్వేభ్యో న భయం జాయతే క్వచిత్ |
ఘృతధారాం పాతయేతావిచ్ఛిన్నాం రుద్రమన్త్రతః || 26 ||
వహ్నౌ కుణ్డే శివం ధ్యాత్వా శామ్భవాష్టోత్తరైః శతైః |
ఏకాదశానువృత్త్యైవం మణ్డలం ధనధాన్యవాన్ || 27 ||
ముక్తః శివమయో భూయాదకామః కామవాన్ యది |
సర్వకామానవాప్నోతి వత్సరాన్తే న సంశయః || 28 ||
గోష్ఠే వాపి నదీరితే రుద్రక్షేత్రే శతోత్తరమ్ |
జప్త్వైవ కర్మకృత్వాపి ఫలం విన్దేద్దశోత్తరమ్ || 29 ||

క్షీరాభిషేకం లిఙ్గే తు రుద్రమన్త్రైః సమాచరేత్ |
న భూయస్తస్స్యపో మాతుర్భవిష్యతి న సంశయః || 30 ||
యో రుద్రో వా నమస్కారం ప్రదక్షిణమథాపి వా |
కుర్యాచ్ఛివాలయే శమ్భోః సన్నిధౌ స తు ముక్తిభాక్ || 31 ||
రుద్రమన్త్రైః శూలినం యః స్తువన్నర్తనమాచరేత్ |
స శమ్భోర్గణపో భూయాద్వత్సరేణ న సంశయః || 32 ||
అవిముక్తే శివక్షేత్రేష్వన్యేష్వపి యథా బలమ్ |
రుద్రం జపన్ప్రముచ్యేత పాపేభ్యో నాత్ర సంశయః || 33 ||
యో బిల్వమూలే రుద్రాంశ్చ జపేద్ధ్యాయన్మహేశ్వరమ్ |
స కోటిరుద్రసామ్యస్య ఫలం లబ్ధ్వా విముచ్యతే || 34 ||
జాబాలా ఆమనన్త్యేవ మహిమాం రుద్రజాపినః |
కిం జప్యేనామృతమితి రుద్రైరేవేతి సా శృతిః || 35 ||
యతిశ్చ ప్రజపేన్నిత్యం వనే వర్ణీ గృహీ తథా |
యావన్నమోఽన్తం తు యతేరన్యే తు గృహమేధినః || 36 ||
యత్ర స్థితో రుద్రజాపీ తత్ర శమ్భుః స్థితః సదా |
తస్మై దత్తం శామ్భవాయ దత్తం తచ్ఛమ్భవే సదా || 37 ||
గాం భూమిమథ వాసో వా ధనం ధాన్యం హిరణ్యకమ్ |
దత్వా శివప్రసాదస్య పాత్రం శ్రీరుద్రజాపినే || 38 ||
ఏకవారం జపన్రుద్రం తద్గ్రామే శాన్తిమృచ్ఛతి |
గ్రామే అస్మిన్ననాతురమితి మన్త్రార్థపారగః || 39 ||
శతవారం తు నగరే పరేఽయుతజపాద్భవేత్ |
తత్రస్థానాం శుభం భూయాద్యత్ర రుద్రజపో భవేత్ || 40 ||
కుమ్భం సంస్పృశ్య యో రుద్రం సోదకం ప్రజపన్ ద్విజః |
స్నాపయేచ్చాపి రోగార్తం రోగీ రోగైః ప్రముచ్యతే || 41 ||
వన్ధ్యా కుమారం సూతే చాతీవ ప్రేమాస్పదం స్థిరమ్ || 42 ||
ఏవం రహస్యమనఘం శతరుద్రమన్త్ర-
జాప్యాభిషేకనియమైః శివపూజనేన |
తస్మై ప్రసీదతి సదా శశిఖణ్డమౌలి-
రాఖణ్డలాజహరివన్దితపాదపీఠః || 43 ||
రుద్రాధ్యాయజపానురక్తహృదయా రుద్రాక్షభస్మాదరా
జప్త్వా వాప్యభిషిచ్య వా శశిమహాచూడోరులిఙ్గం సదా |

మూఢో వాప్యథపణ్డితో యతివరో భూయాచ్ఛివాగ్రేసరో
విష్ణుబ్రహ్మమరుద్గణార్చితపాదో నన్దీశతుల్యో గణః || 44 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే ద్వాదశోఽధ్యాయః ||

|| త్రయోదశోఽధ్యాయః ||

కాశ్యప ఉవాచ -

శ్రీబిల్వారాధనస్యాపి మహిమాం తే వదామ్యహమ్ |
శృణుష్వ సావధానేన ప్రసాదప్రదమీశితుః || 1 ||
బిల్వః పూర్వం శివేనైవ మనసా కల్పితస్తరుః |
సంసారసాగరోత్తరహేతవే యత్ర పూజనే || 2 ||
పాపతాపవినాశాయ కైలాసాచలతో హరః |
సమానేయాథ భూభాగే స్థాపయామాస లీలయా || 3 ||
తమాహ గౌరీ వినయాచ్ఛశిఖణ్డేరమీశ్వరమ్ |
ఆనీతో యస్తరుః శమ్భో భూభాగే కేన హేతునా || 4 ||
తవ ప్రియకరో నిత్యం కైలాసే పర్వతోత్తమే |
రత్నాలవాలమధ్యస్థతన్మూలేషు స్థితం త్వయా || 5 ||
యథా మయి తథా ప్రీతిర్బిల్వేఽస్మింస్తవ శఙ్కర |
సర్వదా సర్వకాలేషు మయా సమ్పూజితో భవాన్ || 6 ||
కైలాసమౌలిలిఙ్గేషు కైలాసాఖ్యేషు శఙ్కర |
ఏతత్పత్త్రైర్మహాదేవ కోమలాఽఽరక్తజైర్దలైః || 7 ||
సర్వేషాం సులభః కామహేతునా క్రియతే తరుః |
ఇత్థం దేవ్యా వచః శ్రుత్వా స గౌరీరమణో హరః || 8 ||
ఉవాచ సర్వహితకృద్దేవ్యాః పద్మాననశ్రియమ్ |
అక్షిభిర్వీక్ష్య తామాహ సమ్ఫుల్లముఖపఙ్కజః || 9 ||
ధన్యే మాన్యే త్వయా పృష్టం మమ మన్యే మనోరథమ్ |
తచ్ఛృణుష్వ మహాదేవి రహస్యమిదమద్భుతమ్ || 10 ||
గోప్యం హృద్యం మమేదం హి న ప్రకాశ్యమిదం త్వయా |
మమ నేత్రసముద్భూతో మార్తాణ్డశ్చణ్డవిక్రమః || 11 ||
సర్వేషాం తేజసో రాశిరీశానాత్మక ఏవ సః |
స చతుర్దశలోకోత్థతమోనాశాయ కల్పితః || 12 ||
చన్ద్రోఽప్యోషధిరాట్ క్లృప్తో మమ సవ్యేరునేత్రకః |
అతిఫాలతలోద్భూతనయనో లోకదాహకృత్ || 13 ||
న తు పాపవినాశాయ కల్పితః కశ్చనామరః |
తదర్థం చిన్తయిత్వాహమసృజం బిల్వమేవ హి || 14 ||

మమ ప్రియకరో నిత్యం తరురాజోఽయమీశ్వరి |
యథా త్వయి సదా ప్రీతిర్బిల్వేఽప్యస్మిన్సదా మమ || 15 ||
మద్రూపో వృక్షరాజోఽయం వృక్షాణాం పతిరస్మ్యహమ్ |
రుద్రగీతోఽహమీశాని పాపభేదాయ సృష్టవాన్ || 16 ||
బహు చ బ్రాహ్మణేనోక్తో జ్యోతిర్బిల్వేతి పార్వతి |
యతో మదక్షిసమ్భూత ఆదిత్యః సమజాయత || 17 ||
బిల్వో మమాక్షసమ్భూత ఉభయోర్జనకస్త్వహమ్ |
సోమస్యాప్యస్మి జనకః సర్వేషాం శ్రుతిచోదితః || 18 |
బ్రహ్మణో జనకశ్చాహం విష్ణోరిన్ద్రస్య పార్వతి |
మత్తో యతోఽభవద్బిల్వ ఆదిత్యోఽపి మహేశ్వరి || 19 ||
వేదేఽపి యజుషోభాగే ప్రోక్త ఆదిత్యసోదరః |
తమోనాశాయ సృష్టోఽయమాదిత్యస్తపతాం వరః || 20 ||
పాపనాశాయ సృష్టోఽయం బిల్వో భూతలమాశ్రితః |
పాపానాం పాపినాం వాపి దర్శనార్చనతః స్వయమ్ || 21 ||
పాపం హరతి వృక్షోఽసౌ దర్శనస్పర్శనార్చనైః |
త్రిదళం బిల్వపత్రం చ త్రిగుణాత్మకమేవ హి || 22 ||
బ్రహ్మ విష్ణుశ్చ రుద్రశ్చ వృక్ష(బిల్వ) పత్రత్రయే స్థితాః |
తస్మాదయం వృక్షరాజో మత్ప్రియః పాపనాశకః || 23 ||
సర్వేషాం సర్వపాపాని నాశయత్యేవ కృత్స్నశః |
యథా తమోగుణం కృత్స్నం నాశయేద్దివి సంస్థితః || 24 ||
తథా భూమిగతో బిల్వః పాపనాశాయ శఙ్కరీ |
లోకానాం పాపనాశార్థం సమానీతో మయామ్బికే || 25 ||
కైలాసమౌలితో బిల్వపత్రేణార్చన్తు మాం జనాః |
ఇత్యేవం కృపయా పాపాన్ దృష్ట్వా నరకదుఃఖితాన్ || 26 ||
అసఙ్ఖ్యాన్మానవాంశ్చాపి మునీనపి మహేశ్వరి |
లోకపాలానుతాపేన సమానీతో భువం ప్రతి || 27 ||
అర్చన్తి మాం సుకృతినో బిల్వపత్రైస్త్రిశాఖకైః |
కోమలైర్వా పరిమ్లానైః శుష్కైః పర్యుషితైరపి || 28 ||
తేన ముక్తిం ప్రయాన్త్యేతే బిల్వైర్లిఙ్గార్చనేన మే |
బిల్వపత్రార్చనాభావే మమ పూజైవ నిష్ఫలా || 29 ||
సర్వోపచారక్లృప్తాపి బిల్వపత్రవివర్జితా |

తస్మాద్బిల్వార్చనేనైవ సర్వేషాం ముక్తిదోహ్యహమ్ || 30 ||
ధన్యః పూజయతే బిల్వైర్ధన్యో మామభివీక్ష్యతే |
నాధన్యః కీర్తయేన్మాం హి పూజనే తస్య కా కథా || 31 ||
యో బిల్వపత్రం సఙ్గృహ్య రక్షతి ప్రీతమానసః |
మత్పూజార్థం మహాదేవి శుష్కం పర్యుషితం తు వా || 32 ||
త్రిపత్రమేకపత్రం వా పాతయేల్లిఙ్గమస్తకే |
తేన స్వవంశగైః సర్వైర్మదగ్రే క్రీడతే గణః || 33 ||
ఏకేనాపి చ బిల్వేన సకృత్సమ్పూజయేద్ధి మామ్ |
స ముక్తో మోచయేదన్యానితి విద్ధి మహేశ్వరి || 34 ||
సర్వపుణ్యాత్ప్రియతరం పత్రైర్వా పరమేశ్వరి |
బిల్వపత్రైః సదా దేవి యథా ప్రియతరో గుహః || 35 ||
తథా బిల్వార్చనేనైవ సర్వేషాం ముదితోఽస్మ్యహమ్ |
కృతానన్తమహాపాపోఽప్యనాయాసేన ముచ్యతే || 36 ||
బిల్వపత్రైశ్చ సమ్పూజ్య మల్లిఙ్గమభివీక్ష్యతే |
ప్రాతః సఙ్గవమధ్యాహ్నే సాయాహ్నేఽపి ప్రదోషకే || 37 ||
సోమవారే చతుర్దశ్యాం పర్వస్వాపి విశేషతః |
బిల్వపత్రైః సమభ్యర్చ్య సర్వసిద్ధిం లభేన్నరః || 38 ||
మమ ప్రియతరో భూయాద్బ్రహ్మతత్వం చ విన్దతి |
సువృత్తో వాపి దుర్వృత్తో బిల్వైరభ్యర్చ్య మాం శివే || 39 ||
స సర్వపూజ్యో భవతి స తపస్వీ మునిః స్వయమ్ |
సర్వతీర్థేషు సుస్నాతః సర్వయజ్ఞేషు దీక్షితః || 40 ||
స చ సర్వమహానన్దకృత్తమో హృత్తమో మమ |
యో బిల్వపత్రశతకైః సహస్రైరపి లక్షకైః || 41 ||
కోటిభిర్బిల్వపత్రాణాం సమర్చనకరో భవేత్ |
స ఏవ ధన్యో మాన్యో మే గణేన్ద్రో రజతాచలే || 42 ||
యో బిల్వం పోషయేద్భక్త్యా జలదానాదిభిః శివే |
స చ వంశయుతో దేవి భవేత్సర్వగణాగ్రణీః || 43 ||
బిల్వపత్రైర్బిల్వమూలే లిఙ్గమభ్యర్చితం మమ |
తేన త్రైలోక్యలిఙ్గాని పూజితాని న సంశయః || 44 ||
యే బిల్వవనకర్తారో బిల్వవన్దనతత్పరాః |
బిల్వలిఙ్గేన సంసక్తా బిల్వదర్శనతత్పరాః || 45 ||

ప్రాతరుత్థాయ యో బిల్వం ప్రయాతి ప్రీతిపూర్వకమ్ |
స కృతానల్పపాపోఽపి ముచ్యతే తేఽపి ముక్తిగాః || 46 ||
భస్మ ధృత్వైవ బిల్వానాం సర్వమేవ సమాచరేత్ |
బిల్వయుక్తం వనం ధన్యం తత్సఙ్గాద్వృక్షజాతయః || 47 ||
బిల్వగుల్మాదయః సర్వే మమ లోకే వసన్త్యపి |
స్థావరత్వం పరిత్యజ్య భవన్తి గణపోత్తమాః || 48 ||
బిల్వస్యైవానుషఙ్గేణ శామ్భవస్యాఙ్గసఙ్గవత్ |
బిల్వపత్త్రార్చనకరౌ ధన్యౌ కణ్ఠకనున్నకౌ || 49 ||
శఙ్ఖచక్రాది చిహ్నైస్తే భవన్తి పృథివీ భుజః |
బిల్వమూలే ప్రజప్తో యో మన్త్రః కోటిగిణో భవేత్ || 50 ||
శామ్భవం భోజయేద్దేవి బిల్వమూలే విశేషతః |
స దరిద్రోఽపి సమ్పన్నో భవత్యేవ న సంశయః || 51 ||
పాదౌ ప్రక్షాల్య నత్వాథ భస్మధారణపూర్వకమ్|
మన్త్రమేనం సముచ్చార్య బిల్వవృక్షం సమారుహేత్ || 52 ||
నమస్తే బిల్వవృక్షాయ నవారుణదలాయ చ |
పత్రం తే శివపూజార్థం గృహ్ణామ్యద్య క్షమస్వ మే || 53 ||
ఇతి ప్రార్థ్య మహావృక్షం గృహ్ణీయాత్పత్రమేవ హి |
ఉత్తరాగ్రేణ పత్రేణ పూజనీయోఽహమేవ హి || 54 ||
కిం పునఃర్బహునోక్తేన బిల్వపత్రం మమ ప్రియమ్ || 55 ||

స్కన్ద ఉవాచ

ఇత్యుక్త్వా గిరిరాజరాజతనయామాలిఙ్గ్య మేదాన్వితః
కైలాసే వరబిల్వమూలతలకే సాఙ్గే హి లిఙ్గే ముదా |
తత్రత్యైః కుసుమైస్తదీయమగజాకాన్తోఽభిజిఘ్రంస్థితో
బిల్వార్చాఫలమేతదేవభగవాన్ జానాత్యసౌ శఙ్కరః || 56 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే బిల్వవైభవవర్ణనం నామ
త్రయోదశోఽధ్యాయః ||

|| చతుర్దశోఽధ్యాయః ||

కాశ్యప ఉవాచ -

శివప్రసాద యోగ్యం హి పాత్రం శ్రీశామ్భః స్వయమ్ |
శామ్భవా శమ్భుభక్తా యే భస్మరుద్రాక్షధారిణః || 1 ||
శివలిఙ్గార్చకాః శైవాః శివైకపరదేవతాః |
శివలిఙ్గైకశరణా మరణేఽపి ప్రతిక్షణమ్ || 2 ||
నాన్యే సురార్చనరతాః శామ్భవా ఏవ కేవలమ్ |
శివైకశరణా ఏవ మనోవాక్కాయకర్మభిః || 3 ||
శామ్భవా న విధాతారం న విష్ణుం నామరాన్పరాన్ |
మనసాపి న మన్యన్తే మన్యన్తే తృణతుల్యతామ్ || 4 ||
శివభక్తిసమాపన్నాః సమ్పన్నా ఏవ తే సదా |
దుర్లభా శామ్భవీ భక్తిః ప్రసాదాదేవ సా భవేత్ || 5 ||
ప్రసాదః శఙ్కరః శ్రేష్ఠో భవిష్యతి శివాజ్ఞయా |
భావానాం భావనాం దృష్ట్వా భవః ప్రీతో భవిష్యతి || 6 ||
నో భావో విద్యతే తస్య సదా సంసారవర్తినామ్ |
సంసారోత్తారకా ఏవ శామ్భవాః శఙ్కరాజ్ఞయా || 7 ||
విష్ణుబ్రహ్మాదయో దేవా మునయో మనవస్తథా |
అసురాః కిన్నరా వాపి సుధాకరధరార్చకాః || 8 ||
తే సర్వే శామ్భవా ఏవ భస్మరుద్రాక్షధారిణః |
శివైకపరదేవాస్తే తే సర్వే శివచేతసః || 9 ||
శివప్రణామపరమా భక్తా ముక్తిపథే స్థితాః |
పఞ్చాక్షరపరా ఏవ శ్రీరుద్రాధ్యాయజాపకాః || 10 ||
శివలిఙ్గార్చకాః శైవాః సతతం భవపూజకాః |
భావేన భగవత్ప్రీతా భవేద్భవపదార్చకాః || 11 ||
భగవాన్భవ ఏవేతి యే విజ్ఞాయార్చయన్తి తే |
త్రిపుణ్డ్రభస్మనిటిలాః సదాబిల్వాదిపల్లవైః || 12 ||
అభిషిచ్య సదా నీరైః సాయం ప్రాతర్విశేషతః |
ప్రదోషే సోమవారే చ చతుర్దశ్యష్టమీషు చ || 13 ||
నక్తం నైవేద్యభోక్తారో నియమాచ్ఛఙ్కరార్చకాః |
నిత్యం ప్రదోషనియతా మితాహారాః శివార్చకాః || 14 ||

భక్తాః శివా ద్విజా ఏవమన్యే వర్ణా అపి క్రమాత్ |
స్త్రియో వా సఙ్కరా వాపి పూజ్య లిఙ్గం పినాకినః || 15 ||
శాఙ్కరా ఏవ తే సర్వే శివలిఙ్గార్చనోద్యతాః |
పఞ్చాస్యలిఙ్గం పఞ్చాస్య ధ్యానపూర్వం యజన్తి తే || 16 ||
బిల్వామ్బుజైః సమభ్యర్చ్య ప్రాతః సాయం విశేషతః |
హారా దారితపాపౌఘా అమోఘాః శఙ్కరార్చకాః || 17 ||
పఞ్చాక్షరేణ యో లిఙ్గం బిల్వైరభ్యర్చ్య శూలినః |
పఞ్చేద్రియకృతైః పాపైః పఞ్చపాపైశ్చ ముచ్యతే || 18 ||
శామ్భవా ఏవ సమ్పూజ్యాః శివార్చన పరాయణాః |
అనభ్యర్చ్య మహాదేవం మరణేఽపి ప్రతిక్షణమ్ || 19 ||
నాన్యత్ఫలం చ గృహ్ణన్తి నియమామితభాషిణః |
త ఏవ సాఙ్గా విజ్ఞేయాః శివలిఙ్గైకపూజకాః || 20 ||
తదఙ్గసఙ్గతః సద్యః పాపభఙ్గః ప్రజాయతే |
మాతఙ్గకృత్తివసన పాదపూజాప్రభావతః || 21 ||
తేషు దత్తం తథా శమ్భుః స్వయం గృహ్ణాతి శఙ్కరః |
శివక్షేత్రైః భోజనీయాః పూజ్యాశ్చ శివయోగినః || 22 ||
అన్యవర్ణేష్వపి తథా భస్మరుద్రాక్షధారిణః |
శివలిఙ్గగాసక్తకణ్ఠా నీలకణ్ఠపదార్చకాః || 23 ||
అవిముక్తే చ కేదారే రుద్రకోటౌ మరేశ్వరే |
భృగుతున్దే నర్మదాయాం ఓఙ్కారే చ ప్రభాసకే || 24 ||
పుష్కరే నైమిషారణ్యే మహాకలే త్రియమ్బకే |
గోకర్ణే చ కురుక్షేత్రే శ్రీశైలే పుణ్డరీకకే || 25 ||
దక్షిణే తత్ర కైలాసే వృద్ధాద్రావరుణాచలే |
గోపర్వతే సహ్యామూలే శ్రీకణ్ఠే రత్నపర్వతే || 26 ||
శ్రీమాతృశిఖరే చైవ గజారణ్యేఽథ జాప్యకే |
కుంభఘోణేఽర్జునే చైవ మాయూరే శ్వేతకాననే || 27 ||
కమలాలయసంజ్ఞే చ వేదారణ్యోరుసేతుకే |
హాలాస్య వేణువిపినే తామ్రపర్ణ్యాస్తటద్వయే || 28 ||
సహ్యాపగారోధసి చ క్షేత్రనిష్ఠాశ్చ శామ్భవాః |
పూజనీయాః ప్రయత్నేన శివప్రీత్యర్థమేవ హి || 29 ||
యత్ర భుఙ్క్తే శామ్భవస్తు శివో భుఙ్క్తే చ తత్ర హి |

పూజ్యాః సదా దానమానైస్తేన ప్రీతో భవేచ్ఛివః || 30 ||
శివభక్తా మహోత్సాహాః శివార్చనపరాయణాః |
శాన్తా దాన్తా జితక్రోధాః శివనామజపాదరాః || 31 ||
భస్మరుద్రాక్షసమ్పన్నాః శివోత్కర్షైకవాదినః |
వేదినో హరతత్వస్య శివక్షేత్రనివాసినః || 32 ||
అన్యక్షేత్రప్రత్యభిజ్ఞారహితా భూతిభావినః |
శివమేవ యజన్త్యేవ సర్వకార్యేషు సాదరమ్ || 33 ||
త ఏవ వైదికా జ్ఞేయాః శ్రౌతపుణ్డ్రాదిధారిణః |
శ్రౌతలిఙ్గమిదం ప్రోక్తం భస్మరుద్రాక్షధారణమ్|| 34 ||
రుద్రాధ్యాయజపః శ్రౌతః శ్రౌతః పఞ్చాక్షరీజపః |
రుద్రాలిఙ్గార్చనం శ్రౌతం శ్రౌతీ శిజపస్మృతిః || 35 ||
శ్రౌతధర్మార్థనిరతాః శామ్భవా ఏవ కేవలమ్|
అశ్రౌతమూర్ధ్వపుణ్డ్రం తు నైవ ధార్యం శివార్చకైః || 36 ||
నాన్యక్షేత్రే వసేన్నిత్యం శామ్భవః శమ్భుతత్పరః |
నాన్యం సురం వాపి నరం కిన్నరం వా భజేత్స హి || 37 ||
ఏవం యే శివభక్తిభావనిరతాస్తే శామ్భవాః కేవలం
దారోదారకుమారబృన్దసహితాః శ్రీశఙ్కరార్చారతాః |
మారాపారశరాభిఘాతరహితా వేదాన్తసారాదరా
మోహాపారసమహోఘసంసృతిభరం హారాస్త్యజన్త్యేవ తే || 38 ||
అన్యే భూభారరూపాః శివపదకమలధ్యానహీనావమాన్యా
సామాన్యాః శివమన్యుదగ్ధవపుషో జారోపజారోద్భవాః |
వీరా వాప్యసురాః సురా నరవరాః దుష్టా నరాః పామరా
మారారాతిపదామ్బుజోజ్ఝితమనస్తాపాః సమాపా హి తే || 39 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే చతుర్దశోఽధ్యాయః ||

|| పఞ్చదశోఽధ్యాయః ||

కాశ్యప ఉవాచ -

శాఙ్కరా ఏవ దేవేశం స్తువన్తి భవభావితాః |
భావనామాత్రసులభో దుర్లభో హ్యకృతాత్మనామ్ || 1 ||
శివ ఏవ హి సర్వేషాం శాసకస్తారకః సతామ్ |
స ఏవ భక్తిభావేన పూజితో భుక్తిముక్తిదః || 2 ||
శివనైవేద్యతుష్టాఙ్గాః సన్తుష్టా జ్యేష్ఠపూజకాః |
నిష్ఠావన్తః కృపావన్తః శివవిష్టపదాశ్రయాః || 3||
తుష్టాః పుష్టాః సదా భక్తాస్తేజిష్ఠాః శివపూజకాః |
స్తువన్తి స్తోత్రవర్యేణ నృత్యన్త్యగ్రాగ్రతో ముదా || 4 ||
భస్మరుద్రాక్షకవచా జటామకుటభూషణాః |
రుద్రాక్షవరకోటీరా రుద్రాక్షాఙ్గదకఙ్కణాః || 5 ||
సాశ్రునేత్రాః స్ఖలజ్జిహ్వాస్తే నృత్యన్తి శివాగ్రతః |
సోత్సాహకరతాళైశ్చ శామ్భవాః లిఙ్గప్రపూజకాః || 6 ||
శివలిఙ్గప్రభాసఙ్గకృపాపాఙ్గావలోకకాః |
అనఙ్గవరమాతఙ్గభఙ్గసఙ్గాన్తరఙ్గకాః || 7 ||
నృత్యన్తి శామ్భవా ఏవం స్తుతిం శృణు భృశాదరః |
ఏవం స్తువన్తి యే శమ్భుం శామ్భవాగ్రేసరా హి తే || 8 ||
హై గౌరీ-రమణారుణచలపతే తూర్ణం మమాభ్యర్ణగం
 మృత్యుం వారయ తారయాశు దురితాత్సమ్పూర్ణదృక్సఙ్గతః |
ఘోరాపారభవార్ణవాజ్జనిజరారోగానుతాపైరపి
 శమ్భో మే మరణక్షణేఽపి శరణం తే పఙ్కజాభం పదమ్ || 9 ||
హే గౌరీ-కుచచారు-శైలశిఖరా-పారాదరస్వాన్తర
 మారోద్దామ-సుదర్పసర్పకుహారాపారవ్యథాసంహర |
హే కాకోదరభూష భూతిద మహీధృగ్ధుర్యబాణాసన
 మథ్యత్సాగరసమ్భవోత్తమ-గరశ్రీనీలకణ్ఠ ప్రభో || 10 ||
పాహీశాన దయానిధాన భగవన్కారుణ్యసిన్ధో సదా || 11 ||
హే చన్ద్రద్యుతికోటిరఞ్జితజటా కోటీర జూటీలస-
 ద్దేవ శ్రీతటినీతటోత్తమ పటీభూతేభచర్మామ్బర |
హే కాలప్రభువర్య ఘోటకమహావేదోరుహేషాస్తుత

త్రుట్యద్దిక్తట సమ్భ్రమోరునటన పాటీరపఙ్కాఙ్కిత || 12 ||
హే శూలేద్యతహస్త మస్తకలసచ్చన్ద్రోరుగఙ్గాధర
స్వామిన్ దేవకిరీటకోటివిలసత్పాదామ్బుజావాద్య మామ్ |
ముస్తాశస్తసమస్తబేరిదమహాకోలోరుదమ్ష్ట్రాధర-
విత్రస్తాఖిలలోకరక్షకమహాశాస్తః పతిః పాహి మామ్ || 13 ||
హే గఙ్గామ్బుతరఙ్గసఙ్గసుమహాదితోత్యత్తమాఙ్గ ప్రభో
మాం దుర్బోధమనర్ఘభూతివిలసత్సర్వాఙ్గరాగావతాత్ |
దివ్యోత్తుఙ్గభుజఙ్గసఙ్గ సుమహానన్దాఙ్గలిఙ్గాన్తరం
అగ్నీషోమపతఙ్గనేత్ర కరుణాదృక్సఙ్గతః పాహిమామ్ || 14 ||
హే ఫాలాక్ష మహేశ రక్ష కరుణామూర్తేఽధ్వరాధ్యక్ష మాం
వీక్షాశిక్షితమన్మథాఙ్గ సుమహాదక్షోరుశిక్షాకర |
తత్పక్షన్తరదేవవృన్దకదన ధ్వంసీకృతాధోక్షజ
పాహ్యక్షేశవరాశ్రయ త్రిభువనాధ్యక్ష ప్రభో పాహి మామ్ || 15 ||
త్ర్యక్షాపాతదయాఘనాన్తరదృశా సంవీక్ష్య మాం సర్వదా
హే శమ్భోఽనుపమోరుసున్దర జటాభ్రాజచ్ఛశాఙ్క ప్రభో |
ప్రాజ్యాజ్యాప్లుతవహ్నివక్త్రహవనప్రాచుర్యరాజ్యప్రద
భైషజ్యోత్తమ దేవ దేవ సుమహాపాపాన్వితే మయ్యతి -
హృత్తాపేన దివానిశం ప్రదహితే శమ్భోఽనుకమ్పాం కురు || 16 ||
హే కాలాన్తక శాన్తిదాన్తినిరతస్వాన్తాన్తరఙ్గస్థిత
మత్తానన్తజగత్సరాన్తరసుహృత్సంసారతాన్తం హి మామ్ |
భ్రాంతం భీతశాన్తబుద్ధిమనిశం కామాన్తరఙ్గం సదా
మాం రక్షాశు దయానిధే ఉమాకాన్త ప్రభో శఙ్కర || 17 ||
హే శఙ్కర స్మరహరాన్ధకకాలశత్రో
సంసారరోగ హరవైద్య సురోత్తమాద్య
పాహ్యద్వయ శృతిశిరస్తుతపాద గద్య-
పద్యస్తుతి ప్రకటితప్రమథాధినాథ || 18 ||
విద్యుత్సుచఞ్చలలలనరదేహమేత్త్
ల్లబ్ధ్వాపి తే పదయుగం న భజామి ముగ్ధః |
హే వ్యాలమాల గరశోభితకణ్ఠమూల
దివ్యత్రిశూలకర కాలగలాతిలీల || 19 ||
కోలాహలధ్వనికరోత్తమఫాలమూల-

జ్వాలానలాయితపురత్రయతూల శమ్భో |
పాహీన్దుధామ సులలామ జతోత్తమాఙ్గ
మాలాయితాబ్జజకపాల తలాతలస్థ ||| 20 ||
హే విశ్వాధిక విశ్వబన్ధరచితామేయ యమధ్వంసక
కాయాపాయమపాకురుష్వ భగవన్ మాయాన్ధకారం హర |
మేయం తే పదపఙ్కజం ప్రతిభవేఽప్యేవం ముహుఃసిధ్యతాం
హేయా మే విషయా భవన్తు నియతం హేయం న తే పూజనమ్ || 21 ||
మీనధ్వజాద్రిషు పరం పరిఖిన్నచిత్తం
హృత్తాపయుక్తమథ విత్తగణార్జనేన |
పిత్తోల్బణేన సతతం భ్రమదన్తరఙ్గం
ఆకాశశమాయ కరుణాం కురు పాహి దినామ్ || 22 ||
హే స్వర్ణవర్ణసదృశోత్తమకర్ణికార-
మన్దారకున్దకరవీరసదమ్బుజార్చ్య |
బిల్వోత్తమాఙ్గ సుకదమ్బక చమ్పకాది -
దూర్వార్చ్య శఙ్కర విభో పరిపాహి దీనమ్ || 23 ||
హే విశ్వనాథ మథితాన్తకమన్మథాఙ్గ
గౌరీసనాథ మమ నాథ సురప్రమాథ |
మాం రక్ష శఙ్కర అనాథజనప్రమాథం
నాథాధునాఽధ్వనికృతే వరమద్రినాథ || 24 ||
హే విశ్వాధిక విశ్వవన్ద్యచరితాస్తే యా వయేశ ప్రభో
భో భర్గ త్రిపురాన్ధకాన్తక మహాకామేశ కామాపహ |
మత్కామం పరిపూరయాశు భగవన్ శమ్భో ప్రసీదాధునా
ఇత్యేవం పరినృత్యతి ప్రతిదినం శమ్భోర్ముదే శఙ్కరః || 25 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే పఞ్చదశోఽధ్యాయః ||

|| షోడశోఽధ్యాయః ||

కాశ్యప ఉవాచ -

యే స్తువన్తి మహాదేవం తే వై హారాః ప్రకీర్తితాః |
యేఽర్చయన్తి మహాదేవం తే వై శామ్భవసత్తమాః || 1 ||
యే ధ్యాయన్తి మహేశానచరణామ్బుజముత్తమమ్ |
యే వై క్షేత్రేషు నిరతా విరతాశ్చాన్యవస్తుషు || 2 ||
ఆనన్దవనవాసేన సర్వదానన్దమేదురాః |
శివలిఙ్గార్చకా ఏవ తే వై సాఙ్గాః ప్రకీర్తితాః || 3 ||
యే వై నైవేద్యభోక్తారస్తే వై భావాః ప్రకీర్తితాః |
యే నామ నిరతాః శమ్భోరన్యనామపరాఙ్ముఖాః || 4 ||
తే వై మహేశ్వరాః ప్రోక్తాః పాత్రభూతాఘహారిణః |
శివభక్తార్చకా యే వై ధనధాన్యాదిభిర్ముదా || 5 ||
శాఙ్కరాస్తే సదాజ్ఞేయా దృష్టాస్స్పృష్టాః ప్రకాదినః |
యే భస్మోద్ధూలనోద్యుక్తాస్తే వై శైవాః ప్రకీర్తితాః || 6 ||
అగ్నిరిత్యాదిభిర్మన్త్రైః సర్వదా యోఽనిశం ముదా |
దగ్ధపాపాస్త ఏవేతి విజ్ఞేయాః శామ్భవోత్తమాః || 7 ||
త్ర్యాయుషం త్రిపుణ్డ్రైశ్చ తథా చ త్ర్యమ్బకైరపి |
త్రిపుణ్డ్రధారిణః సర్వే తే రుద్రా నాత్ర సంశయః || 8 ||
అఘోరమన్త్రతో యే వై సదా రుద్రాక్షధారిణః |
కణ్ఠకర్ణగలాద్యఙ్గబహుమస్తకకేష్వపి || 9 ||
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
నైవేద్యం యే శివే దద్యుర్భుఞ్జ్యుర్వా శఙ్కరార్పితమ్ || 10 ||
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే ధారయన్తి చిహ్నాని దేవదేవస్య శూలినః || 11 ||
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే ధారయన్తి రుద్రాక్షాన్సదా వై శాఙ్కరోత్తమాః || 12 ||
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే రుద్రాధ్యాయజప్యేన జపన్తి శివతుష్టయే || 13 ||
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే రుద్రైః స్వాత్మకైర్నిత్యమభిషేక్ష్యన్తి శఙ్కరమ్ || 14 ||

తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే పఞ్చాక్షరాసక్తా తేన యే పూజయన్తి తే || 15 ||
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే వై బిల్వార్చనప్రీతా యే వై బిల్వార్చనప్రియాః || 16 ||
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
బిల్వపత్రార్చకా యే వై త్రికాలం లిఙ్గమస్తకే || 17 ||
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే లిఙ్గార్చనవ్యగ్రా అగ్రా అగ్రార్చనే రతాః || 18 ||
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే పఞ్చగవ్యైర్నియతాస్త్రికాలమభిషేచకాః || 19 ||
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
ఫలజాలరసైః శమ్భోరభిషేకకరాః సదా || 20 ||
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
పాటిరాగరు-కస్తూరీ-చన్ద్ర-చన్దనలేపకాః || 21 ||
శమ్భోర్లిఙ్గే సదా తుఙ్గే హ్యసఙ్గాః సఙ్గతత్పరాః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 22
బిల్వపత్రామ్బుజవరైః కరవీరార్కచమ్పకైః |
మన్దార పారిజాతాదిమాలాపుష్పప్రదా హి యే || 23 ||
శమ్భోర్లిఙ్గే విశేషేణ త్రికాలం చ ప్రదోషకే |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 24 ||
దివ్యవస్త్రప్రదాతారో మహేశాయ సముత్సదా |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 25 ||
యే శమ్భో రత్నపుష్పప్రదాతారో విశేషతః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 26 ||
సువర్ణరత్నపుష్పాద్యైర్బిల్వపత్రార్చకా హి యే |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 27 ||
యే కృష్ణాగరుసామ్రాణిగుగ్గులైర్ధూపదాయినః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 28 ||
ధృతతైలమహాదీపం యే దద్యుః శ్రీశివాలయే |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 29 ||
యే నైవేద్యప్రదాతారో భక్ష్యభోజ్యాదిభిర్మనే |

యే తామ్బూలప్రదాతారో హ్యహర్నిశముమాపతేః || 30 ||
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః |
యే ఛత్రవృన్దదాతారః సర్వదా శివమస్తకే || 31 ||
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః |
యే వై చామరదాతారో హంస పాణ్డరముత్తమమ్ || 32 ||
యే పతాకాప్రదాతారః సర్వదా యే శివాగ్రతః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 33 ||
యే చాదర్శప్రదాతారో మహాదేవాగ్రతః సదా |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 34 ||
యే మృదఙ్గమహావీణాదున్దుభివాదనే రతాః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 35 ||
తైర్యత్రికాదికర్తారో నృత్తం స్త్రీణాం ప్రదాయకాః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 36 ||
యే శివాలయకర్తారః ప్రకారవరగోపురమ్ |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 37 ||
యే శివారామకర్తారః సర్వపుష్పోపశోభితమ్ |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 38 ||
యే రథోత్సవకర్తారో వృషవాహనముత్తమమ్ |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 39 ||
తే శామ్భవాన్న దాతారో యతీనామపి వా పునః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 40 ||
యే ప్రదోషార్చనరతాః సర్వపూజాభరైః శివే |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 41 ||
యే సోమవాసరే సాయం శివలిఙ్గార్చనే రతాః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 42 ||
అష్టమ్యామష్టమూర్తి యే పూజయిష్యన్తి భక్తితః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 43 ||
యే భూతాయాం భూతనాథమర్చయన్తి దృఢవ్రతాః |
యే పర్వణ్యపి వాభ్యర్చ్య శర్వరీనాథధారిణమ్ || 44 ||
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః |
యే నామనిరతాః శమ్భోః సర్వదా రసనోజ్జ్వలాః || 45 ||

తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః |
యే భక్తార్చనతస్తుష్టాః సర్వవర్ణేష్వపి ధ్రువమ్ || 46 ||
మహేశస్య విశేషేణ శామ్భవాగ్రేసరా హి తే |
యేఽర్చయన్తి మహాదేవం త్రివారం భస్మధారిణః || 47 ||
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః |
యే క్షేత్రనిరతాః శమ్భోర్విరక్తా విషేష్వపి || 48 ||
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః |
యే రుద్రాధ్యాయనిరతాః సదా పఞ్చాక్షరాదరాః || 49 ||
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః |
యేఽథర్వణశిఖాజాప్యనిరతా వేదపారగాః || 50 ||
ఏవం శామ్భవసన్తమాశివమహాచారానురాగాదరా
దారోదారకుమారమారశరజవ్యాపారసంహారకాః |
పారావారవికారసంసృతిభరం తే నాప్నువన్తి ధ్రువం
హారాః శఙ్కరపాదపద్మనిరతా విశ్వేశ్వరస్యార్చకాః || 51 ||
యే శామ్భవాః శశికలాశకలోత్తమాఙ్గ-
లిఙ్గోత్తమాఙ్గమనవద్యసుచన్దనాద్యైః |
సమ్పూజయన్తి కిల పాపమతఙ్గభఙ్గాః
శాన్తాస్త్వ-సఙ్గహృదయాః శివలిఙ్గసఙ్గాః || 52 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే షోడశోఽధ్యాయః ||

|| సప్తదశోఽధ్యాయః ||

కాశ్యప ఉవాచ -

భస్మత్రిపుణ్డ్రపరిచిన్తిత సర్వగాత్రా
రుద్రత్రిణేత్ర పదభావన సర్వమిత్రాః |
విత్రస్తపాతకవరా వరపఞ్చవక్త్రా-
స్తే శామ్భవా భువనమాశు పవిత్రయన్తి || 1 ||
ఫాలాక్షికర్ణగలహృత్కటినాభికుక్షి-
కణ్ఠోరుబాహుపరిచిహ్నిత సర్వగాత్రాః |
సుత్రామవన్దితపదా వరసత్రవర్య-
పుణ్యాధికాః కిల మహోన్నతశఙ్కరాస్తే || 2 ||
పఞ్చాక్షరాక్తహృదయాః సదయాః సదైవ
మోదాయ సర్వతనుషు న మదాయ తేఽపి |
బోధాయ సర్వజగతాం తదుమాసహాయ
పాదారవిన్దభజకాయ హితాయ తేఽపి || 3 ||
తే శఙ్కరా భువనమాశు పవిత్రయన్తి
రుద్రాధ్యాయజపేషు సక్తహృదయా విశ్వాకృతిధ్యాయినః |
శమ్భోః సర్వజగత్పతిత్వగుణతో మన్త్రార్థసారాదరాః || 4||
యే యౌవనోన్నతమదేఽపి సదైవ శమ్భు-
పాదారవిన్దభజనాయ ముదా ప్రవృత్తాః |
సారోద్ధమవికార పూరితహృదోఽప్యుజ్ఝిత్య తత్పాతకం
హేయాః పాపనికాయమీశకృపయా న ప్రాప్నువన్తి ధ్రువమ్ || 5 ||
యో శమ్భులిఙ్గశశితుఙ్గమహోత్తమాఙ్గ-
గఙ్గాతరఙ్గశశితుఙ్గకృతాఙ్గభఙ్గమ్|
మాతఙ్గవక్త్రవరతాతమతఙ్గభఙ్గం
శాన్తాన్తరఙ్గహృదయాః పరిశీలయన్తి || 6 ||
యే బిల్వమన్దారసుచమ్పకాద్యై
రిన్దీవరైరపి కదమ్బజకర్ణికారైః |
మాకన్దకున్దజలజైః కరవీరపుష్పై-
ర్యోఽర్చ్యాభినన్దతి ముదా స తు శామ్భవో హి || 7 ||
యే పాటీర-రసోరుసన్మృగమదామోదప్రభాభావితం

దేవైర్వన్దితమిన్దుచూడవిలసచ్ఛైలోయలిఙ్గం ముదా |
యః కుర్యాన్నిశి వా ప్రదోషసమయే సత్తలవృన్తోద్భవై-
ర్వాతైర్వాతి వసన్తకేతకభవద్గన్ధైర్న దుఃఖం లభేత్ || 8 ||
శాల్యాన్నం మధురాజ్యసూపదధిజక్షీరాదిమధ్వాదిభిః
శాకాపూపగుడాక్తభక్ష్యక సదాగోధూమపూర్ణోద్భవామ్ |
నైవేద్యం సుమనోహరం భువి హృద్యం ప్రదత్వా శివే
మాద్యం మోదకసమ్భవాన్తుసమధురాన్దత్వా స ముక్తో భవేత్ || 9 ||
యో ధూపైస్తగరాగరూద్భవమహాసారాణి సద్గుగ్గులు
చన్ద్రోద్యద్వరఖనూడసాన్ద్రసుమహాదీపైర్భృతాక్తైః శివే |
దధ్యాద్యః శశిశేఖరోత్తమమహాలిఙ్గాలయే శఙ్కరే
భూత్వా జ్ఞాననిదాన సాధకవరోభూయాత్సదైవాశు మే ||10 ||
యో నీరాజయతి ప్రదోషసమయే దీపావలీనాం శతైః
సహస్రైరపి చన్ద్రశేఖరమహాలిఙ్గం స ముక్తో భవేత్ | | 11 ||
సఛత్రైరఖిలైర్మహేన్దుసదృశైర్దద్యాచ్ఛివాయాశు వై
స బ్రహ్మ భవితేన్దుచూడభజనాత్సచ్చామరాదర్పణైః |
పతాకాభిః శమ్భోర్వివిధపటగర్భాభిరభితః
ప్రభావోద్భావైర్యో మరుదరుణలీలాభిరపి వై || 12 ||
యస్తౌతి శమ్భుం పరయా చ భక్త్యా
ప్రదక్షిణప్రక్రమణేన భక్త్యా |
లిఙ్గాలయే యః కురుతే ప్రదక్షిణీ-
ప్రణామపూర్వం స తు శైవవర్యః || 13 ||
యః స్తౌతి శమ్భుం సకృదేవ భక్త్యా
శమ్భో శివేతి శశిధామధరేతి భక్త్యా |
గఙ్గాధరేతి ప్రథితోరు దక్ష-
శిఖాధ్వరాధ్యక్ష మహోక్షవాహ || 14 ||
ఫాలాక్ష విశ్వపరిరక్షక మోక్షమార్గ -
మీశాన దేహి ఇతి వక్తి స శైవవర్యః |
యః శైవవర్యతిలకో భవతీన్దుచూడ-
పాదారవిన్దభజనేన నయేత్సకాలమ్ || 15 ||
నాలం భవేద్భవజనే స చ కాల కాలః
శ్రీశూలపాణిచరణస్మరణప్రభావః || 16 ||

అభ్యర్ణ మరణం చ వీక్ష్య సభయో బావో హి భస్మాదృతః
తూర్ణం పూర్ణమతిః సదైవ సతతం కిం చాన్నపూర్ణాపతిమ్ |
విశ్వేశం సముపాస్య ముక్తి పరమానన్దం లభేచ్ఛాంమ్భవః || 17 ||
యో గౌరీరమణార్చనేన సరిఖిం ముక్తేర్విమార్గత్యహో
దూర్వా(పా)మార్గదలిః సుబిల్వజదలైః సమ్పూజయేచ్ఛామ్భవః |
దారాన్ సర్వధనాని గోధనవరం వీరాన్ కుమారనపి
విద్యావాదరయం సమేత్య పరమాం ప్రాప్నోత్యహో నిర్వృతిమ్ || 18 ||
ఆయాతి మృత్యుర్నికటేన చాయు
రాయాతి యత్తద్గతమేవ శమ్భోః |
పశ్యామి శశ్వన్నికటే సువర్ణ-
వృక్షోరుసక్తాననమమ్బికేశ || 19 ||
తత్మాత్త్వమద్యే శరణం త్వదీయం
పద్మప్రభావం చరణం సదాహమ్ || 20 ||
శమ్భొ యోనిముఖాచ్చ నిస్సరణమప్యుక్రాన్తికాలవ్యథా-
త్రుట్యన్మర్మతనుప్రకర్షజనితశ్రాన్త్యా ముమూర్షామపి |
తస్మిన్నస్తమితే ప్రపఞ్చమిహికా వ్యాపారకోలాహల-
క్రన్దద్బాలకదమ్బబన్ధునివహే చిత్తే కథం తే పతే || 21 ||
మరణోత్తరమప్యతీవ శోకం
కుర్వాణం మామతీవ సౌరిగేహే |
అనుభవశతసఙ్కులే నిపాత్య
న సుఖం కిఞ్చన వఞ్చిలోఽస్మి శమ్భొ || 22 ||
యో బిల్వచ్ఛదమాదరాచ్ఛివమహాలిఙ్గోత్తమాఙ్గే దధ-
త్ప్రీతః సఙ్గవ పుఙ్గవోరువహనం పుణ్యే ప్రదోషేఽపి చ |
మాతఙ్గాదితురఙ్గగోధనమహీదానాన్నపానాదికం
పుణ్యం ప్రాప్య ముదా సదైవ ఉదయత్యేషోహిభావోఽర్కవత్ || 23 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే సప్తదశోఽధ్యాయః ||

|| అష్టదశోఽధ్యాయః ||

కాశ్యప ఉవాచ -

తస్మాత్త్వం పతగశ్రేష్ఠ విద్యయా వీక్షయామ్యహమ్ |
పఞ్చాక్షరపరో యస్తు స సర్వబలభాజనమ్ || 1 ||
భుక్తిముక్త్యోః స వై పాత్రం త్రిణేత్రప్రియకృత్తమః |
స్వతన్త్రోఽపి మహాదేవస్తన్మన్త్రవశగో భవేత్ || 2 ||
యస్తు పఞ్చాక్షరపరః పఞ్చాస్య ధ్యానపూర్వకమ్ |
స పఞ్చత్వవిహీనాత్మా భవేదేవ శివః స్వయమ్|| 3 ||
పఞ్చాక్షరాశ్రయాః సర్వే బ్రహ్మవిష్ణుమరుద్గణాః |
పఞ్చాక్షరాశ్రయాః సర్వే మునయో యే తపోధనాః || 4 ||
అసురా యాతుధానాశ్చ సిద్ధవిద్యాధరాదయః |
గన్ధర్వాః కిన్నరా యక్షాస్తథా కిమ్పురుషాదయః || 5 ||
మన్త్రేణానేన దేవేశం పూజయన్తి విధానతః |
లిఙ్గే బిల్వదలైర్నిత్యం నీరైరపి యథావిధి || 6 ||
యథావిభవసారేణ భక్తిరేవాత్ర కారణమ్ |
ఫలమద్య దరిద్రాణాం సమమేవాత్ర కారణమ్ || 7 ||
భక్త్యా ప్రసీదతి శివే భక్త్యా ముక్తిం ప్రయచ్ఛతి |
భక్త్యైవ లభ్యతే జ్ఞానం వేదవేదాన్తవాక్యజమ్ || 8 ||
తత్వం బ్రహ్మేతి వాక్యానాం భావనా భక్తిరేవ హి |
ముక్తిప్రదం మహాదేవమభ్యస్యైచ్ఛ విధీ రథీ || 9 ||
కథమన్యే సురాః సర్వే ముక్తిదానక్షమా ద్విజ |
పశవః సర్వదేవాశ్చ స పతిః పరమేశ్వరః || 10 ||
స ఏవ మోచకస్తేషాం పశూనాం పతిరీశ్వరః |
భక్త్యా లిఙ్గేఽర్చితో బిల్వైః పాశేభ్యో మోచయేత్పశూన్ || 11 ||
మాయాపాశాః ప్రకీర్త్యన్తే కామక్రోధోరులోభకాః |
మదమాత్సర్యమోహాద్యా ఈషణాదిత్రయం తథా || 12 ||
వర్ణాశ్రయం కులం జాతిధనాద్యఖిలసమ్పదః |
పుణ్యపాపాదయశ్చైవ స్వర్గశ్చ నరకం తథా || 13 ||
దేవతిర్యఙ్నరాకారజ్ఞానం తత్సౌఖ్యవిభ్రమః |
సంసారే సౌఖ్యతాజ్ఞానం విషయాదిసుఖభ్రమః || 14 ||

విచారరహితం చేతి ధారణం గుణినాం త్రయం |
ఏతే పాశాః ప్రకీర్త్యన్తే ప్రతిపూజా(జ్య) ప్రభావతః || 15 ||
శివలిఙ్గార్చనేనైవ పాశేభ్యో ముచ్యతేఽఖిలైః |
అగ్నిరిత్యాదిభిర్భస్మ ధృత్వా తద్దేహ ఏవ హి || 16 |
పరిమృజ్యాణ్డజేశస్య కాశ్యపః శామ్భవోత్తమః |
దదౌ పఞ్చాక్షరీవిద్యాం <u>సర్వాపాపప్రణాశినీమ్</u> || 17 ||
స తథా విద్యయా రేజే పక్షీశో జనవర్జితే |
పరమేశ్వరపాదాబ్జం ధ్యాయన్మన్త్రం సమభ్యసత్ || 18 ||
ముక్తమేఘ ఇవాదిత్యో విరాజతి యథా తథా |
పక్షీశో మన్త్రమాహాత్మ్యాత్తదా రేజే ముదాహృతః || 19 ||
శివలిఙ్గార్చనవిధిం చోక్తవాన్కాశ్యపస్తదా |
పూజాప్రభావవేత్తారం తం చ కృత్వాణ్డజేశ్వరమ్ || 20 ||
కాశ్యపః ప్రాహ తత్పుత్రమేవమభ్యర్చయేతి తమ్ || 21 ||
భస్మత్రిపుణ్డ్రపరివర్జితఫాలదేశాద్
భూభారభూసురవరాది బాసురాచ్చ |
ఆచారతోఽపి సువిచారితావేదభాగ-
సారార్థతః శివపదార్చనహీనవృత్తేః || 22 ||
రథ్యాసు సర్వమతదగ్ధవిదిగ్ధ భస్మ-
గాత్రైః సదా ఖరతరః స్వర ఏష వర్యః || 23 ||
మూఢః కామేషు బద్ధో దృఢతర భవజాపారకారాగృహీతో -
భ్రాన్తః పుత్రకలత్రమిత్రనివహైర్వేదోదితైర్బన్ధనైః ||
బద్ధో బుద్ధతరోఽపి పాశనికరైః సర్వేషణాభిశ్చిరం
ఈశానార్చనవర్జనాధమమతిః శమ్భోః ప్రసాదోజ్ఝితః || 24 ||
కిం చితత్రమర్ణమధగర్ణగభీరనీరం
ఘోరభ్రమార్ణవమిదం పరిపూర్ణకామ |
తూర్ణం సదాభ్యర్ణహృదం సదా మాం
సన్తారయ స్వకరుణాన్తరకర్ణధార || 25 ||
దివ్యశ్రీశివిష్టచారుచరణామ్భోజప్రభావాద్భవే
భావో దనమ్పరమ్పరాసు న భవేచ్ఛ్రీశైవలిఙ్గార్చకాః |
మాయాభావమాప్య బావజనితో భావో భవనీపతి-
ధ్యానానన్దసముద్రమగ్నహృదయో భేదప్రభావోజ్ఝితః || 26 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే అష్టదశోఽధ్యాయః ||

|| ఏకోనవింశోఽధ్యాయః ||

కాశ్యప ఉవాచ -

కృతనిత్యక్రియః ప్రాతః సమభ్యుక్ష్యాథవారిణా |
నదీతీరే శివాగారే బిల్వమూలేఽపి వా ద్విజ || 1 ||
భస్మాభ్యక్తతనుర్నిత్యం త్రిపుణ్డ్రమపి ధారయన్ |
అగ్నిరిత్యాదిభిర్మన్త్రైః సర్వాఙ్గం పరిమృజ్య వై || 2 ||
భస్మనా పాదపర్యన్తం శ్రౌతేన నిరజేన చ |
త్రియాయుషస్త్రిపుండ్రాఙ్కః కుశాసన ఉదఙ్ముఖః || 3 ||
ప్రాఙ్ముఖో వా సదా దేవే ముఖే తత్పూర్వమేవ వా |
సద్యోజాతముఖే వాపి ధృతరుద్రాక్షమాలికాః || 4 ||
కణ్ఠే కర్ణేగలేఽశేషవక్షోబాహుశిరస్స్వపి |
పఞ్చాక్షరమిదం మన్త్రం సప్తవారం జపేద్ద్విజ || 5 ||
సహస్రం వా తదర్ధం వా శతమష్టోత్తరం తు వా |
ఉమాసహాయం దేవేశం ధ్యాత్వా నాసాగ్రలోచనః || 6 ||
హృత్పద్మసద్మగం దేవం త్రిణేత్రం చన్ద్రశేఖరమ్|
సర్వాభరణసంయుక్తం ఫుల్లపఞ్చముఖామ్బుజమ్ || 7 ||
త్రిపుణ్డ్రోజ్జ్వలత్ఫాలం కుపాశాహి త్రిశూలభృత్ |
వృత్తబాహుం చ నిర్మృష్టప్రభాభరణశోభితమ్ || 8 ||
సర్వాఙ్గసున్దరీం దేవీం చన్ద్రార్ధమకుటోజ్జ్వలమ్ |
నాసాభరణశోభాఢ్యం రత్నాభరణభాసురమ్ || 9 ||
తాటఙ్కద్వయసంశోభిమహేన్దుసదృశాననామ్ |
మహాగన్ధజకస్తూరీ పాటీరద్రవలేపితామ్ || 10 ||
చమ్పకైర్మల్లికాజాజిమాలతీసరభూషితామ్ |
తామ్బూలరాగసంశోభి బిమ్బాధరమనోహరమ్ || 11 ||
హస్తద్వయాగ్రసంశోభికిఙ్కిణీనూపురోజ్జ్వలామ్ |
ఫుల్లహేలకహస్తాగ్రాం హరవామాఙ్కగాం సదా || 12 ||
పార్శ్వద్వయే షడాస్యేన గజాస్యేన చ శోభితామ్ |
ధ్యాయేదేవం మహాదేవం సామ్బం చారుత్రిలోచనామ్ || 13 ||
శుద్ధస్ఫటికసఙ్కాశం నీలకణ్ఠం శివాం తథా |
మహామరతకీగర్భసచ్ఛాయాం చారుహాసినీమ్ || 14 ||

ఏవం ధ్యాత్వా చిరం దేవం లిఙ్గే చావాహ్య తం శివమ్ |
పాద్యార్ఘ్యచమనైః పుష్పగన్ధామ్బుపరిపూరితైః || 15 ||
పత్రైః పఞ్చాక్షరవృత్యా ముద్రయా దర్శితైస్తథా |
ఆవాహ్య స్థాప్య పీఠే తం లిఙ్గం స్ఫటికధాతుజమ్ || 16 ||
బాణం చా సర్వభూతం చ చరం వా స్థావరం తు వా |
పఞ్చాక్షరేణ తన్మౌలౌ పుష్పం దద్యాచ్చ భక్తితః || 17 ||
స కూర్చ పాదమూలే తు నిధాయ స్థాపయేచ్ఛివమ్ |
పాద్యార్ఘ్యాచమనం దత్వా మధుపర్కాది దాపయేత్ || 18 ||
క్షీరాభిషేకం ప్రథమం తతో దధి ఘృతం మధు |
సితం చ నారికేలేద కదలిఫలజాలకమ్ || 19 ||
పనసాగ్రరసం చాపి తతో లికుచజం రసమ్ |
ఇక్షుసారం చ గన్ధోదం రత్నస్వర్ణోద్భవం జలమ్ || 20 ||
అన్నాభిషేకం చ తతో నీరై రుద్రాభిషేచనమ్ |
పాద్యాచమనదానం చ తత ఉద్వాస్య పూజయేత్ ||21 ||
పీఠే లిఙ్గం చ సంశ్తాప్య వస్త్రయజ్ఞోపవీతకమ్ |
భస్మనాత్ర్యమ్బకేనైవ పూజయేదిన్దుశేఖరమ్ || 22 ||
గన్ధాక్షతాంస్తతో దద్యాత్ స్వర్ణాకల్పం యథారుచి |
నిధనేత్యాదిభిర్మన్త్రైర్భవాద్యైర్బిల్వపత్రకైః || 23 ||
అన్యైర్వా వివిధైః పుష్పైర్గ్రామారణ్యోద్భవైరపి |
తత్తత్కాలభవైరేవ పూజయిత్వా మహేశ్వరమ్ || 24 ||
ధూపం దీపం తతో దత్వా నైవేద్యం చాపి దాపయేత్ |
తామ్బూలం చ తతో దద్యాత్ తతో నీరాజనం ద్విజ || 25 ||
చత్రం చ చామరాదర్శం తతో తౌర్యత్రికక్రమమ్ |
ప్రదక్షిణాం నమస్కారం రుద్రసూక్తేన కారయేత్ || 26 ||
తతస్తన్త్రైశ్చ వేదోక్తైర్వివిధైరపి శఙ్కరమ్ |
స్తోత్రేణానేన పతగ సంస్తువీత మహేశ్వరమ్ || 27 ||
నమో నమస్తే శశిచూడ గఙ్గా-
ధరావ్యయాపారగరాదిధారిన్ |
శ్రీవ్యోమకేశాయ దయార్ణవాయ
సంసారవైద్యాయ నమో నమస్తే || 28 ||
నమో నమస్తే దేవ దయామ్బుధే హర

మారాఙ్గసంహారక కాలశత్రో |
విశ్వేశ్వరాపారదయానిధాన
పాహీశ శ్రీశఙ్కర రక్ష మాం సదా || 29 ||
భగాక్షిహర శఙ్కర త్రిదశనాథ పాహ్యబ్జజ-
ప్రకాశవరమౌలిధృక్ప్రమథనాథ విశ్వాధిక |
గజాన్తకమహాహవ త్రిపురఘోరసంహారక
ప్రసిద్ధచరితాధునా మధుహరాక్షిపూజ్యాఙ్ఘ్రిక || 30 ||
దేవ వేదనిగమాన్తవేద్య
హృత్తాపపాపవినివారక శమ్భో |
కాలకాల కరుణాకర శమ్భో
పాహి మామఖిలదుఃఖసమూహాత్ || 31 ||
స్తుత్వైవం శివమిష్టదానకరుణాపాఙ్గం చ లిఙ్గస్థితం
సమ్పూజ్య ప్రమథాధినాథమగజాకాన్తం స ముక్తిం లభేత్ |
కామానప్యమితానవాప్య స ముదా భుక్త్వా సుఖం శాఙ్కరః
పుష్పైశ్చాపి ప్రదోషపర్వణి తథా పాపైర్విముక్తో భవేత్ || 32 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే ఏకోనవింశోఽధ్యాయః ||

|| వింశోఽధ్యాయః ||

కాశ్యప ఉవాచ

స కాశ్యపిర్నమశ్చక్రే స్వపితుశ్చరణామ్బుజమ్ |
కద్రుద్రపూజాసూక్తస్య కాశ్యపస్య మహాత్మనః || 1 ||
తేన ప్రాప్తమహావిద్యాప్రభావేణోద్యతః సదా |
లబ్ధానుజ్ఞోఽథ గురుణా వితత్య స్వభుజావుభౌ || 2 ||
అగర్జద్బలవాన్నాదం తదా హరహరేతి చ |
ఉత్పపాతాథ గగనే తరుణారుణనాథవత్ || 3 ||
మేరోర్మూర్ధ్ని సరోనాథం మానసాఖ్యం తదాణ్డజః |
స మానససరఃస్నానం చకారాశు హతాశుభః || 4 ||
మేరోరుపవనే తత్ర బిల్వమన్దారసంయుతే |
చమ్పకాశోకసహితే మాకన్దద్రుమసంయుతే || 5 ||
పారిజాతవనోద్దేశే కన్దమూలఫ్లావృతే |
నానామృగాణ్డజయుతే కేకికోకిలనన్దితే || 6 ||
నిధాయ తత్ర లిఙ్గం చ పతగేశ్వరనామకమ్ |
అగ్నిరిత్యాదిభిర్మన్త్రైర్భస్మాభ్యక్తమహాఙ్గకః || 7 ||
ధృతత్రిపుణ్డ్రరుద్రాక్షః పఞ్చాక్షరజపాదరః |
రుద్రసూక్తజపాసక్తః ఫలమూలైః సుమైస్తథా || 8 ||
స మానసజలైః స్నాప్య ప్రత్యహం పూజయేచ్ఛివమ్ |
బిల్వమన్దారకుసుమైరసమైః కమలోత్పలైః || 9 ||
నివేద్య ఫలమూలాని నిరాహారోఽచరత్తపః |
వర్షం ఫలాశనః పక్షీ వర్షం వాయుజలాశనః || 10 ||
ఏవం ద్వాదశవర్షాణి తపసా వినతాసుతః |
శివమారాధయామాస మనసా వచసా ధియా |
కాలేన కాలకాలస్య పూజయా హృజ్జయేన చ || 11 ||
తల్లిఙ్గమధ్యాదీశానస్తస్మై ప్రాదురభూచ్ఛివః |
గఙ్గా-చన్ద్రకలా-మౌలి-కపర్ద-విలసచ్ఛిరాః || 12 ||
ఉమయా సహితో నిత్యం నీలకణ్ఠస్త్రిలోచనః |
మహావృషం సమారుహ్య నన్దిభృఙ్గిగణావృతః || 13 ||
తం దృష్ట్వా గరుడం తత్ర మహాపాశుపతిః స్వయమ్ |

తపసా కర్శితాం తత్ర ప్రాహ దేవో వృషధవజః || 14 ||
నితరాం పరిఖిన్నోఽసి తపసా పతగేశ్వర |
కస్తే కామో వద క్షిప్రం తం తే సమ్పూరయామ్యహమ్ || 15 ||
ఇతి శమ్భోర్వచః శృత్వా ప్రణమ్యాణ్డజరాట్శివమ్ |
భక్త్యాశ్రుపులకో దేవం మౌలావఞ్జలిమావహన్ || 16 ||
తుష్టావ శిపివిష్టం తమష్టమూర్తిం కృపాకరమ్ || 17 ||
దేవ దేవ సకలామరవన్ద్య

విశ్వనాథ శశిచూడ మహేశ |

వ్యోమకేశ జితపఞ్చశరేశ

శూలమూలకర దారితకాల || 18 ||

మారమార హరిసాయక శమ్భో

కాలకణ్ఠ కరుణాకర ధీర |

ఘోరపాతకభయాదిహరేశ

పాహి మాం వరదయాఘనసార || 19 ||

క్షయద్వీరం వీరం గరధరముమాకాన్తమధునా

శరణ్యం మౌలీన్దుద్యుతి విజితదిగ్వక్త్రతమసమ్ |

మహోగోద్యర్చమకృత పటసటాశోభినృహరి-

స్ఫురద్వక్షోహారిప్రఖరనఖరోద్యోతితనఖమ్ || 20 ||

ప్రపద్యే దేవ త్వాం శృతివరశిరశ్చారుపటలీ-

వలీఢం తే పాదం సకలసురమౌలిద్యుతపదం |

అనాథానాం నాథం సకలజగతామేకశరణం

శరణ్యం త్వాం భవహరణపాదం కలయతః || 21 ||

యథా చేతో నిత్యం న భజతి తథా ప్రాకృత సురాన్

హరిబ్రహ్మమర్త్యాన్తవరుణమరుత్వాదికగుణాన్ |

భవం భావాపన్నం శృతివరశిలోవేద్యచరితం

తవేశానం కస్తే ప్రచరతి నరః స్థవ్యమధునా || 22 ||

మదీయోఽయం మన్తుః సహతు చ భవానేవ నమసా

యతో వేదే వేద్యో భవసి సహమానస్త్వమధునా |

తథాప్యేతద్భక్త్యా త్వయి గదితమేతద్విజతు మే

వచః పథ్యం స్వాస్థ్యం క్షమసి మయి తిర్యక్ష్వదయయా || 23 ||

గరుడోద్గీతమేతద్వై స్తవ్యః శృత్వా ప్రదృర్ఛితః |

ఉవాచ వరదోఽస్మీతి వరం వృణు యథామతి || 24 ||
తవానయాణ్డజ శృత్వా నితరాం తుష్టమానసః |
మద్వరేణ చ తే కామో భవిష్యతి న చాన్యథా || 25 ||
ఇతి శృత్వా వచః శమ్భోః ప్రాఞ్జలిః ప్రాహ చాణ్డజః |
ప్రాజ్ఞాం బలం చ విజయం మమతాహరణాయ మే || 26 ||
మాతుర్దాస్యవిమోక్షం చ సర్పకౌటిల్యజం హి మే |
తవ ప్రసాదతః శమ్భో భవిష్యత్వద్య మా చిరమ్ || 27 ||
మేరుమూర్ధ్ని మహాదేవ మత్కృతే పతగేశ్వరే |
సమిన్త్సన్నిహితో లిఙ్గే భవ త్వం సర్వదా శివ || 28 ||
ఇతి తద్వచసా సర్వం తథాస్త్విత్యవదద్ధరః |
వవృషుః కుసుమాసారం దేవా మూర్ధ్న్యణ్డజేశితుః || 29 ||
ప్రావాదయంస్తే వాద్యాని ననృతుస్తా వరాప్సరాః |
రమ్భోర్వశీమేనకాద్యా మహేశస్యైవ సన్నిధౌ || 30 ||
తతః పతగరాట్ తదా పురహరాఙ్ఘ్రిసంపూజనా-
దృభూవ బలగర్వితః ఫణివరోరుమాలాధరః |
వితత్య నిజపక్షతిం శ్రయితవాన్నభో నాగహా
ప్రకీర్ణవరశైలహృత్పురుఫణీన్ద్రవిత్రాసనః || 31 ||
హరోఽపి విజిహీర్షయా గిరిజయా సమాలిఙ్గితో
మరుద్గణగణావృతః ఫణిగణోరుమాలాగణః |
కృతోడుగణపోల్లసద్వరశిఖణ్డకోటిప్రభా-
విరాజితకపర్దకో వృషవరాధిరూఢో యయౌ || 32 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే గరుడయ ఈశ్వరప్రసాదో నామ
వింశోఽధ్యాయః ||

|| ఏకవింశోఽధ్యాయః ||

స్కన్ద ఉవాచ

తరుణః కరుణామూర్తేః కృపయా హ్యరుణానుజః |
వరుణాలయతః సర్పానుజ్జహార మహేన్ద్రహా || 1 ||
యోద్ధుం యయౌ దేవలోకం పక్షావుత్క్షిప్య వేగతః |
అట్టహాసేన ఘోరేణ కమ్పయన్నమరావతీమ్ || 2 ||
తతో దేవా భయాపన్నాః సర్వే చాపి సకిఙ్కరాః |
విద్యాధరాశ్చ గన్ధర్వాః సుపర్వాణో మహౌజసః || 3 ||
కిమేతదితి మన్వానాః సముత్తస్థురుదాయుధాః |
అమృతం యత్ర నిక్షిప్తం గుప్తముత్తమధన్విభిః || 4 ||
దేవైః కిన్నరగన్ధర్వైరురగైరణ్డజేశ్వరః |
ప్రచణ్డచణ్డదణ్డేన పక్షకాణ్డేన భూయసా || 5 ||
మార్తాణ్డసారథేర్భ్రాతాఽఖణ్డయచ్చణ్డవిక్రమః |
కాంశ్చిత్పక్షప్రహారేణ హ్యతులామలివిక్రమః || 6 ||
కలశం పూర్ణమాదాయ హ్యమృతస్య తదాణ్డజః |
ఉజ్జహారామృతం మధ్యం మధ్యన్దినకరో యథా || 7 ||
స మాతుర్నికటే గత్వా నత్వా దత్వాఽమృతం తదా |
మాతరం మోచయామాస దాస్యభావాత్స్వభావతః || 8 ||
కద్రుపుత్రాం తథా యుద్ధే యోధయామాస వై ఖగః |
ఆశీవిషాంస్తదా సర్పాన్నిర్వీర్యానకరోత్తదా || 9 ||
తత్ఫణామణిమాలాభిః శోభితః పతగేశ్వరః |
ద్రావయామాస తాన్ సర్వాన్ కాద్రవేయాంస్తదా ఖగః || 10 ||
తాం మాతరం సుపర్ణీం చ సన్త్వయన్నతివేగతః |
మేరోర్మూర్ధ్ని తదా గత్వా ప్రత్యహం వై తదాణ్డజః || 11 ||
పతగేశ్వరమభ్యర్చ్య బిల్వపత్రైశ్చ పఙ్కజైః |
సమాయాతి గృహం మాతుర్భక్తో నిత్యం మహేశితుః || 12 ||
తదామృతం గతం దృష్ట్వా దేవాః సర్వే సవాసవాః |
గన్ధర్వాః కిన్నరా యక్షా విద్యాధరమహోరగాః || 13 ||
బలప్రమథనార్చాతో బలవన్తం చ పక్షిణమ్ |
మేనిరే విస్మయోపేతా విష్ణుం గత్వా తదాబ్రువన్ || 14 ||

ఉదన్తం తత్కథాం సర్వే దేవాస్తత్ర సవాసవాః |

దేవాః ఊచుః

శృణు విష్ణో భయం ప్రాప్తం దేవానం గరుడాత్సదా || 15 ||
అమృతం యత్పురా దత్తం సముద్రమథనోద్భవమ్ |
పీతావశేషం దేవైశ్చ రక్షితం తద్గృహే సదా || 16 ||
తదుజ్జహార బలవానమరారిః స పక్షిరాట్ |
అముఞ్చన్మాతరం స్వస్య దాస్యభావాదపి ధృవమ్ || 17 ||
కశ్యపస్తోపదేశేన శివపూజాప్రభావతః |
హినస్తి దేవాన్గన్ధర్వాన్కాద్రవేయానపి ద్విజ || 18 ||
హీనామృతాస్వరే దేవాన్మృతానిత్యుపధారయ |
నిఃశ్రీకం విష్టపం సర్వం బహుకష్టసమావృతమ్ || 19 ||
న భ్రాజతే యథాపూర్వం తస్యోపాయం వదస్వ నః |
ఇత్యుక్తోఽమరపూర్వజైః స చ హరిః స్మేరాన్తరజ్గస్తదా || 20 ||
దేవానాహ తదాఽభయేన భగవాన్భక్తం ఖగం తం తదా |
ఓజస్తేజయుతం శివార్చనమహాప్రభావ్య జాతం ప్రభుం || 21 ||
జేతారం త్వపరాజితం రణగణేమేనే తదా తం హరిః || 22 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే ఏకవింశోఽధ్యాయః ||

|| ద్వావింశోఽధ్యాయః ||

స్కన్ద: ఉవాచ

తతో విష్ణుః సౌరానాహ భీతాస్తాన్గరుడాత్తదా |
మనసా చిన్తయన్నర్థం......ధృతవ్రతః || 1 ||

విష్ణుః ఉవాచ -

శృణుధ్వమమరాః సర్వే జయహేతుం గరుత్మతః |
న స శక్యే బలైర్జేతుం సర్వైరపి సురాసురైః || 2 ||
మయా చ బ్రహ్మణా చైవ కశ్యపస్యాత్మజః పురా |
కిఞ్చ శర్వార్చనబలాదఖర్వం గర్వమాశ్రితః || 3 ||
తేన సమ్పీడయత్యేవ జగత్సౌరురమానుషమ్ |
ఆశీవిషానపి ముదా నిర్విషానకరోద్బలీ || 4 ||
స బలీ శమ్భుభక్తశ్చ భస్మరుద్రాక్షధృక్సదా |
పతగేశ్వరమభ్యర్చ్య మేరుమౌలౌ కృతాశ్రయః || 5 ||
శ్రమహీనః సదా శమ్భోః పాదసంశ్రయతః ఖగః |
క్షయద్వీరా పదార్చాతో వీరసూర్యః ఖగేశ్వరః || 6 ||
సామ్నైవాభిప్రపన్నస్య సర్వం భవతి హృద్గతమ్ |
శామ్భవేషు న మే ద్రార్ఢ్యం ఉపేషా వాపి విక్రమః || 7 ||
శివభక్త మహాఘోరాః పరాక్రమయుతాః సదా |
అఘోరపాదసంసక్తా అసురా భూసురాస్తథా || 8 ||
పురా దక్షాధ్వరే సర్వే వీరభద్రేణ శిక్షితాః |
అహం దేవేశ్వరస్త్వం చ భగాద్యా దేవతాగణాః || 9 ||
సాగరోద్భవతో ఘోరాద్గరాద్దగ్ధోస్మి సర్వదా |
కరుణాకరదేవేన తారితా గరభక్షణాత్ || 10 ||
మత్స్యకూర్మవరాహం చ నారసింహతనుర్హరః |
శిక్షయామాస మే పూర్వం వీర్యోద్రేకేణ సర్వహా || 11 ||
యస్య భక్తైర్ద్విజైశ్చాహం సర్వదాపి నిరాకృతః |
శాపితోఽహం చ భృగుణా మానుషీం యోనిమాశ్రితః || 12 ||
రావణేన రణే పూర్వం నిర్విణ్ణోఽస్మి తదా సురాః |
దశజన్మస్వపి సదా హ్యసురైః పీడితోఽస్మ్యహమ్ || 13 ||
యదా యదా మాం గర్వాఢ్యం దృష్ట్వా దేవః పినాకధృక్ |

భవతశ్చ సదా దృష్టాన్ దృష్ట్వా వై స మహేశ్వరః || 14 ||
ఉత్పాద్యైవాసురశ్రేష్ఠాన్ మురజమ్భాదివృత్రకాన్ |
నముచిప్రముఖాంశ్చాపి తథాన్యాంశ్చ యుగే యుగే || 15 ||
హిరణ్యాక్షాదిభిర్యుద్ధే అస్మాన్మోహయతి స్వరః |
తాంశ్చ దృష్టానథ జ్ఞాత్వా సమాభిర్వినిహన్తి తాన్ || 16 ||
అస్మాభిరపి యోఽశక్యస్తాన్యుద్ధే హన్త్యసౌ స్వయమ్ |
త్రిపురాన్ధకకామాదికాలకాలః కృపానిధిః || 17 ||
దధీచినాపి మునినానిర్జితోఽస్మి రణాజిరే |
భవేద్భవస్య చరితం దృష్టం పూర్వం సురాసురాః ||18 ||
తస్మాత్ఖగేశ్వరజయే తం ప్రసాద్య జయో భవేత్ |
ఇత్యుక్త్వా స సురైః సార్ధం యయౌ యత్ర ఖగేశ్వరః || 19 ||
మేరుర్మూర్ధ్ని కృతావాసమణ్డజం ప్రాహ మాధవః |

విష్ణుః ఉవాచ

ధన్యోఽస్మి కృతకృత్యోఽస్మి మాన్యోఽసి పతగేశ్వర || 20 ||
న త్వయా సదృశం భూతం లోకే దృష్టం మయా సురైః |
శివివిష్టపదార్చాతః సర్వేషాం కష్టనాశకః || 21 ||
సుసన్తుష్టో హి నిష్ఠావాఞ్ఛ్యేష్ఠలిఙ్గార్చనాత్సదా |
బలప్రమథనార్చాతో బలవాంస్త్వం ఖగేశ్వర || 22 ||
క్షయద్వీరపదార్చాతో వీరోఽస్యణ్డజసత్తమ |
కస్తే ప్రభావం చ గుణం శక్తో వక్తుం సురేష్వపి || 23 ||
అశక్తా ఏవ సర్వేఽపి తుల్యః శక్తిధరేణ హి |
మత్తో వృణుష్వ కామం తే తదద్యైవ ప్రపూరయే ||24 ||

సూతః ఉవాచ -

ఇతి విష్ణువచః శృత్వా ప్రహస్య గరుడోఽవదత్ |
మృడార్చనరతో విష్ణుమిన్ద్రాదీనపి తత్ర వై || 25 ||

గరుడ ఉవాచ -

సర్వం జానామి తే చిత్తం సురాణాం కార్యసాధక |
త్ర్యక్షార్చనప్రభావేణ త్వయా చక్రమిదం హరే || 26 ||
లబ్ధం తేనైవ విజయో భవిష్యతి సురేష్వపి |
వైకుణ్ఠమపి సమ్ప్రాప్తం త్వయా శర్వపదాశ్రయాత్ || 27 ||

దేవానహం సదా జానే కాన్దిశీకాన్హి మత్పురా |
పురా దక్షమఖే యూయం వీరభద్రేణ శిక్షితాః || 28 ||
భ్రష్టా నష్టాజసః సర్వే శివద్రోహేణ వై తదా |
గరజ్వాలావలిదగ్ధతనుస్త్వం భాసి కాష్ఠవత్ || 29 ||
త్వం కథం వరదో మేఽద్య కిం నూనం మమ వై హరే |
అహం దాస్యే వృణు వరం యథేష్టం వరయాధునా || 30 ||
అచలాతుల రాజకన్యకా -
కుచ-లీలా-లలితోరు-చారువక్షసమ్ |
శృతి లోలాక్షమాల-భూతిభూషా(షం)-
విషమాక్షం భజతి ప్రదోషకాలే || 31 ||
యః కాలాన్తకపూజనేన దివసం నిన్యే సకలాతిగో
భూయాన్నైవ భవే స సంసృతిభరేష్వాకణ్ఠలగ్నోఽప్యసౌ |
దుఃఖేషు ప్రసభం హి మజ్జతి న వై కిం దుష్కృతైః శాఙ్కరాః
భద్రాణ్యేవ లభేత శఙ్కరకృపాపీయూషధారారసైః || 32 ||
శతపథయజుషామతోర్ధ్వగమ్యం
యచ్ఛ్రుతిసారం జపతామథ ప్రదోషే |
ప్రమథపతి పదాబ్జసక్తచిత్తో
భ్రమతే నైవ భవే భవేషు సక్తః || 33 ||

|| ఇతి శ్రీ శివరహస్యే అష్టమాంశే ద్వావింశోఽధ్యాయః ||

|| త్రయోవింశోఽధ్యాయః ||

మునిః ఉవాచ -

ఇత్యుక్తం తద్వచః శ్రుత్వా తమాహ సురసత్తమైః |
విష్ణుస్తదాణ్డజశ్రేష్ఠం కాశ్యపం మేరుమూర్ధని || 1 ||

శ్రీవిష్ణుః ఉవాచ -

యది దేయో వరో మహ్యం సత్యమద్య ఖగేశ్వర |
మాతుర్దాస్యాపహరణే యన్నీతమమృతం త్వయా || 2 ||
తదద్య దేహి దేవానాం అమృతాస్తేన వై సురాః |
హీనామృతాః సురాః సర్వే మృతా ఇత్యవధారయ || 3 ||
సాహాయ్యమాసురే యుద్ధే వాహనత్వేన మే కురు |
వరద్వయం మే దేహ్యద్య సత్యసన్ధో భవాన్ ఖగ || 4 ||
సత్యే ప్రతిష్ఠితా లోకా ఋతం సత్యం మహేశ్వరః |
సత్యేనాదిత్యబలినః సత్యేన ధ్రియతే మహీ || 5 ||
నక్షత్రాణామథోపస్థే సోమః సత్యేన ఆహితః |
ఇత్యేషా బహ్వృచా ప్రోక్తా శ్రుతిరేషా సనాతనీ || 6 ||
తస్మాత్సత్యపరో భూయః పతగేశస్య సన్నిధౌ |
తదా విష్ణువచః శ్రుత్వా ప్రాహాణ్డజకులోద్భవః || 7 ||
శర్వపాదార్చనరతో మేరుపర్వతగధ్యగః |
సత్యే స్థితోఽహమేవాద్య సత్యభూతః శివాశ్రయాత్ || 8 ||
ఆజ్ఞయా దేవదేవస్య యూయం సర్వే సురాసురాః |
ఉదేతి సవితా నిత్యం వాయుర్వాతి శివాజ్ఞయా || 9 ||
చన్ద్రోఽపి భగణైః సార్ధం భ్రమన్తేఽహర్నిశం గ్రహాః |
శేషోఽసేషశిరోవృన్దైర్బిభర్తిపృథివీమపి || 10 ||
సాగరో గరకణ్ఠస్య శాసనాన్నోర్ధ్వగో భవేత్ |
మునయో మనవశ్చైవాప్యనలో వహతే హవిః || 11 ||
లోకాలోకాస్తథా సర్వే విష్ణో సత్యే ప్రతిష్ఠితాః |
దదామ్యద్య వరం తేఽద్య యథా సమ్ప్రార్థితం త్వయా || 12 ||
సురాణాం సన్నిధౌ విష్ణో కిం పునః శివసన్నిధౌ |
యః శమ్భోః సన్నిధౌ శమ్భౌ సత్యం కృత్వా న పాలయేత్ || 13 ||
స యాతి నరకం ఘోరం దారుణం దేహసఙ్క్షయే |

తస్మాదవశ్యం కర్తాస్మి దదామ్యమృతమేవ తే || 14 ||
సురాణాం దుఃఖజనకం న మే కార్యం హరే సదా |
మాతుర్దాస్యాపహరణే సమానీతం మయాధునా || 15 ||
కిఞ్చైకం వచ్మి తే విష్ణో సురాణాముపశృణ్వతామ్ |
సన్నిధౌ పతగేశస్య సత్యం వాచ్మి హరేఽధునా || 16 ||
యదా భస్మాదిదిగ్ధాఙ్గస్త్రిపుణ్డ్రోజ్వలచిహ్నవాన్ |
రుద్రాక్షమాలాభరణో యత్ర యుద్ధే గమిష్యసి || 17 ||
లిఙ్గార్చకోఽసి నియతం బిల్వపత్రైరఖణ్డితైః |
శివనైవేద్యభోక్తా త్వం సదా శర్వపదాశ్రయః || 18 ||
సురైరపిదృశ్యైర్యుక్తో యదా విష్ణో గమిష్యసి |
తదా తే విజయో విష్ణో భవిష్యతి శివార్చనాత్ || 19 ||
శివచిహ్నాఙ్కితః శత్రుఞ్జేష్యత్యేవ న సంశయః |
భస్మరుద్రాక్షహీనాఙ్గాన్ పరానాజౌ హనిష్యతి || 20 ||
తదా వహామి స్కన్దేన నాన్యథా మమ భాషితమ్ |
కిఞ్చ జాల్మోఽసి చ భవాన్ త్యక్తభస్మాక్షకః పురా || 21 ||
సంశిక్షితోఽసి యజ్ఞేశేనైవ దేవాః పరాజితాః |
వీరభద్రేణ హి పురా తస్మాత్సత్యం వదాధునా || 22 ||
ఇత్యుక్తో గరుడేన శఙ్కరపదధ్యానానురక్తేన హి
విష్ణుర్వాక్యమిదం జగాద రభసా హర్షాశ్రుధారావృతః |
దేవానాముపశృణ్వతాం శివపురో దృష్ట్వాణ్డజేశం తదా
ప్రాప్యాత్రామృతముత్తమం సురకరే దత్త్వాతిసన్తోషతః || 23 ||
యః శామ్భవేన భవతాజిషు సర్వదాపి
జాతోప్యభూతబలినా విజయో హి మేఽద్య |
కాఙ్క్షేఽక్షతాద్య హృదయే ఖలు సత్యమిష్ట-
మేతత్త్వయోక్తమధునా ప్రకరోమి పక్షిన్ || 24 ||
ఇత్యుక్త్వా స జగామ దేవసహితో భక్తిం చ వీక్ష్యాణ్డజే
సన్తుష్టోఽథ ఖగోఽపి విష్ణుమవహద్దైత్యాజిమధ్యే స్వయమ్|
రుద్రాక్షామలభస్మసజ్గతముమాకాన్తార్చకం తం హరిం
పద్మాక్షాలకపూజితోత్తమహరం నిష్ఠావతా చేతసా || 25 ||

|| ఇతి శ్రీ శివరహస్యే అష్టమాంశే గరుడప్రసాదో నామ త్రయోవింశోఽధ్యాయః ||

|| చతుర్వింశోఽధ్యాయః ||

స్కన్దః ఉవాచ

గరుడోపద్రుతాః సర్పాః కాద్రవేయా మహాబలాః |
నఖతుణ్డవినిర్భిన్నా గరుడేన హృతౌజసః || 1 ||
పక్షవిక్షిప్తఘూర్ణాక్తాస్తే చక్షుఃశ్రవసాం వరాః |
శేషోఽనన్తో వాసుకిశ్చ కార్కోటకధనఞ్జయౌ || 2 ||
గులికః శఙ్ఖపాలశ్చ ధృతరాష్ట్రః పిలిప్పిలః |
కమ్బలాశ్వతరో బభ్రుస్తుహుణ్డో బలవర్ధకః || 3 ||
పనసో వారణో రేభ్యస్తక్షకో భద్రకర్ణకః |
పవనాశోఽణిమాణ్డవ్యో గర్గోఽథ వసుషేణకః || 4 ||
ఉదావసుః గృధ్రహనుర్జాతూకర్ణోహ్యః శిరాః |
కపోతరోమా స్తబ్ధాక్షశ్చిత్రఘణ్టో విదారణః || 5 ||
ఇత్యేతే నాగరాజానః కద్రూతనుసముద్భవాః |
మాత్రా సహైవ తే సర్వే దుఃఖితా గరుడార్దితాః || 6 ||
కాశ్యపం ప్రణిపత్యోచుః సర్పా దర్పవివర్జితాః |
ఉచ్ఛ్వసన్తః శ్వాసభారైర్దుఃఖశోకాకులాన్తరాః || 7 ||
ప్రణతాః స్మో మునిశ్రేష్ఠ భార్యాం పశ్య కనీయసీమ్ |
ఆయసీ ప్రతిమేవాస్తి దుఃఖశోకజరాతురా || 8 ||
గరుడేన నిహతాన్ పుత్రాన్ శోచన్తీ త్వాం సమాగతా |
యత్కౌటిల్యం పురా మాత్రా యదస్మాభిః కృతం తదా ||| 9 ||
తత్పాపఫలభోక్తారస్త్వత్సకాశమిహాగతాః |
సాఽథ కద్రూర్మునేః పాదౌ నత్వాథ వ్రీడితా తదా || 10 ||
ప్రాహ భర్తారమీక్షన్తీ నిఃశ్వసన్తీ చ పన్నగీ |
సన్నగిరతిదృప్తాపి గుప్తా కౌటిల్యవర్జితా || 11 ||
సాపత్న్యక్రోధలోభర్త్యా పుత్రవాత్సల్యమోహితా |
గరుడేన హతాః సర్పా మత్కౌటిల్యాగ్నిదర్శితాః || 12 ||
హతశిష్టాన్గుదప్రాణాన్గరుడాద్రక్ష మే సుతాన్ |
దృఢం పటుపదధ్యానాత్త్వం చ గూఢతపోఽధికః || 13 ||
మూఢాన్గూఢపదాన్విప్ర మాతరం ప్రౌఢవర్జితామ్ |
ఇతి తస్యా వచః శృత్వా కాశ్యపః ప్రాహ తాం తదా || 14 ||

సాన్త్వయాన్స్స మునిశ్రేష్ఠస్తదా తాం సర్పమాతరమ్ |
మైవం వద విశాలాక్షి కా చిన్తా మయి సంస్థితే || 15 ||
జీవయిష్యే సుతాంస్తేఽద్య గరుడేన హతాన్నృపః |
మా కౌటిల్యం కురుష్వాద్య సపత్నీం ప్రతి తాదృశమ్ || 16 ||
యే ఛద్మ కుర్వతే మూఢాస్తైః పశ్చాత్తప్యతే భృశం |
సంతప్తాః ఫలతస్తేఽద్య పుత్రా నష్టా హతౌజసః || 17 ||
ఇతి తాం సాన్త్వయన్వాక్యైర్మృతాన్సఞ్జీవయన్మునిః |
శివార్చన ప్రభావేణ పద్మజాతసుతో మునిః || 18 ||
తానాహూయ సుతాంస్తత్ర ప్రాహోర్ధ్వవదితం వచః |
ఈశమారాధయ కేదారే స్వసుతైః సహ సువ్రతే || 19 ||
ఈశ్వరస్య ప్రసాదేన కేదారస్యార్చనేన చ |
మహేశాజ్ఞావశా కద్రు స్వసుతైః సహ సంవస || 20 ||
పాతాలహరికేశాఖ్యం లిఙ్గం సమ్పూజయానఘే |
పుత్రైరారాధయేశానం తేన త్వం సౌఖ్యభాగినీ || 21 ||
భోగిభిర్భోగనిలయం పాతాలం సర్వసౌఖ్యదమ్ |
త్రివిష్టపాదపి సదా శివివిష్టాశ్రయా సదా || 22 ||
తల్లిఙ్గమహిమానం తే సమాసాత్ప్రబ్రవీమ్యహమ్ |
గఙ్గాజటాజూటమౌలిరిన్దుచూడస్యచేశితుః || 23 ||
హాటకేశస్యాస్య లింగస్య మహిమాం మే శృణు ధృవం || 24 ||
తల్లిఙ్గప్రభయా సుదీపితమహో పాతాళలోకం సదా
నాగానాం విలసత్ఫణా మణిగణజ్యోత్స్నోరుధారాతతాః
నో చన్ద్రార్క సువిద్యుదుజ్వలమహావహ్నిప్రభాబాధికాః
నోషా నో భగణాః సదైవ న దివారాత్రం మహేశాశ్రయాత్ ||25 ||
బృన్దారబృన్దా అపి చన్ద్రమౌలి-
పాదారవిన్దభజనాయ ముదా ప్రయాన్తి |
నాగైర్నగోపమమహోరుశరీరశీర్షై-
ర్నాగారివాహసహితాః పరిపూజ్య యాన్తి || 26 ||
తత్పాతాలతలేఽపి హాటకమహాలిఙ్గం సదేవార్చయన్ |
నాగైర్నాగవరాః స్వకీయసుమహాశుణ్డోరుకాణ్డోద్ధితైః |
ధారాసార సుపుష్కరోద్ధృతలసద్బిల్వీదలైః కోమలైః
తే చాష్టౌ నివసన్తి భూధరవరాః కైలాససానుప్రభాః || 27 ||

పాతాలే తాలకేతు ప్రభృతిబలిరాః శత్రువిత్రాసనా యే
దేవా అప్యమరావతీం పరివిహాయాత్రైవ సమ్మోదితాః |
విప్రేన్ద్రాః సురసిద్ధదైత్యనికరా యూయం చ నాగోత్తమాః
శార్వ లిఙ్గముమాతేః ప్రియతమం శ్రీహాటకేశాభిధమ్ || 28 ||
కష్టం వీక్ష్య త్రివిష్టపం శ్రుతిశిరోనిష్ఠాం హి సమ్ప్రాప్య తే
ధన్యాస్తే శిపివిష్ట నిష్టమనసా సమ్పూజ్యన్త్యాదరాత్ |
జూటాహిద్యుతికోటికూటఘటనోత్తుఙ్గోత్తమాఙ్గోల్లస-
చ్చన్ద్రాంశుస్ఫుటదుత్పలారుణరజః స్వః సిన్ధుమౌలిం హరమ్ || 29 ||
లీలాపాఙ్గస్ఫులిఙ్గసఙ్గతమహానఙ్గాఙ్గమాతఙ్గ హృ-
త్తల్లిఙ్గోత్తమమధ్యసఙ్గతముమాదేహార్ధలిఙ్గం హరమ్ |
బాలేన్దుద్యుతి జూటితాఖిలజటల్కోటీరపాటీరకం
ఘోటీవేదవధూటికార్ధవిలసద్గాత్రం నిటాలేక్షణమ్ || 30 ||
పాటీరాగరుచన్ద్రచన్దనవరైరాలిఙ్గ్య కాకోదరా
స్వైర్హారైరతిసున్దరైః సుమనసాం భారైశ్చ తద్ధాటకమ్ |
లిఙ్గం తత్పరిపూజయన్తి నియతా వీరైః కుమారైర్యుతాః || 31 ||

|| ఇతి శ్రీ శివరహస్యే అష్టమాంశే పాతాలే హాటకేశప్రభావో
నామ చతుర్వింశోఽధ్యాయః ||

|| పఞ్చవింశోఽధ్యాయః ||

శ్రీకాశ్యప ఉవాచ -

ఉపాయమేకం వక్ష్యామి పుత్త్రైః సాకం శృణుష్వ మే |
యస్యారాధనమాత్రేణ సర్పాస్తే సుఖినః సుతాః || 1 ||
జరామరణనిర్ముక్తా గరుడాద్భయభీతితః |
ముక్తాస్తే పన్నగశ్రేష్ఠే యన్నాగా నివసన్తు తే || 2 ||
మౌలౌ హిమవతః సుభ్రు నానామునివృతస్య వై |
నివసన్తు సదా హృష్టాః శివవిష్ణ్వర్చనే రతాః ||3 ||
వరకాకోదరాః సర్వే కేదారేశసమర్చకాః |
కుమారదారసహితా మారమారార్చనే రతాః || 4 ||
అసారసంసారమిదం తరన్తు చ సునిర్భయాః |
సాపత్న్యదుఃఖసన్తప్తో గరుడో బలవత్తరః || 5 ||
దృఢం మృడార్చనరతః స్వమౌగ్ధ్యపరివర్జితః |
అమృతం యోఽహరత్పూర్వం సురాన్విద్రావ్య నిర్భయః || 6 ||
హరిణా ప్రార్థితో దేవైర్వాహనం త్వణ్డజేశ్వరః |
ప్రాదాద్వరం స హరయే వహామీతి సుతో మమ || 7 ||
అశాఙ్కరం హరిం దృష్ట్వా పాతయత్యమ్బుధౌ హరిమ్ |
స్వస్కన్ధతోఽద్య గరుడో మృడపాదార్చనే రతః || 8 ||
హనిష్యత్యేవ తే పుత్రాన్ సోఽపి పుత్రో మమాధునా |
పతత్రినాథో బలవాన్ త్రిణేత్రపదపూజయా || 9 ||
ఉభయోః సన్ధికరణం జనివైరాన్న సంభవేత్ |
తస్మాత్సర్పా మహాదేవం కన్దర్పోద్ధర్పగర్వహమ్ || 10 ||
వ్రజన్తు శరణం సామ్బం శరణ్యమభయప్రదమ్ |
ఆరాధ్య దేవదేవేశం కేదారేశం వసాధునా || 11 ||
శివచిహ్నాఙ్కితా త్వం చ భవ సుభ్ర సుతైః సహ |
భస్మరుద్రాక్షసమ్పన్నా శివలిఙ్గార్చనే రతా ||12 ||
త్రిపుణ్డ్రధారిణః సర్వే సర్పాః పఞ్చాక్షరాదరాః |
రుద్రాధ్యాయానుకృత్యైవ కాద్రవేయా వసన్త్యపి || 13 ||
కేదారేశార్చనేనైవ సిధ్యన్త్యేవ మనోరథాః |
సురాసురాశ్చ మునయో యూయం కేదారపూజయా ||14 ||

బభూవుర్బలినః సర్వే తస్మాత్త్వం శరణం వ్రజ |
పుత్రైః సాకం వ్రజసుఖం శివార్చనరతా భవ || 15 ||
శామ్భవం లాఞ్ఛనం దృష్ట్వా న హనిష్యతి |
యే శామ్భద్రోహకృతస్తే వై నిరయగామినః || 16 ||
తస్మాత్పతగరాట్ సర్పాన్న వై హింస్యాత్సుఖం వ్రజ |
శివోఽపి తే ప్రసన్నః స్యాత్కేదారేశస్య పూజయా || 17 ||
పుత్రాణాం తవ దేవోఽపి త్రాణం భక్త్యా కరిష్యతి |
త్రిపుణ్డ్రమౌలయః సర్వే కుణ్డలీశా భవన్త్వపి || 18 ||
రుద్రాక్షభూషణాః సర్వే తే చక్షుఃశ్రవసాం వరాః |
భవన్తు భవపాదార్చాం భావైః కుర్వన్తు నాన్యథా || 19 ||
పాదకఞ్చుకనిర్ముక్తా త్యక్త్వా స్వైః కఞ్చుకైః సహ |
కులిఙ్గపదపూజాతో వఞ్చనావర్జితాః సదా || 20 ||
రుద్రాక్షధారణాచ్చాపి తథా పఞ్చాక్షరీ జపత్ |
భస్మత్రిపుణ్డ్రకరణాత్ భవః ప్రీతో భవిష్యతి || 21 ||
రుద్రాధ్యాయజపేనేశస్తథా బిల్వార్చనేన చ |
కేదారవాసాచ్చ సదా కాకోదరసుఖప్రదః || 22 ||
ప్రదిశత్యేవ దేవేశః సర్పాణాం స్థానముత్తమమ్ |
సర్పాణాం ప్రీతితః శమ్భుః స్వాఙ్గభూషాం కరిష్యతి || 23 ||
న కేదారసమం లిఙ్గం భవ్యం హి జగతాం త్రయే |
ప్రసాదజనకం సాక్షాత్పూజితం భుక్తిముక్తిదమ్ || 24 ||
మయా పద్మాసనాజ్ఞాతః పూజితం సర్వకామదమ్ |
తత్పూజయా సృష్టిరేషా మత్తో జాతా సురాసురైః || 25 ||
తస్మాత్పూజయ యత్నేన కద్రు త్వం స్వసుతైః సహ || 26 ||

కాశ్యపః (ఉవాచ)

అమ్భోజసమ్భవభవా మనవః సురాశ్చ
కుమ్భోద్భవాదిమునయో దితినన్దనా యే |
అమ్భోధితల్పకగలో హరిరేతదేవ
లిఙ్గం సదమ్బుజవరైః పరిపూజ్య బిల్వైః || 27 ||
తుష్టోఽప్యశేషసువిశేషమహాహిశేష-
భూషావిశేషభసితః సమయూఖకోటి-
సఙ్కాశలిఙ్గమధునా పరిపూజయస్వ || 28 ||

కాశ్యపః (ఉవాచ)

ఇత్యుక్తం ముని వచనం నిశమ్య కద్రూః
కద్రుద్రార్చనసాధనాయ పుత్రయుక్తా |
కేదారం ముదితమనా యయౌ తదానీం
నత్వా తం మునివరమీశపాదభక్తం || 29 ||
సర్పాస్తేఽపి తతో నిశమ్య వాక్యం
భస్మాక్షాదివిభూషితాః సహైవ మాత్రా |
నిర్జగ్ముర్హిమశిఖరాశ్రయం తదానీం
క్షేత్రం తత్ త్రిదశపతేర్మహేశితుః ప్రియం వై || 30 ||
కుముదామ్బుజమిత్రవహ్నినేత్ర-
ప్రియలిఙ్గార్చనతోరగాః కృతార్థాః |
శృతిశేషవిశేషదర్శనే
మతిరీశానపదార్చనాద్భవేత్ || 31 ||
ఉరగా అప్యురుగాయభక్తినిష్ఠా
తురగారాతి వహోన్తకాబ్జపాదే |
మురమారహరామరేన్ద్రవన్ద్యే
కరవీరేంద్రకటత్వచోరువాసే || 32 ||
అరుణానుజభీతితో విహీనా
వరతక్షకవాసుకిద్విజిహ్వాః |
శరణారుణపాదపద్మయుగ్మే (యుగ్మం)
భజతాం నాస్తి భయం కదాచిదేవ || 33 ||
వరుణాలయపారణేన శమ్భుం
కరుణాసాగరమీశ్వరార్చనేన
మరణాదపహాయ భీతిజాతం
స్మరణేనేశితురేవ కారణేన హోరాః || 34 ||

|| ఇతి శ్రీ శివరహస్యే అష్టమాంశే పఞ్చవింశోఽధ్యాయః||

|| షడ్వింశోఽధ్యాయః ||

స్కన్దః ఉవాచ

కేదారేశం సమారాధ్య కాకోదరవరాస్తదా |
భస్మరుద్రాక్షసమ్పన్నాః పఞ్చాక్షరపరాయణాః ||1 ||
రుద్రాధ్యాయేనాభిషిచ్య బిల్వైః సమ్పూజ్య భక్తితః |
స్వఫణామణిమాణిక్యైః సమ్పూజ్య పరమేశ్వరమ్ || 2 ||
నైవేద్యైర్ధూపదీపైశ్చ తథా నీరాజనైరపి |
తుష్టుస్తేఽపి భుజగా భుజఙ్గాభరణం శివమ్ || 3 ||

నాగా ఊచుః

పాహ్యబ్జమిత్రనయనామలభూతిగాత్ర
రుద్ర త్రిణేత్ర గిరిరాజసుతాకలత్ర |
పాత్రం విచిత్రతరమేతదహో పవిత్ర-
సత్రాతిరాత్రమఖతర్పిత లోకయాశు || 4 ||
శ్రీవ్యోమకేశ సకలేశ మహేశ శమ్భో
కేశావకాశ శశిశేఖర శఙ్కరేశ |
దేవేశ ఖణ్డపరశో పశుపాశనాశ
పాహీశ మామకధియా తవ పాదభక్తాన్ || 5 ||
తం భర్గసర్వకరణావ్యయ దీనవర్గం
సన్తారయార్గలపదాన్పరిమోచయాశు |
దుర్వాదలార్చితపద త్రిదశారిగర్వ-
నిర్వాపణార్ణవసామ్బుజనేత్రపూజ్య || 6 ||
శ్రీమన్మేరుశరాసన త్రిభువనాధ్యక్షాధ్వరాధ్యక్ష నో
వీక్షస్వాద్య దయాకటాక్షలహరీసంపోరితాపాదికాన్ |
ఉక్షాధీశ్వరకేతనేశ్వర దయాపాత్ర త్రిణేత్రాధునా
కక్షాణాం చ పతే సుదక్షమఖహృత్ తూర్ణ ప్రసాదం కురు || 7 ||
భూభృద్రాజకుమారికాకుచతటీపాటీరపఙ్కాఙ్కితం
రుద్రాక్షప్రియ భస్మయుక్త నిటిలజ్వాలోరు గఙ్గాధర |
వైయాఘ్రత్వగలఙ్కృతాఙ్గమసకృత్వశ్యేమ చేత్తే సదా
విశ్వేశాదిపదప్రదం హరిశరం సమ్భావయామో హర || 8 ||

నాగానాం చ స్తవం శృత్వా కేదారేశో మహేశ్వరః |
తల్లిఙ్గమధ్యాచ్చ తదా హ్యావిరాసీత్స్వయం హరః || 9 ||
నాగాజినోత్తరాసఙ్గః శశాఙ్కకృతశేఖరః |
ఉమయా సహితా దేవో నీలకణ్ఠస్త్రిలోచనః || 10 ||
గఙ్గాధరః కపాలాఙ్కశూలజ్వలనసత్కరః |
తం దృష్ట్వా దేవదేవేశం సర్పాః కద్రూసమన్వితాః || 11 ||
ప్రణమ్య చ మహాదేవం సంస్తువన్నిలలోహితమ్ || 12 ||
వేదార్వ శర్వ యమగర్వహరావ శర్వ-
కన్దర్పదర్పహర సర్పమహోరుహార |
అగ్న్యగ్ర భీమ భవ భర్గ సుసర్గవర్గ-
స్వర్గాపవర్గద విభో తవ భక్తిమార్గం || 13 ||
దూర్వాదలార్చనకృతాం భవదీయలిఙ్గే
సఙ్గేఽపి శాఙ్గనివహాః కిముతాపమార్గైః |
బిల్వైశ్చ పఙ్కజవరైః కనకైః కదమ్బైః
పూజ్యేన్దుచూడ కులభూధరవాస శమ్భో || 14 ||
విశ్వా(ధికేశ్వర) మహేశ్వర రామధీర
గౌరీమనోహర హరాత్యయ మారమార |
సంసారభారపరిహారభావ ప్రసీద
శ్రీశఙ్కరావ వరధుర్యధర ప్రసీద || 15 ||

సూతః ఉవాచ -

తత్స్తుత్యా తోషితః శమ్భుస్తానువాచోరగేశ్వరాన్ |
ప్రణతాన్వినతాన్సర్వాన్ఘర్వో రుద్ర ఉమాపతిః || 16 ||

శ్రీమహాదేవ ఉవాచ -

చక్షుఃశ్రవోత్తమా యూయం మద్భక్తా మత్పరాయణాః |
భవత్స్తుత్యాతిసన్తుష్టో భవతాం కష్టనాశకః || 17 ||
శిపివిష్టోఽహమధునా తుష్టోఽహం భవతాం ముదే |
వృణుధ్వం కాద్రవేయా వై వరం మత్తోఽభికాఙ్క్షితమ్ || 18 ||
ఇచ్ఛాప్రపూరకో నిత్యం స్వేచ్ఛానామస్మి సామ్ప్రతం |
నిరిచ్ఛానాం హృదిస్థాం చ వాఞ్ఛామిచ్ఛాం దదామ్యహం || 19 ||
మచ్ఛాసనైకనిష్ఠానాం భస్మరుద్రాక్షధారిణామ్ |

సూతః ఉవాచ

సదాశివవచః శృత్వా నత్వా తే భుజగోత్తమాః || 20 ||

సహ కర్ద్వా ప్రణమ్యేశం వపుర్వరమనుత్తమమ్ |

సా చ కద్రూర్మహాదేవం ప్రణమ్య పరమేశ్వరమ్ || 21 ||

తుష్టావాష్టాకృతిం శమ్భుం శిపివిష్టం కృపాకరమ్ || 22 ||

స్కన్ద ఉవాచ

శమ్భో విశ్వమహేశ శఙ్కరజటాజూటైక గఙ్గాధర

స్ఫారావారస్ఫులిఙ్గనేత్రనివహజ్వాలావిదగ్ధాన్తక |

శమ్భో విశ్వేశ శమ్భో శశిగిరితటినీజూటకూటోజ్జ్వలాఙ్గ

జ్వాలానేత్రాబ్జజాతోత్తమవరశిరసాంమాలికాలఙ్కృతాఙ్గ || 23 ||

ఉక్షాఙ్గాపాఙ్గసఙ్గ స్ఫురదురుపదభూదివ్యమాతఙ్గభఙ్గ

నాగాఙ్గాభఙ్గఙ్గాజలలవకుటిలాలోలదివ్యోత్తమాఙ్గ |

పాహీశ ప్రమథేశ చారుకరుణామూర్తేఽరుణాద్రిస్థిత

పారావారమహాఘసాగరతరీశ్రీకర్ణధార ప్రభో || 24 ||

పుత్రాన్మే శరణాగతాన్కరుణయా జ్వాలోరునేత్ర ప్రభో

పాహీశాన దయానిధాన అరుణభ్రాతుర్భయాత్పీడితాన్ |

చన్ద్రాపీడ మహేశ తే చరణయోర్భక్తిప్రభాభావితాన్

నాస్త్యన్యత్తవపాదయోః శశికలామౌలే శరణ్యం పరమ్ || 25 ||

త్వం మాతాసి పితాసి సర్వజగతాం తేన త్వమేవేశ్వర-

స్త్వత్తో మే సుతవృన్దమేతదధునా ప్రాప్నోతు సౌఖ్యం విభో|

బిభ్యద్గారుడభీతితోగతిపరం త్వామేవ యాచే శివ

తత్ త్రాణాయ భవాధునా శరణద త్వత్తోభికాఙ్క్షే వరం || 26 ||

తస్యాస్తుస్తుత్యవచో నిశమ్య భగవానుగ్రోప్యనుగ్రస్తదా

నాగానాం హ న వో భయం గరుడతో భూషాఙ్గజాతా హి మే |

కిచిత్కఙ్కణతాం భజన్తు భుజగా జూటోరుబన్ధాస్తథా

పాదాద్యఙ్ఘ్రిజనూపురా వరమహామాలాయితాః కోఽపి మే |

మత్కణ్ఠాభరణాశ్చ కుణ్డలవరా యూయం భవన్త్వద్య మే || 27 ||

ఈశ్వరః ఉవాచ

పాతాలేనివసన్తు సన్తతముమాకాన్తాశ్రయాః శాఙ్కరా-

చారోదారకుమారదారసహితాః కాకోదరా మత్పరాః |

దివ్యం మే వరలిఙ్గమద్భుతతమం శ్రీహాటకేశాభిధం

త్వభ్యర్చ్యానుదినం సదైవ నియతం భస్మాఙ్గరాగాదరాః || 28 ||

న విష్ణుచక్రాన్న యమస్య దణ్డా-

న్న పాశిపాశాన్న చ శక్రవజ్రాత్ |

న వో భయం వై భుజగా భవేత్క్వచి-

న్మత్పాదసంసేవనతో గరుత్మతః || 29 ||

సూతః ఉవాచ

ఇత్యుక్తం నగజాపతేర్వరవచః శృత్వైవ నాగా హి తే

మాత్రా తుష్టహృదబ్జసద్మవసతిం న త్వోచురిత్థం వచః |

తన్నాగాననుగృహ్య దేవిసహితః స్థానం యయౌ తన్నగం

కైలాసం సమయాదసౌ గిరిజయా హర్షోరుధారావృతః || 30 ||

నాగాః ఊచుః

శమ్భో వయం తవ విభూషణతో హి ధన్యాః || 31 ||

స్కన్ద ఉవాచ

ఇత్థం సంస్తుత్య శమ్భుం వరవివరమహో భూమిపాతాలమూలం

ఈశాజ్ఞాతో వివిశురవశా భక్తితః పావితాశాః |

దివ్యం తద్ధాటకేశం ప్రథితమణిగణోత్తుఙ్గలఙ్గంభజన్తః

కాఙ్క్షన్తో ముక్తిసిద్ధిం కిం బిలశయకాః శామ్భవాః శమ్భుభక్తాః || 32 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే శివప్రసాదో నామ షడ్వింశోఽధ్యాయః ||

|| సప్తవింశోఽధ్యాయః ||

స్కన్ద ఉవాచ

శేషోఽపి హాటకేశాఖ్యం లిఙ్గం శమ్భోః సదైవ హి |
సర్పైః పాతాలవివరే పూజయామాస భక్తితః || 1 ||
భస్మరుద్రాక్షసమ్పన్నః పఞ్చాక్షరపరాయణః |
రుద్రాక్షమాలాభరణో మహేశచరణాశ్రయః || 2 ||
కద్రూసుతవరస్తత్ర సదా రుద్రజపాదరః |
స్వఫణామణిభిస్తత్ర కృత్వా శర్వాలయం మహత్ || 3 ||
ప్రాకారగోపురోపేతం మణిసౌధశతోత్తరమ్ |
సర్పాణాం మాలయాఞ్చైవ క్రమేణ పరితస్తదా || 4 ||
మహాసౌధగణాకీర్ణం సప్రతోలికముత్తమమ్ |
నాగైశ్చ నాగనారీభిరావృతం తచ్చకార వై || 5 ||
మహేశ్వరప్రసాదేన శేషో వై విశ్వకర్మణా |
అశేషభుజగానాం చ కర్ద్వాశ్చైవ వరాలయమ్ || 6 ||
లిఙ్గాలయాన్యపి సదా పరితస్సఞ్చకార వై |
తక్షకేశమనన్తేశం కమ్బలాశ్వతరేశ్వరౌ || 7 ||
ఏలాపతీశ్వరం చైవ తథా కార్కోటకేశ్వరమ్|
ధృతరాష్ట్రేశ్వరం చైవ గులికేశం భృతీశ్వరమ్ || 8 ||
శఙ్ఖేశ్వరం పిచణ్డీశం వారణేశం ధృతీశ్వరమ్ |
సర్పేశం వామనేశం చ ఖర్వటేశం చ వాసుకిమ్ || 9 ||
ఏతాని దివ్యలిఙ్గాని స్థాప్య తత్ర భుజఙ్గమాః |
మణిధామగతాన్యేవ కృత్వా తాని మహేశితుః || 10 ||
పాతాలే హాటకేశస్య పరితో నాగసత్తమాః |
దివ్యపూజాభరైర్నిత్యం పూజయామాసురీశ్వరమ్ || 11 ||
తత్పూజావిస్తరం వక్ష్యే తత్స్తుతిం చ శృణు ప్రియే || 12 ||

సూతః ఉవాచ

ఫణామణిగణవ్రజ ప్రభవగర్భధామామృత-
ప్రభం వర సుహాటకేశ్వరమహోరులిఙ్గోత్తమమ్ |
సుబిల్వదలపఙ్కజైః కనకచమ్పకైర్మల్లికా-
కదమ్బకరవీరజైః సుమవరైః ప్రపూజ్యోరగాః || 13 ||

లిఙ్గం హాటకగర్భమణ్డితమహాగర్భోరుధామస్థితం
దివ్యోత్తుఙ్గవృషాద్యరత్నశిఖరద్వారాఙ్కితం సున్దరమ్ |
ప్రాకారప్రకరైరపారగణనాహీనస్వమౌలిలస-
త్సద్రత్నచ్ఛవిభిః ప్రదీపితముమాకాన్తలయేషూద్యతాః || 14 ||
పాతాలగఙ్గామ్బుఘటీసహస్ర-
ధారాదిభిః క్షీరదధిప్రభాజ్యైః |
ప్రాజ్యైర్మధుప్రభవసారఘటీసహస్రైః
సచ్ఛర్కరాఫలరసైరపి చేక్షునీరైః || 15 ||
సన్నారికేలోదకజమ్బునీర-
రమ్భాఫలామ్రప్రభవైశ్చ పనసైః |
గన్ధోదకైశ్చన్ద్ర ఉశీరపాటలా-
తక్కోలకాఙ్కోలసువాసితైర్జలైః || 16 ||
ఆజ్యైశ్చ గవయైర్వర పఞ్చకాద్యై-
రాలిప్య లిఙ్గం ధవలైశ్చవస్త్రైః |
సద్రత్నభూషాఫణిగోలకాఙ్కితై
రత్నైశ్చ నిష్టప్తసువర్ణయుక్తైః || 17 ||
తగరాగరుధూపసమ్భవై-
రథ గన్ధైర్మణిదీపకోటిభిః |
పరిఫుల్లసుపఙ్కజార్కబిల్వై-
రపి మల్లీకరవీరజాజిపుష్పైః || 18 ||
మరువదమనకస్రజాదిభారైః
పరిపూజ్య ప్రమథాధిపోరులిఙ్గమ్ |
భుజగా జగతాం మహేశమేవం
వరనైవేద్యభరైః ఫలైశ్చ భక్ష్యభోజ్యైః || 19 ||
స్రక్తామ్బూలదుకూల విహితా
లఙ్కారచన్దనాలిప్తం లిఙ్గముమాపతేః |
ప్రియతమం నీరాజయన్తి
ద్విజ దీపానాం చ సహస్రకైః || 20 ||
స్రక్తామ్బూలదుకూలవర్యవిహితాలఙ్కారసచ్చాన్దనా-
లిప్తం లిఙ్గముమాపతేః ప్రియతమం నీరాజయన్తి ద్విజ
దీపానాం చ సహస్రకైర్వరమహాకర్పూరఖణ్డోత్థిత-

జ్వాలాజాలనిరస్తదిక్తమతతిం తే పన్నగాః శఙ్కరమ్ || 21 ||
హాటకకటకం మహేశలిఙ్గే
పరిసంవేష్ట్య ముదానానోత్తరత్నైః |
స్వఫణాచది సున్దరేశమూర్ధ్ని
వరివస్యాభిరహో సమర్చయన్తి || 22 ||
స్వచ్ఛేన్దుధామపరిమణ్డల సన్నిభోరు-
నిష్టప్తరుక్మవరదణ్డసుమణ్డితైశ్చ |
సచ్ఛత్రపఙ్క్తివరచామరకోటికోటి-
భ్రజత్పతాకనికరైర్వ్యజనైరపారైః || 23 ||
ఆదర్శదర్శవరనాట్యమహోత్సవోద్యద్-
ధానైర్జితామ్బుధిరవైర్వరదున్దుభినామ్ |
సత్కాహలైర్వరమృదఙ్గసుశఙ్ఖనాదైః
సఙ్ఘోష్య శఙ్కరమహాలయమధ్యమేవమ్ || 23 ||
తౌర్యత్రికైర్హరహరేతి రవైర్భుజఙ్గా
నృత్యన్తి లిఙ్గసవిధే ముదితాః కృతార్థాః || 24 ||
శ్రీరుద్రవీణాయుతవాణిపాణి
పద్మప్రభోత్థైర్నఖరైర్నఖాగ్రైః |
తదుక్తిరాగోత్తమగానధారా
నామ్నాం చ శమ్భోశ్చ నయన్తి కాలమ్|| 25 ||
తదఙ్గణసునీలిమావిధుతకాలినానం కుచ-
ప్రకర్షభుజగాఙ్గనాః పరిలసత్కపోలశ్రియః |
చలద్దలనమణ్డనైః ప్రథితకుణ్డలాన్దోలనై-
ర్నయన్తి కిల వీణయా శివమహేశగానాదరాః || 26 ||
తా నాగాభరణోరులిఙ్గసదనే నృత్యన్తి నాగాత్మజాః
నాగాస్యాః ప్రసభోరుకాణ్డసుమహాపాదా ఝణన్నూపురాః |
పశ్యేశేతి హరేతి శఙ్కరమహాదేవేతి నిత్యం సదా
వీణావేణుమృదఙ్గనిఃస్వనలయైః సోమోరుధామాననాః || 27 ||
శేషోఽప్యశేయవదనైర్భుజగోరుభూష-
పూషోజ్జ్వలాక్షభసితోత్తమభూసితాఙ్గమ్ |
యోషార్ధకాయ నవమాషనికాశకణ్ఠం
సన్తోష్య శఙ్కరమహో స్తువతి ప్రదోషే ||

(అస్తాత్వ్రదోషసమయే పరితుష్టచేతాః ||) 28 ||
ద్విజిహ్వఫణిభూషణం శశిహుతాశసూర్యేక్షణం
సుపఙ్కజదలేక్షణం ప్రథితపూజయా తోషణమ్ |
గరోల్బణవిశేషణం మదనకాలసంహారణం
కురఙ్గశిశు ధారణం సురవరాద్యసత్కారణమ్ || 29 ||
మాతఙ్గానఙ్గభఙ్గాంధకహర భగవన్ పాహి మామీశ దృష్ట్యా
వృష్ట్యైవోత్ఫుల్లసస్యం ప్రభవతి హి తథా తద్వదీశాన శమ్భో |
దుఃఖై రోగాదిరాగైరసుతనువ్యసనైరాత్తపాపం మహేశ
త్వపాదాబ్జావలోకాన్న హి మమ సుకృతైర్లోకసఙ్ఘైః ఫలం మే || 30 ||
శ్రీహాటకేశసమధిష్ఠితనాగలోకే
పాపాద్భయం న గరుడాదిపి పన్నగానామ్ |
నాగా నగారి కరవజ్రమహోరుధారా-
సమ్ప్రాతనాచ్చ సుఖినః శివపూజయన్తే || 31 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే శేషకృతహాటకేశార్చనం నామ సప్తవింశోఽధ్యాయః ||

|| అష్టావింశోఽధ్యాయః ||

స్కన్ద ఉవాచ

హాటకేశం సమభ్యర్చ్య శేషోఽశేషముఖైః స్తువన్ |
రుద్రసూక్తైర్మహాదేవం సమ్పూజ్య పరమేశ్వరమ్|| 1 ||
బిల్వపత్రామ్బుజైశ్చైవ ఉత్పలైః కుముదైస్తథా |
గన్ధైశ్చ ధూపదీపైశ్చ నైవేద్యైర్వివిధైరపి || 2 ||
స్వఫణామణిభిర్నిత్యం పూజయామాస శఙ్కరమ్ |
పఞ్చామృతప్రవాహైశ్చ ఫలభారైర్మహేశ్వరమ్ || 3 ||
స్వఫణామణిభిర్నిత్యం ఛాదయఀల్లిఙ్గమస్తకమ్ |
త్రిపుణ్డ్రఫాలవిలసత్సహస్రాస్యైస్తదా ముదా || 4 ||
సహస్రమౌలిమాణిక్యైః శమ్భోర్గర్భగృహం తదా |
దీపయామాస శేషోఽసావశేషభుజగేశ్వరః || 5 ||
ఛత్రైశ్చ చామరైర్దివ్యపతాకాదర్శవాద్యకైః |
నాగకన్యానర్తనైశ్చ వీణాదిధ్వనిభిస్తదా || 6 ||
స్తువన్తి గానధారాభిర్నాగకన్యా మహేశ్వరమ్ |
అస్తదోషే ప్రదోషేఽసౌ నిత్యం సమ్పూజయన్హరమ్ || 7 ||
ఏవం స్తువన్నువాసాసౌ శేషో భుజగపః సుఖమ్ |
సహ మాత్రా ముదా తత్ర హాటకేశం పూజయన్ || 8 ||
చక్షుఃశ్రవాస్తే శృణ్వన్తి శివనామసుధారసమ్ |
సహస్రాక్షోఽపి యః శేషో ధన్యైః స్వైర్నేత్రమణ్డలైః || 9 ||
వక్త్యైవ హాటకేశాఖ్యం సర్వాఙ్గగోత్ఫుల్లకణ్టకః |
ఏకైకాస్యేన నామైకం బిల్వైః సమ్పూజయన్హరమ్ || 10 ||
నామ్నాం సహస్రైరీశానం విశ్వేశం కరుణాకరమ్ |
సంస్తౌతి వివశో నిత్యం పన్నగః సన్నగోపమః || 11 ||
స చక్షుఃశ్రవసాం రాజా సహస్రపరివత్సరమ్ |
వాయ్వాహారః సదా శేషో హ్యశేషవదనైః స్తువన్ || 12 ||
భక్త్యైవ దేవదేవశం స సమీరణపారణః |
సమాకర్ణ్య విప్రేన్ద్ర తత్స్తుతిం సావధానతః || 13 ||

శేష ఉవాచ

సురవరతటినీవృతోత్తమాఙ్గం
స్ఫురదుద్యద్రవిసన్నిభేన్దుచూడమ్|
అకపటకవచనాన్తమృగ్యపాదం
కరటిత్వక్పట హాటకధూర్జటిం భజామి || 14 ||

వరహాటయుక్తగోవృషస్థం
శివమాశాస్యముమాసఖం దేవమ్ |
నిటిలానలదగ్ధకామం
కాలహరం హాటక ధూర్జటిం భజామి || 15 ||

పటువటుమునిభిర్నిషేవ్యమాణం
వటభూరుహతలకృతోటజం మహేశమ్ |
అఘటనఘటనాపటుమాయా-
తమసః పాటనహాటకేశమీక్షే || 16 ||

తటిన్నిభజటాకుటీవిధృతసామిసోమప్రభా-
విభాసితజగత్-త్రయం స్ఫుటకృపీటయోనీక్షణమ్|
కటస్థమగజాపతిం కరాటికృత్తిభాస్వత్కటిం
సుఘోటకకృతాగమం సరభసం భజే ధూర్జటిమ్ || 17 ||

ఆసత్యలోకావధిమౌలి చైత-
త్పాతాలమూలం వరశాఙ్గలిఙ్గమ్ |
శ్రీహాటకేశం భజే వేదమౌలి-
జాలైకవేద్యం భుజగాఙ్గభూషమ్ || 18 ||

సూత ఉవాచ -

ఏవం శేషస్తవం శృత్వా తల్లిఙ్గోత్తుఙ్గమౌలితః |
నిర్గత్యార్కసహస్రాభ ఉమయా సహశఙ్కరః || 19 ||
కాకోదరమహాహారో హరః సర్వామరేశ్వరః |
లలాటపటలోద్భాసి త్రిపుణ్డ్రకుటిలాలకః || 20 ||
స్ఫటికాచలసఙ్కాశః కుటిలాన్తరదుఃఖదః |
చటులాననకఞ్జాక్షః కరటిత్వగ్ధరో హరః || 21 ||
మహానటోత్థవికటోహ్యట్టహాసగిరావదత్ |
తవ స్తుత్యానయా శేష సవిశేషతయా స్తుతః || 22 ||
అశేషభూమిధరణే సామర్థ్య తే దదామ్యహమ్|

విశ్వమ్భరాధరోఽసి త్వం సదా విశ్వాధికార్చనాత్ || 23 ||
శామ్భవోఽస్యురగశ్రేష్ఠ న తే భారో ధరాధృతౌ |
ఇతి శమ్భోర్వచః శ్రుత్వా ఫణిరాజః ప్రణమ్య తమ్ || 24 ||
ఉవాచ వినయోదారం వచః కాకోదరో హరమ్ || 25 ||

శేష ఉవాచ -

కాఙ్క్షేఽక్షతం తవ విభో పదభక్తిభావం
కకోదరాంశ్చ న దూరేదరవత్సరాదీన్ |
నష్టాంస్త్రివిష్టపగతానపి భక్తినిష్ఠో
నేష్టేఽధునా తవ పదం శిపివిష్టమిష్టమ్ || 26 ||

అస్మాభిరేతదమలం శశిధామచూడ-
మీడ్యం చ వేద్యశిఖరం హర హాటకాఖ్యమ్ |
లిఙ్గం సుమఙ్గలకరం శివాయ సమేత-
మాజీవ్యమస్తు శివదం పశుపాశముక్త్యై || 27 ||
కిం వా లోకేఽనులోకే నిగమశిఖిశిఖాభారణంహోద్య-
న్మారాపారశరాతురాః సురవరా భారాభువః కేవలమ్ |
వీరోదార కుమారవాదచతురాః సంసారవార్తారసాః
స్వారాజ్యం శివపదపఙ్కజవరం నారాధయన్తి క్షణమ్ || 28 ||
ఇత్యుక్త్వా గిరిజామనోహరవచః శ్రుత్వాదిశేషో హరం
నత్వాహ శ్రుతివీక్షణోఽథ భగవన్ చాజ్ఞాం కరిష్యే తవ |
నాగానాగాజినాఙ్గం నగశిఖరమహాచారుధామఙ్ఘ్రిరేణుం
మూర్ధన్యాధాయ ధన్యా మదముదితధియా తస్థురిచ్ఛావిహారాః || 29 ||
హారాః కాకోదరాస్తే హరపరయుగలధ్యానమాత్రానుసారా
వీరోదార కుమారదార సహితాః శమ్భుప్రసాదాదరాః || 30 ||

స్కన్దః ఉవాచ

ఏవం బలం బిలశయేశవరస్య దత్వా -
బాలద్విజావనకరోబల ఏవ శమ్భుః |
బలప్రమథనోఽర్చితో బిలసుతార్చ్యలిఙ్గాలయో
యయౌ ద్రుతముమాధవో వరభుజఙ్గహారోజ్జ్వలః || 31 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే శేషస్య శివప్రసాదో నామ
అష్టావింశోఽధ్యాయః ||

|| ఏకోనత్రింశోఽధ్యాయః ||

స్కన్ద ఉవాచ

పాతాలమూలే దేవేశం పూజయన్తి బిలేశయాః |
భస్మరుద్రాక్షసమ్పన్నాః శివధ్యానహతాశుభాః || 1 ||
గూఢపాదా మృడధ్యానా దృఢభక్తిరతాః సదా |
వాసుకిప్రముఖాః సర్వే తక్షకాద్యాశ్చ భోగినః || 2 ||
తక్షకేశం తక్షకోఽపి సమ్పూజ్యామ్బుజబిల్వజైః |
గన్ధధూపైశ్చ దీపైశ్చ నైవేద్యైర్వివిధైరపి || 3 ||
నీరాజనాద్యైర్నాట్యైశ్చ నాగకన్యాకృతైస్తదా |
సమ్పూజ్య స్తౌతి హృష్టాత్మా తక్షకేశం స తక్షకః || 4 ||

తక్షకః ఉవాచ -

శమ్భో విరిఞ్చివరమౌలికపాలపాణే
చఞ్చత్సుధాంశుమకుటోజ్జ్వలితోత్తమాఙ్గ |
మాం మోచయాశు దురితాత్పరివఞ్చకేశ
దేవస్త్వమేవ భగవాంశ్చ కులుఞ్చనాథః || 5 ||
మృడం దృఢతరం హృదా సదయమిన్దుచూడం హృదా
భజామి భసితోజ్జ్వలం హృదయపద్మసద్మాన్తరే |
భుజఙ్గవరకఙ్కణక్వణననిఃస్వనాఙ్ఘ్రిప్రభా-
విభాసినటనానతం జగదుదారసత్తాణ్డవమ్ || 6 ||

సూతః ఉవాచ

వీక్షాశిక్షితమన్మథం సురగణాధ్యక్షం మహోక్షప్రియం
పక్షీన్ద్రప్రియబాహువీక్షణలసత్పాదామ్బుజం శఙ్కరమ్ |
భక్షీభూతవిషం సుదక్షమథనం భిక్షుప్రియం తం సదా
చక్షుః శ్రోత్రవరాశ్చ తక్షకముఖా ఆరాధయన్నీశ్వరమ్ || 7 ||
అనన్తేశమనన్తోఽపి బిల్వైః సమ్పూజ్య భక్తితః |
గన్ధపుష్పైశ్చ వివిధైర్నైవేద్యైరపి శఙ్కరమ్ || 8 ||
ధూపదీపాఞ్జనానాట్యైః స్వఫణామణిభూషణైః |
లిఙ్గమాలిఙ్గ్య భోగేన భోగివర్యోఽస్తువద్ధరమ్ || 9 ||

అనన్తః ఉవాచ

భస్మాఙ్గరాజ ధృతబాలకురఙ్గసఙ్గ
ఫాలస్ఫులిఙ్గ హర (కృత) నేత్రపతఙలిఙ్గ |
గఙ్గాన్తరఙ్గ మహదిన్దుకృతోత్తమాఙ్గ
మాతఙ్గకృత్తిభుజగాఙ్గద హర పాహి || 10 ||
పాపానఙ్గమతఙ్గభఙ్గసుమహాలిఙ్గస్థ శమ్భో సదా
శాఙ్గాఙ్గస్థమహోక్షసఙ్గభరితానన్దాఙ్గ గఙ్గాధర
మాం పాహ్యద్య హరాన్ధకస్మరహరామేయప్రభావేశ్వర
విశ్వాధీశ్వర చన్ద్రశేఖర విభో కారుణ్యదృక్సఙ్గతః || 11 ||
కమ్బలాశ్వతరేశానం కమ్బలాశ్వతరౌ సదా |
సదా పూజయతః శమ్భుం బిల్వమన్దారపఙ్కజైః || 12 ||
తుష్టువాతే హి భుజగౌ తల్లిఙ్గం భక్తిభావతః || 13 ||

కమ్బలాశ్వతరావూచతుః -

భగవన్మదశమనాద్యవైద్య వేద-
ప్రతిపాద్యేశ్వర విద్యయాభివేద్య |
త్వం పర్ణశద్య సుమహన్ చ మహేశనాద్య
ఆలాద్య సర్వతనుగోఽపి అభేద్య శమ్భో || 14 ||
తం కమ్బలాశ్వతరగీతసుసామసీమ-
శ్రీవామదేవ వరసామ రథన్తరేడ్యమ్|
శ్రీవ్యోమకేశముమయా పరిపూజ్యబిల్వై-
స్తౌ తుష్టువాతే భుజగౌ మహేశ్వరమ్ || 15 ||
ఏలాపత్రేశ్వరం లిఙ్గం ఏలాపత్రోరగేశ్వరః |
సమ్పూజ్య బిల్వైః స్వఫణామణిమాలోపహారకైః || 16 ||
స్తౌతి దేవం సదా భక్త్యా ఫణాభృల్లిఙ్గమైశ్వరమ్ || 17 ||

ఏలాపత్రః ఉవాచ

వన్దే కురఙ్గకరసఙ్గ భవోరుభఙ్గం
భస్మభిభూషితమనఙ్గమతఙ్గభఙ్గమ్ |
గఙ్గాతరఙ్గవిలసజ్జటిలోత్తమాఙ్గం
శ్రీలిఙ్గమేతదగజాహృదయాన్తరఙ్గమ్ || 18 ||
ఏలాపత్రస్త్రిణేత్రం స్వకఫణివిలసద్ధన్యగాత్రోరువేష్టై-
స్తల్లిఙ్గాకణ్ఠలగ్నో విధృతనవఫణారత్నసఙ్ఛాదితశ్రీః |
బిల్వైశ్చన్దనలోపసున్దరమహాకాయైశ్చ శీతైః శివం

సన్తోష్యానుదినం వసత్యురగపః పుణ్యే ప్రదోషేఽపి చ || 19 ||
కార్కోటకేశ్వరం భక్త్యా నాగః కార్కోటకోఽర్చయన్ |
బిల్వమన్దారపున్నాగచమ్పకాశోకపఙ్కజైః || 20 ||
ధూపదీపోపహారాద్యైః స్తౌతి శర్వం మహేశ్వరమ్ || 21 ||

కార్కోటకః ఉవాచ -

శ్రీనీలకణ్ఠ సితభస్మవరావకుణ్ఠ
వైకుణ్ఠనాథనయనార్చిత పాదపద్మ |
ఉత్కణ్ఠభావుకహృదా పరిచిన్తనీయ
పాదామ్బుజే పరిలుఠామి చ సన్నకణ్ఠః || 22 ||
ధృతరాష్ట్రేశ్వరం భక్త్యా ధృతరాష్ట్రో భుజఙ్గమః |
బిల్వపఙ్కజమన్దారబిల్వైరభ్యర్చ్య శఙ్కరమ్ || 23 ||
నైవేద్యైర్ధూపదీపైశ్చ నిత్యమభ్యర్చ్య శఙ్కరమ్ |
స్తౌతి ప్రాఞ్జలిరీశానం స్వఫణామవనామయన్ || 24 ||

ధృతరాష్ట్రః ఉవాచ -

హర హర గరకణ్ఠ పార్వతీశ
త్రిదశామేయగుణాకర ప్రసీద |
హర హర శితికణ్ఠ సామిసోమో-
జ్జ్వలితోత్తంస యమీన్ద్రచిత్తహంస || 25 ||
జులికోఽపి సదాలిఙ్గమర్చయన్గులికేశ్వరమ్ |
బిల్వైః ఫణామణివ్రాతైర్ధూపదీపనివేదనైః || 26 ||
అభ్యర్చ్య స్తౌతి హృష్టాత్మా సులిఙ్గం సర్పపుఙ్గవః || 27 ||

గౌలికః ఉవాచ-

సశఙ్ఖచూడః(డం) శశిచూడమీశ-
మీడ్యం సదా వేదవచోభిరేవ |
భస్మాఙ్గరాగచ్ఛవిసన్నికర్షా-
ద్వికర్షయత్యేవ చ తతోఽన్ధకారమ్ || 27 ||
దేవ దేవ పరమేశ్వర శమ్భో
విశ్వనాథ మమ నాథ సనాథమ్ |
మాం కరుష్వ దయయాద్య కృపాలో
మన్మథాన్తక విభో శశిచూడ || 28 ||
శఙ్ఖచూడేశ్వర లిఙ్గం శఙ్ఖచూడోఽర్చయన్ సుమైః |

బిల్వామ్బుజైః సదా భక్త్యా భుజఙ్గో భస్మభూషణః || 29 ||
నైవేద్యైర్ధూపదీపైశ్చ నృత్యన్సంస్తౌతి భక్తితః || 30 ||
శమ్భో కన్దర్పసర్పజ్వరహర పురహన్ పాహిమామీశ దుఃఖాత్
దుర్వారఖర్వ(నల్ప) గర్వం జనిమృతివివశం రోగపాపాదియుక్తమ్ |
కల్పానల్పజలోద్భవోద్భవమహాసృష్టౌ లుఠన్తం సదా
త్వన్మౌలిస్రగలఙ్కృతాఙ్గకమహాలిఙ్గోత్తమాఙ్గ ప్రభో || 31 ||
పిచిణ్డిలేశ్వరాఖ్యం చ వరివస్యాభరైస్తదా |
స్తౌతి దేవం సమభ్యర్చ్య నాగో హ్యానన్దతున్దిలః || 32 ||

పిచిణ్డిలః ఉవాచ

మస్తాజస్రగలఙ్కృతాఙ్గక మహాసర్పాఙ్గభూషోజ్జ్వల
నేత్రోన్మేషనిమేషణేషితజగద్రాత్రిశచూడోజ్జ్వల |
పాహీశ త్రిదశోత్తమోత్తమా సదా సామౌక సీమాస్తుత
కామాఙ్గప్రహరావకామద సదా మాం వామదేవ ప్రభో || 33 ||
వారణో హ్యురగేన్ద్రోఽసౌ వారణత్వగ్వవసా(వరా)ర్చకః (చితః) |
నివారణకరం దేవం పాపనాశకరం పరమ్ || 34 ||
మదవారణవక్త్రాద్యపుత్రం సంస్తౌతి భక్తితః || 35 ||

వరుణః ఉవాచ

పాహీన్దుద్యుతిజూటకూటనాక తటినీగర్తాదినిర్వాపణ
త్వం కల్యాణనగాత్తసత్కరధనో జేతా జగత్కారణమ్|
భస్మాహీన(న్దు)సుభూషణోత్తమ సదా కామాఙ్గసంహారణ
సర్వప్రాణహరాన్తకప్రహరణామేయాఙ్ఘ్రిపద్మారుణ || 36 ||
ధ్రుతీశం ధ్రుతికో నాగః సమ్పూజ్య ప్రమథాధిపమ్ |
బిల్వమన్దారకఞ్జాదిమాలాజాలోత్పలైరపి || 37 ||
స్తౌతి ప్రసన్నహృదయః ఫణిరాట్ ఫణిభూషణమ్ || 38 ||

ధ్రుతికః ఉవాచ -

రామాసంహననార్ధకాయవిలసత్సోమోజ్జ్వలన్మూర్ధక
ధూతోద్దామశిరః కపర్ద సుమహాధూమాఙ్కనేత్రోజ్జ్వల |
భూమానన్దఘన ప్రసీద భగవన్ త్వం వ్యోమకేశః శృతేః (శ్రుతి)
సీమా(వ్రాతైః) సంస్తుతపాదపద్మ మమ హృత్కామప్రదావ ప్రభో || 39 ||
సర్పేశం వరసర్పేశః సమ్పూజ్య శ్రీపదచ్ఛదైః |

నివేదనైర్ధూపదీపైః సంస్తౌతి పరమాదృతః || 40 ||

సర్పః ఉవాచ

శిష్టార్చితం సకలకష్టహరం ప్రకృష్ట-
మోక్షప్రదం కిలసదా శిపివిష్టలిఙ్గమ్ |
అష్టాకృతిః చ భజతాం న హి దుష్టభావో
నష్టాశుభా భువి భవన్తి సదైవ సర్వాః || 41 ||

వామనేశం తత్ర లిఙ్గం వామనో భుజగోత్తమః |
బిల్వామ్బుజైః సమభ్యర్చ్య సంస్తౌతి పరమేశ్వరమ్ || 42 ||

వామనః ఉవాచ

ఉచ్చైర్ఘోషాదిశేషక్షితిధరవరధృక్ పోషితాశేషలోక
సృష్టిస్థిత్యన్తకార్యేష్వతితరమనిశం జాగరూక ప్రభో మామ్|
వేదార్థోత్తమ వేషఘోషితపదామ్భోజప్రభాభావతో
వేషాకారమిదం సదా త్రిభువనం మన్యే కిమన్యేన మే || 43 ||

ఖర్వాటేశం ఖర్వటాఖ్యో నాగోఽభ్యర్చ్య సదామ్బుజైః |
బిల్వపత్రైః సదేశానం సదా బిలశయోత్తమః || 44 ||
స్తౌతి వేదాన్తవాక్యైస్తైరమ్భోజైః పూజ్య శఙ్కరమ్ || 45 ||

ఖర్వాటః ఉవాచ

త్వద్భీషాభీషితాస్తే సురవరనికరాశ్చన్ద్రసూర్యానిలేన్ద్రా-
స్త్వద్భాసా భాసతేదం జగదిదమఖిలం లోకజాలైర్మహేశ |
విష్ణుబ్రహ్మమరుద్గణాదిజనకః సోమోఽసి సర్వాన్తరః
కస్త్వాం స్తౌతి మహేశ సర్వతనుభాక్ త్వం నిర్గుణోఽస్యవ్యయః || 46 ||

వాసుకిర్వాసుకీశానం బిల్వైరభ్యర్చ్య శఙ్కరమ్ |
సంస్తౌతి హృష్టో నియతం కుణ్డలీశో మహేశ్వరమ్ || 47 ||

వాసుకిః ఉవాచ -

క్షయద్వీర కాకోదరాపారహార
స్ఫురత్స్ఫారకర్పూరగౌరావహీర -
ప్రభాజాల నిర్మూలితాలోలపాశా-
త్తకాల త్రికాలాకులాకారమారవ్యథాసారసంహార
ఉద్ధతదు(భస్మీకృత) త్రైపురాకార గఙ్గాధరామేయ-
మాతఙ్గ చర్మామ్బర నీలోత్పలాకారకణ్ఠ స్ఫుర-

త్సాన్ద్రౌ గౌరీకుచాశ్లేషగాఢప్రభావాఙ్గ సఞ్జాత
సఙ్కఙ్కణకాఙ్గ ప్రభో పాహి మామ్ || 48 ||
ఏవం సంస్తుత్య తే సర్పాః కన్దర్పహరమీశ్వరమ్ |
పాతాలే దివ్యలిఙ్గేషు హాటకేశాదిషు ద్విజాః || 49 ||
వదన్తి నిత్యం నిత్యం తేషు భుజగాః శామ్భవోత్తమాః || 50 ||

సర్పాః (ఊచుః)

అస్మాకం కులదైవతం శశికలాజూటానుకూటోద్యత-
స్ఫారాకారభూజఙ్గహారవలయాలఙ్కార లిఙ్గోత్తమమ్|
ఘోటీభూతమహాగమాన్తశిఖరం జూటీకృతాహీశ్వరం
పాటీరద్రవసార చన్దనలసత్కోటీరమీక్షేమహి || 51 ||

స్కన్ద ఉవాచ -

ఏవం సర్వేశ్వరాస్తే స్వఫణమణిగణైరిన్దుడచూడోరులిఙ్గం
బిల్వైర్మన్దరాపుష్పైర్వరిహరవిధిభిః పూజితం శఙ్కరాఙ్ఘ్రిమ్|
స్వైర్భోగేశ్చ భుజఙ్గమేశ్వరమహాలిఙ్గోత్తమాఙ్గోజ్జ్వలం
సోమోత్తంస సరిద్వరోద్భవమహాశీతాదివాతాశనాః || 52 ||
సర్పాః పర్వతనన్దినీసహచరం సమ్పూజ్య బిల్వచ్ఛదైః
అచ్ఛైస్స్వైస్వైర్మణిభిర్విదీపితతమఃస్తోమం మహేశాలయమ్ |
కుర్వన్తి ప్రసభం ప్రదోషసమయే శ్రీహాటకేశార్చకాః
తేనైవ స్వకదేహజత్వచమిషాత్పాపాద్వినిర్ముచ్యతే || 53 ||
తిష్ఠన్తీశ్వరగాత్రభూషణవరాః సౌఖ్యేన పాతాలగాః
లీలాకాలకృతాఽఽనతేషు గదజా పీడా న మృత్యూద్భవా |
నో జన్మాదిభయం జరాదికమహో కద్రుద్రసంసేవనాత్
ఏకో నాక్షియుగేన దివ్యగిరిజాలఙ్కారలిఙ్గోత్తమమ్ || 54 ||
వీక్షన్తి శృతిసారశఙ్కరకథాః శృణ్వన్తి తే కద్రుజాః
పాతాలే నిగలోపమేఽపి దితిజాః శ్రీకాలకాలార్చకాః |
వ్యాలేన్ద్రా గరలాశిశఙ్కరమహాలిఙ్గార్చకాః శఙ్కరాః
పాతాలేప్యురగేశ్వరప్రభుతయః శేషాద్యశేషాః శివాః || 55 ||
లిఙ్గేషు ప్రథితేషు హాటకమహాలిఙ్గం సకార్కోటక -
త్రుట్యత్పాతకసన్తతిస్వకఫణామాణిక్యపూజాదిభిః |
బిల్వానాం ప్రకరైః సదమ్బుజవరైః పుష్పైశ్చ దీపాదిభిః
కర్పూరాగరుసమ్భవైశ్చ ససురామేదైశ్చ నిత్యం శివమ్ || 56 ||

సమ్భూప్యైవ వసన్తి గూడపదకాః దాడ్యేన శమ్భోః పదం |
యస్త్యేవ సదానురక్తహృదయాః సర్పా విరక్తా సదా |
లిఙ్గం తద్వరహాటకేశముమయా పశ్యన్తి చక్షుః శ్రవాః || 57 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే సర్వనాగకృతపాతాలలిఙ్గపూజా నామ
ఏకోనత్రింశోఽధ్యాయః ||

|| త్రింశోఽధ్యాయః ||

స్కన్ద ఉవాచ -

దిజ్గగా అపి తే చాష్టౌ అష్టమూర్తిం కృపాకరమ్ |
స్వనామ్నా స్థాప్య లిఙ్గాని స్వపుష్కరజలామ్బుజైః || 1 ||
స్నాత్వా పాతాలగఙ్గాయాం స్వశుణ్డవలయోద్భవైః |
స్వర్ణకుమ్భోద్ధృతామ్భోభిః ధృతగణ్డత్రిపుణ్డ్రకాః || 2 ||
ధృతరుద్రాక్షకవచాః కక్ష్యారూపేణ తే గజాః |
పూజయన్తి చ లిఙ్గాని స్వస్యాం దిశి గజోత్తమాః || 3 ||
గజచర్మామ్బరధరం తాని (తాన్ని) వక్ష్యామ్యనుక్రమాత్ |
ఐరావతః పుండరీకో వామనః కుముదోఽఞ్జనః || 4 ||
పుష్పదన్తః సార్వభౌమః సుప్రతీకోఽథదిగ్గజః |
పూర్వేచైరావతో భాతి శ్వేతాద్రిరివ జఙ్గమః || 5 ||
చతుర్దన్తో మహాకాయః కరేణుకలభావృతః |
మదధారాకటోల్లాసిభ్రమద్భృఙ్గశతావృతః || 6 ||
మణిధామగతం కృత్వా లిఙ్గమైరావతేశ్వరమ్ |
సమ్పూజ్య బిల్వమన్దారైర్ధూపదీపనివేదనైః || 7 ||
స్తౌతి చేద్ధృత్య శుణ్డాగ్రం ముణ్డమాలాధరం హరమ్ || 8 ||

ఐరావతః ఉవాచ

శాన్తం శఙ్కరమతఙ్గకాన్తకముమాకాన్తం భజామ్యన్తిక-
స్వాన్తానన్తమహాన్తకోద్భవభయం కిం వోపలక్ష్యం మమ |
విశ్వాధీశ్వర శాశ్వతాన్ధకహరాపారవ్యథాసంహర
ఘోరాపారభవోరుసాగరగదాపారాది దుఃఖం హర || 9 ||
ఏవం సంస్తౌతి హృష్టాత్మా సదైవాభ్రమువల్లభః |
పుణ్డరీకస్తథాగ్నేయ్యాం కిఞ్జల్కసదృశచ్ఛవిః || 10 ||
ఊర్ణయా చ కరిణ్యా వై కలభైరపి సంవృతః |
చతుర్దన్తో మహాకాయో మదప్రస్రవణాన్ధదృక్ || 11 ||
పుణ్డరీకేశ్వరాఖ్యం తదాగ్నేయ్యాం మణిధామగమ్ |
ప్రతిష్ఠాప్య మహాలిఙ్గం శ్రద్ధయా భీమమీశ్వరమ్ || 12 ||
పుణ్డరీకైశ్చ బిల్వైశ్చ స్వశుణ్డావలయోద్ధృతైః |
సమర్చయిత్వా సంస్తౌతి బృహ్మితైర్ఘోషయన్సదా || 13 ||

పుణ్డరీకః ఉవాచ

పాహి త్రినేత్ర సుచరిత్ర పవిత్రగాత్రం
పాహ్యబ్జమిత్రనయనామలభూతిగాత్ర |
మామీశశఙ్ఖధవలేన్దుకలాలలామ
పాహీశ మామకధియా సకులేషు మిత్ర || 14 ||
ఏవం సంస్తౌతి చ భువం ధారయన్స మహాగజః |
వామనో దక్షిణే తిష్ఠన్ ఉద్యత్కుమ్భో మహేశ్వరమ్ || 15 ||
కర్ణాగ్రచామరోల్లాసమదగన్ధాన్ధదిక్తటః |
వర్ణేన కర్బురో విప్ర మృగ్యా స కలభైర్వృతః || 16 ||
వామనేశాభిదం లిఙ్గం మణిధామగతం తదా |
కృత్వా బిల్వామ్బుజైః పూజ్య వారణః పాపవారణమ్ || 17 ||
శుణ్డామావృత్య దన్తాగ్రైః స్తౌతి దేవం స దిగ్గజః || 18 ||
పాహీన్దిరారమణకారణ తారణేడ్య
చక్షుఃశ్రవాభరణ కారణహీన శమ్భో |
మారాఙ్గసంహరణ పాపనివారణేశ
పాహీన్దుభూషణమహేశ గణాగ్రగణ్య || 19 ||
ఏవం సంస్తౌతి నియతం దిశాస్తమ్బేరమో హరమ్ |
నైరృత్యాం కుముదోఽపీశం కుముదోత్పలభాసురః || 20 ||
వర్ణయామాస కలభైః కుముదేశం మహేశ్వరమ్ |
మణిధామగతం కృత్వా పూజ్య బిల్వోత్పలైర్గజౌ || 21 ||
వివృత్య నయనే కర్ణే భక్త్యా స్తౌతి మహేశ్వరమ్ || 22 ||

కుముదః ఉవాచ

హే దేవదేవ జగదీశ్వర పఞ్చవక్త్ర
విశ్వమ్భరాధరణభూషణ భీషణేశ |
గౌరీమనోరమణ సర్వశరణ్య శమ్భో
ఆతార్య తారణ విభో చరణం నతోఽస్మి || 23 ||
అఞ్జనః పశ్చిమే భాతి పద్మశో పద్మసన్నిభః |
వారణాకలభైర్యుక్తశ్చతుర్దన్తో మదస్రవః || 24 ||
అఞ్జనేశాభిదం లిఙ్గం మణిధామగతం గజః |
పద్మైర్బిల్వోత్పలైర్భక్త్యా మన్దారార్జునచమ్పకైః || 25 ||
నివేద్య ఫలమూలాది అఞ్జనః స్తౌతి శఙ్కరమ్ || 26 ||

పుష్పదన్తోఽథ వాయవ్యాం ధారయఞ్ఛిరసా భువమ్ |
అతసీపుష్పసఙ్కాశః పుష్పిణ్యా కాలభైర్యుతః || 27 ||
పుష్పదన్తేశ్వరం లిఙ్గం మణిసద్మగతం తదా |
బిల్వమన్దారపున్నాగచమ్పకైరర్చయన్గజః || 28 ||
సంస్తౌతి నిత్యం భక్త్యా కుమ్భసంస్పృష్టభూతలః || 30 ||
కురు కురు కరుణాం శశధరశిశుధర
అతిభయబహుధీతనాగలోకరక్షమ్ |
శశిహుతవహబానునేత్రమద్రీశ-
ప్రియతనయానయనాబ్జ భాస్కరం వన్దే || 31 ||
ఏవం సంస్తౌతి నియతం ద్విరదః సురసత్తమమ్ |
సార్వభౌమో గజేన్ద్రోఽసౌ పాటలీ పలా(కోమలా)రుణః || 32 ||
పాటల్యా కలభైర్యుక్తః సార్వభౌమేశ్వరాభిధమ్ |
మణిధామగతం లిఙ్గం బిల్వాబ్జైః సర్వదార్చయన్ || 33 ||
సంస్తౌతి శుణ్డాముద్ధృత్య వేతణ్డహరమీశ్వరమ్ |
ఉత్తరే ధారయన్పృథ్వీం కర్ణతాలైర్మదోద్ధతః || 34 ||

సార్వభౌమః ఉవాచ

శఙ్గం సఙ్గహరం మహేశమనధం మాతఙ్గచర్మామ్బరం |
గఙ్గాతుఙ్గతరఙ్గిత జటాభారం భుజఙ్గాఙ్గదమ్ || 35 ||
మధుమథనాక్షపదామ్బుజం మహేశం |
భజ శమ్భుమ్ భవబన్ధవిమోచనాయ || 36 ||
సుప్రతీకోఽప్యథైశాన్యాం సుప్రతీకేశ్వరాభిధమ్ |
లిఙ్గం మణిస్ఫసఙ్క్లిప్తదివ్యధామగతం గజః || 37 ||
ప్రతీక్యా కలభైర్యుక్తో గౌరవర్ణో మహాబలః |
సమ్పూజ్య బిల్వకలమైస్తథా నీలోత్పలైరపి || 38 ||
నివేద్య ఫలమూలాది దన్తావలవరో హరమ్ |
సంస్తౌతి భరితానన్దో (సంస్తౌత్యానన్దభరితో) |
మదధారాకటస్రవః (స్రవన్మదజలోజ్జ్వలః) || 39 ||

సుప్రతీకః ఉవాచ -

శ్రీకాలకాల జితసర్వదితిప్రసూత
పాతాలమూలపదఖేలన విశ్వలీల |
పాహ్యబ్జజాచ్యుతశచీధవపూజితాఙ్ఘ్రే

గౌరీమనోహర విలసనిధానశీల || 40 ||
ఏవం దిగ్గజవర్యపూజితమహాలిఙ్గాని తుఙ్గాని తే
ప్రోక్తాన్యుత్తమభోగిలోకతిలకాలఙ్కారసద్ధాటకమ్ |
లిఙ్గం శాఙ్గముమాపతేః ప్రియతమం సమ్పూజితం వా స్మృతం
చిత్తే చిన్తితకామదం కిల మహాపాపౌఘసఙ్ఘైకభిత్ || 41 ||

సూతః ఉవాచ

నైతచ్చిత్రమహో త్రిణేత్ర చరణామ్భోజప్రభాభావృతః
చిత్రం చాపి జగత్పవిత్రితమిదం భక్త్యన్తరఙ్గే మమ |
కిం సత్రావభృథాప్లవైర్వరగవాం దానైర్మహాదానతః
తుఙ్గాశ్వేభవరాన్నరాశిసుమహాదానైర్వ్రతైశ్చాపి కిమ్ || 42 ||
యో వా కో వాఽపి శమ్భుం భజతి భువి నరః కిన్నరో వా సురో వా
మారాపారశరాభిఘా తరహితో భూభారరూపాః పరే |
ధన్యో మాన్యో హి మన్యుప్రభృతిగుణగణ శ్రేష్ఠతామన్యమాన్యో
విద్యోతద్యుతిరిన్దుకున్దధవలప్రేమాస్పదాఙ్గో భవేత్ || 43 ||
వరం రాసభో వా వరం సూకరో వా
వరం జారచణ్డాలకన్యాసమేతః |
వరం పామరో వా నరోఽవాసురో వా
హరాపారలిఙ్గార్చనావర్జితో న || 44 ||
ఉద్భిజ్జాని జరాయుజాని చ మహాభూతాని చణ్డోద్భవా
న్యావృత్తాన్యసకృన్మహేశ్వరమహాధామ్న్యేవ తాని ధ్రువమ్ |
సంస్థాన్యప్రతిమప్రభావవిహితే వేదాన్తవేద్యే హరే
హారా ఏవ విలీయ న ప్రతిభవం యాన్త్యేవ సర్వాశ్రయాః || 45 ||
ఉత్క్రాన్తిక్రాన్తదేహాక్రమభరణమహాఘోరసంసారచక్రే
నక్రప్రాయా ఉదారా ధనసుతవదనభ్రాన్తి సంశ్రాన్తదేహాః |
ఈహామోహేర్ష్యయా యే ద్రుతగతిభృతిభిర్నాశజన్మాద్యవస్థా-
సంస్థాస్తు మన్వతే తే భ్రమదుదరదరీపూర్తయేఽతిప్రమూఢాః || 46 ||

స్కన్దః ఉవాచ

ఏవం దిగ్గజమౌలిధారితమహీమీశార్చనాయోద్యతాః
శుణ్డాదణ్డవిమర్దితాణ్డకటభిర్ఘోరోరుసద్బృంహితైః |
ఉచ్చైర్ఘోషపరాయణా గజవరా దన్తిత్వగాశమ్బరం
సమ్పూజ్య ప్రమథాధినాథమగజాకాన్తం గజాస్తే సదా || 47 ||

భీమోఽమ్మః కథితోఽష్టమోఽష్టతనుకశ్రీపాదపద్మార్చకైః
శ్రోతవ్యః సకలాఘశైలభిదురో మారారిభక్తిప్రదః |
శ్రీదేవ్యై కథితో మహేశవదనాత్తతుభ్యముక్తో మయా
కిం భూయః పరిపృచ్ఛ్యతే తవ ముదా తద్వచ్మి శైవాగ్రిణే || 48 ||

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే త్రింశోఽధ్యాయః ||

సర్వం మమ గురుచరణారవిందార్పణమస్తు